

K. Mäekala — J. Lepik

10247

Aktsiisimaksude ja viinamonopoli seadustik

- Lisaks : I. Väljamaalt sisse veeta-
vate kaupade varustamine
tollimärkidega.
II. Ebaõigete kaubanime-
tuste keeluseadus.

Noor - Eesti Kirjastus Tartus.

K. Mäekala — J. Lepik

Aktsiisimaksude ja viinamonopoli seadustik

Lisaks : I. Väljamaalt sisse veeta-
vate kaupade varustamine
tollimärkidega.
II. Ebaõigete kaubanime-
tuste keeluseadus.

Noor - Eesti Kirjastus Tartus.

2

Trükitud Ed. Bergmann'i trükikojas, Tartus 1927.

A 5318

Selgituseks.

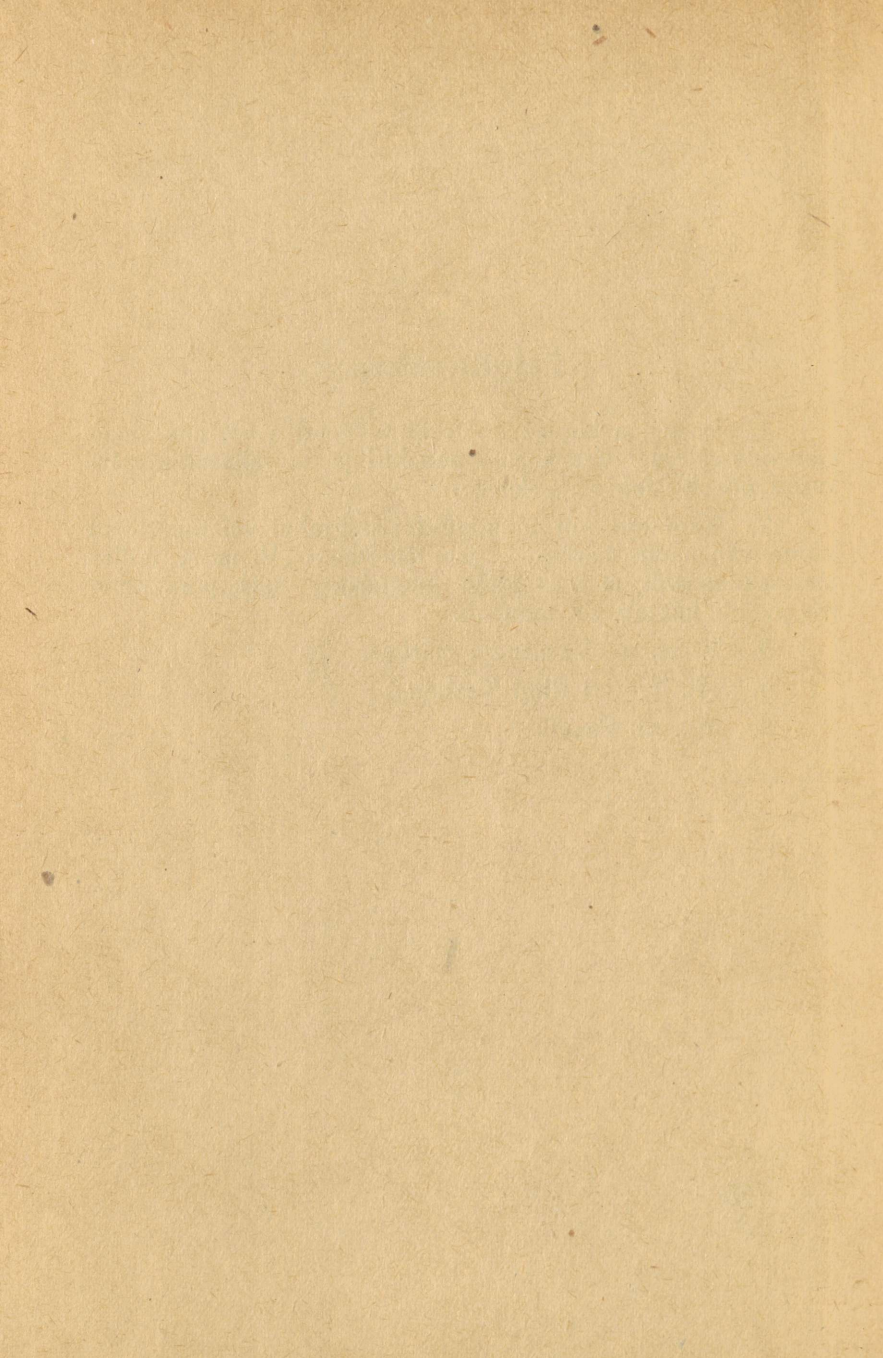
1. Peenema kirjaga on trükitud need osad, mis enam maksvad ei ole. Venekeelne peenkiri ja ka väljaandja märkused peenkirjana on maksvad.

2. Kaotatud või muudetud paragrahvi või punkti all leidub väljaandja märkus (algab tähtedega „V. m.“), milles see seadus või määrus kätte juhatatakse, mis paragrahvi või punkti kaotab või muudab.

3. V. m. = Väljaandja märkus.

4. „R. T.“ = Riigi Teataja.

5. Ptk. = Peatükk.

I. Piirituse valmistamine.

Nr. 41. Ajutise Valitsuse poolt 11. märtsil
1919. a. vastu võetud

Seadus piirituse valmistamise kohta.

(„R. T.“ nr. 16. — 1919. a.)

§ 1. Piiritust võib Eesti vabariigi piirides ainult Ajutise Valitsuse loaga valmistada.

§ 2. Kõige valmistatud piirituse ostu ja müügiⁿⁱainuõigusⁿⁱ on Eesti Vabariigi Valitsusel.

Ostuhind määratakse rahaministeeriumi poolt igaks põletamise hooajaks ette kindlaks.

V. m. § 2 esimene lause on kaotatud seadusega nr. 46. Vta selle raamatu peatükk II.

§ 3. Piirituse valmistamise, alalhoidmise ja veo kohta hakkavad end. Vene riigi aktsiisiseadused maksma (end. Vene riigi sead. kogu, V. köide, 1901. a. väljaanne, täiendustega ja parandustega, mis kuni 24. okt. 1917. a. olnud) nii palju kui need Ajutise Valitsuse poolt välja antud seadustega ei ole muudetud.

§ 4. Ülemal nimetatud seaduse §§ 309—319 ja 334—347 loetakse maksusetuks ja § 112 lisa, I osa, punkt 1, järk 1, muudetakse järgmiselt: Vabrikud, kes luba saanud piiritust valmistada, lunastavad patendi, mis õiguse annab hooaja jooksul 400.000⁰ piiritust valmistada ja mille hind on 100 marka, iga järgmise 40.000 kraadi või selle osa eest maksavad vabrikud 10 marka lisamaksu.

V. m. § 4 on kaotatud seadusega nr. 128. Vta selle raamatu peatükk XIV.

§ 5. Endise Vene riigi 30. juuli 1914. a. seaduses nimetatud aktsiisimaksu asemel võetakse 1 mark 50 penni aktsiisi kraadilt veeta piirituselt.

V. m. § 5 on kaotatud seadusega nr. 284. Vta käesolev ptk.

§ 6. Ühes sellega kaotab maksvuse Saksa sõjaväevalitsuse poolt välja antud seadus piirituse põletamise kohta („Brennereiordnung“ ja „Ausführungsbestimmungen z Brndg.“ Verordnungsblatt f. d. balt. Lande Nr 38 — 1918 Ziff. 418).

Peaminister: K. Päts.

Rahaminister: Joh. Kukk.

A. V. asjade valitseja k. t.: Th. Käärrik.

Nr. 284. Ajutise valitsemise korra § 12^a põhjal Vabariigi Valitsuse poolt 3. sept. 1920. a. vastu võetud

Seadus piirituse aktsiisi kohta.

(„R. T.“ nr. 141/142 — 1920. a.)

§ 1. Aktsiisimaksu võetakse 1. oktoobrist 1920. a. peale 15 (viisteistkümmend) marka kraadilt veeta piirituselt.

V. m. P. 1. on kaotatud seadusega nr. 5. Vta käesolev ptk.

§ 2. P. 1 ettenähtud tähtajaga kaotab maksvuse Ajutise Valitsuse poolt 11. märtsil 1919. a. piirituse valmistamise kohta vastu võetud seaduse p. 5.

Peaminister: J. Tõnisson.

Rahaminister: Vares.

Vabariigi V. asjade valitseja: K. Terras.

Nr. 5. Ajutise valitsemise korra § 12^a põhjal Vabariigi Valitsuse poolt 22. detsembril 1920. a. vastu võetud

Seadus piirituse aktsiisi kohta.

(„R. T.“ nr. 1 — 1921. a.)

§ 1. Aktsiisimaksu võetakse 25 (kakskümmendviis) marka kraadi veeta piirituse pealt, alates 10. okt. 1920. a.

§ 2. P. 1 ette nähtud tähtajaga kaotab maksvuse Vabariigi Valitsuse poolt 3. sept. 1920. a. piirituse aktsiisi kohta vastu võetud seaduse p. 1.

Riigivanem: A. Piip.
Rahaminister: K. Baars.
Riigisekretäri k. t.: K. Terras.

Nr. 4. Ajutise valitsemise korra § 12^a põhjal Vabariigi Valitsuse poolt 22. detsembril 1920. a. vastu võetud

Seadus end. Vene riigi akts. sead. § 312 maksmapanemise kohta.

(„R. T.“ nr. 1 — 1921. a.)

End. Vene riigi aktsiisiseaduste (Sead. kogu V köide 1912. a. järg) § 312 pannakse maksma käesoleva piiritusepõletamise hooaja algusest järgmisel kujul:

„Piirituse põletamine tunnistatakse põllumajanduslikuks, kui ta oma üldises kogus ei tõuse üle 3000⁰ piiritust iga tessatiini vabriku juurde kuuluva põllumaa kohta ja see põllumaa mitte üle 15 versta vabrikust eemal ei ole.

Põllumajanduslikuks ei loeta piirituse põletamist pärmi-piirituse vabrikutes.“

Riigivanem: A. Piip.
Rahaminister: K. Baars.
Riigisekretäri k. t.: K. Terras.

Aktsiisiseaduse § 115 ja 164 märkus 5. põhjal rahaministeeriumi poolt antud määrused

Piiritusevabrikute nõude mahutuse vahekorra ja mõõtmise muutmiseks.

(„R. T.“ nr. 134 — 1922. a.)

1) Vene rahaministri poolt 15. septembril 1912. a. nr. 2194 all välja antud ringkirja muutes lubatakse piiritusevabrikutes tarvitada 1 puuda kartulite jaoks kuni 2,1 pange kääritõrre mahutusruumi.

V. m. P. 1 on muudetud rahaministeeriumi määrusega nr. 7703. Vat. käesolev ptk.

2) Vene rahaministri ringkiri 22. maist 1892. a. nr. 2291 tühistatakse, kusjuures meski ülesandmise reservuaari suuruse suhtes käsitletakse sama ministri ringkirja 14. juunist 1885. a. nr. 1833, mille järele viimase mahutus ei tohi tõusta üle $\frac{3}{4}$ kõige suurema kääritõrre mahutusest.

3) Vene rahaministri instruksioonis 27. juulist 1866. a. ette nähtud kääritõrte, üleandmise reservuaaride ja kartuli keedunõude geomeetrilist mõõtmist ja viimaste kartulitega mõõtmist toimetatakse nende nõude ülesseadmise, uuendamise või paranduse järele, kuna kartuli keedunõudesse mahutatavate kartulite kaalu kindlakstegemiseks tuleb aluseks võtta mitte vähem kui kuue täie kartuli mõödunõusse mahutavate kartulite keskmine kaal.

4) Käesolevad määrused hakkavad maksma nende välja kuulutamise päevast.

Tallinnas, 21. okt. 1922. a.

Rahaminister: G. Westel.

Aktiisi peavalitsuse juhataja: A. Thomson.

Rahaministeeriumi määrus piiritusevabrikute nõude mahutuste vahekorra muutmiseks.

(„R. T.“ nr. 1/2 — 1925. a.)

21. oktoobril 1922. a. antud ja „Riigi Teatajas“ nr. 134 — 1922. a. avaldatud määruse p. 1 muutmiseks lubatakse piiritusevabrikutes, alates, käesoleva hooajaga, tarvitada 1 puuda kartulite jaoks kuni 2,5¹⁾ pange kääritõrre mahutusruumi.

23. detsembril. 1924. a. nr. 7703.

Rahaministri eest: A. Tombach.

Aktiisi peavalitsuse juhataja: A. Thomson.

---

1) Vaata „Õiendused“ „R. T.“ nr. 7/8 1925. a.

II. Alkoholjookide müük.

Nr. 46. Riigikogu poolt 10. mail 1927. a.
vastu võetud

Piirituse ja alkoholiliste jookide müügi seadus.

(„R. T.“ nr. 50 — 1927. a.)

§ 1. Piirituse, viina, napside ja likööride müük siseriiklikuks tarviduseks on riigi ainuõigus. Müüki teostab riik oma ettevõttel või omavalitsuste, eraettevõtjate ja Göteburgi süsteemi alusel teotsevate alkoholimüügi ühingute ladude ja kaupluste kaudu rahaministri poolt kinnitatud tingimustel.

Muude alkoholiliste jookide müük sünnib sellekohastes seadustes ettenähtud korras.

§ 2. Alkoholilisteks jookideks loetakse joogid, mis sisaldavad rohkem kui $1\frac{1}{2}$ mahuprotsenti etüülalkoholi.

§ 3. Piirituse ja alkoholiliste jookide müük väljaviiamiseks sünnib:

- 1) riiklikkudest ladudest ja kauplustest;
- 2) õlle-, napsi-, liköörivabrikute ja veinitehaste keldritest;
- 3) omavalitsuste ja eraettevõtjate: a) piirituse ja viina tagavaraladudest ja kauplustest, b) napsi- ja likööriladudest ja -kauplustest, c) marjaveiniladudest ja -kauplustest, d) õlleladudest ja -kauplustest;
- 4) Göteburgi süsteemi alusel teotsevate alkoholimüügi ühingute müügikohtadest.

Käesoleva paragrahvi p. 3. nimetatud kauplustel on luba kaubelda ka muude kaupadega.

Napsi- ja liköörivabrikute ja -ladudest, õllefabrikute ja -ladudest, marjaveinitehastest ja -ladudest on keelatud korraga välja lasta vähem kui 5 liitrit jooki. Aktsiisi peavalitsusel on õigus teha erandit riiklikkudes ladudes.

Kohalikkudel omavalitsustel on eesõigus piirituse- ja viinamüüki oma kätte võtta rahaministri poolt kinnitatud tingimustel.

§ 4. Käesoleva seaduse §§ 3., 30. ja 33. tähendatud müügikohtadest arvatakse riiklikud (§ 3 p. 1.) aktsiisi peavalitsuse korraldusel, teised — sama peavalitsuse loaga, kokkuleppel politsei peavalitsusega.

§ 5. Alkohooliliste jookide müügi luba võib anda restoranidele, asutistele, seltsidele, klubidele, Göteborgi süsteemi alusel teotsevatele alkoholimüügi ühingute restoranidele, väljamaa vahet sõitvate laevade einelaudadele ja rahvusvahelistele vagunitele kõigi alkohooliliste jookide või ainult õlle või marjaveinide müügiks; heategeva ja üldkasuliku otsustarbiga toimepandavate pidude, raudtee, rannasõidulaevade ja näituste einelaudadele ainult veini- ja õlle müügiks.

§ 6. Alkohooliliste jookide müügi avamiseks § 5. nimetatud müügikohtades annab luba üks kord aastas novembri kuu jooksul kõigile müügikohtadele aktsiisi peavalitsus ohvitseride-kogudes, kaitseliidu- ja sõduritekodudes — sõjaministri, politseinikkude-kogudes — siseministri, raudteejaamades, rahvusvahelistes vagunites ja laevadel — teedeministri ja muudes müügikohtades linnades — kohaliku linnavolikogu, maal — kohaliku vallavolikogu või alevivolikogu ja maavolikogu nõusolekul. Need nõusolekuandmised võetakse otsustamisele vastavates volikogudes ainult üks kord aastas — oktoobrikuu jooksul peetaval volikogu koosolekul kõigi vastavasse piirkonda kuuluvate müügikohtade suhtes.

Näituste ja pidude einelaudadele alkohooliliste jookide müügi loa annab tarviduse korral aktsiisi peavalitsus politsei peavalitsuse nõusolekul.

§ 7. Load antakse välja kolmeaastasteks ajajärkuks, arvates 1. jaanuarist 1928. a. Ajajärgu kestel välja antud load on maksvad selle ajajärgu lõpuni.

§ 8. Load on isiklikud ja nende üleandmine või alkohooliliste jookide müügi üleviimine teistesse ruumidesse võib sündida ainult müügi avamise korras.

Loata üleandmise või üleviimise korral võetakse aktsiisi peavalitsuse korraldusel luba ära ja tunnustatakse maksvusetuks.

§ 9. Paragrahv 5. ettenähtud alkoholiliste jookide müügikohtade avamiseks üürimajades on tarvilik majaaniku kirjalik nõusolek.

§ 10. Alkoholiliste jookide müügikohti kohaltarvitamise õigusega ei lubata avada:

1) linnades ja alevites lähemal kui 100 meetrit, maal lähemal kui 500 meetrit kirikutest, koolidest, kasvatusmajadest, haigemajadest, vangimajadest, kasarmutest ja vallamajadest, kui eelnimetatud asutised asuvad oma majades, ja matmispaikadest;

2) lähemal kui 200 meetrit raudtee pealiini teljest.

Raudteejaamade piirkonnas ja linnades võib lubada alkoholiliste jookide müüki kaugemal kui 60 meetrit raudtee pealiini teljest, raudteejaamade einelaudades — kauguse peale vaatamata.

Aktiisi peavalitsusel on õigus kokkuleppel politsei peavalitsusega, silmas pidades kohalikke olusid, vähendada üksikutel juhtumustel eeltähendatud kaugusi.

§ 11. Lõhkeainete ja laskemoona kui ka sõjariistade tehaste ja ladude asukohtadest võib alkoholiliste jookide müüki lubada ainult üle 500 meetri kaugusel.

§ 12. Linna-, maa-, alevi- ja vallavolikogudel on õigus keelata vastava omavalitsuse piirkonnas alkoholiliste jookide müüki. Keeluotsus astub jõusse, kooskõlas § 7. ettenähtud ajajärgudega, 1. jaanuarist, kui sellest kuni 1. juulini eelmisel aastal on teatatud aktiisi peavalitsusele ja kestab vähemalt 3 aastat, arvates keeluotsuse jõusseastumisest. Keeluõigus ei käi riiklikkude ladude, õlle-, napsi- ja likööri- ning veinitehaste keldrite kui ka piirituse ja viina tagavaraladude kohta.

§ 13. Alkoholiliste jookide müügikeeld valla, alevi, maa või linna piirkonnas otsustatakse kohalikul rahvahääletusel, kui seda nõuab vähemalt 10% hääleõiguslikest kodanikkudest ja seda pole otsustatud käesoleva seaduse § 12. korras. Keeluotsus astub jõusse 1. jaanuarist, kui sellest kuni 1. juulini eelmisel aastal teatatud aktiisi peavalitsusele. Keeluõigus ei käi piirituse-, õlle-, napsi-, veini-

ja liköörivabrikute, -ladude, tagavaraladude ja veinitehaste keldrite kohta.

Lähemad määrused kohalikkude rahvahääletuste korraldamiseks annab Vabariigi Valitsus Riigikogu valimise, rahvahääletamise ja rahvaalgatamise seaduse alusel.

Uut kohalikku rahvahääletust ei või ette võtta enne kolme aastat, arvates viimasest kohaliku rahvahääletamise päevast.

§ 14. Siseministril on õigus sulgeda alkoholiliste jookide müügikohti, kui neis korduvalt ilmsiks tulnud avaliku korra rikkumised ja käesolevast seadusest ülestumised.

§ 15. Alkoholiliste jookide müügikohtade pidajateks ja juhtijateks ei või olla:

1) isikud, kes alla 20 aasta vanad;

2) isikud, kes tegevas sõjaväeteenistuses;

3) isikud, kes eeluurimise või kohtu all on süütegude eest, mis toovad enesega kaasa õiguste kaotamise või piiramise, niisama isikud, kes karistatud tähendatud süütegude eest;

4) isikud, kes kohtuotsuste järgi politsei valve all;

5) isikud, kes karistatud varastatud asjade pandina või vahetuskaubana teadvult vastuvõtmise eest — 5 aasta jooksul, arvates kohtuotsuse jõusse astumise päevast;

6) isikud, kes teist korda karistatud akts. sead. § 1133¹⁾ ja rahuk. trahviseaduse § 51^{6,1)} nimetatud, ja kolmat korda rahuk. trahviseaduse § 51^{8,1)} nimetatud süütegude eest, kolme aasta jooksul, arvates viimasest karistamisest;

7) isikud, kes pidades või juhtides alkoholiliste jookide müügikohti toime panid süütegeusid, mille tagajärjel müügikoht suleti, või kes kohtulikult karistatud alkoholiliste jookide müügi seaduste ja määruste rikkumiste eest — kahe aasta jooksul, arvates karistamisest või müügikoha sulgemisest.

Samuti ei või olla alkoholiliste jookide müügikohtade pidajateks selles paragrahvis nimetatud isikute lahutamata perekonnaliikmed.

§ 16. Igas alkoholiliste jookide müügikohas, milles omanik ise ei kauple, peab olema vastutav müüja. Müügi-

1) Rahukohtu Nuhtluseaduse §§ 51⁶ ja 51⁸ ja Aktsiisiseaduse § 1133 vta peatükk XIII.

koha omanik on kohustatud teatama aktsiisivalitsusele, kes on vastutavaks müüjaks. Igast sellekohasest muudatusest tuleb samuti viibimata teatada.

§ 17. Paragrahv 5. ettenähtud alkoholiliste jookide müügikohtade müügiroomides ei või teenijaks olla isikud, kes alla 20 aasta vanad.

§ 18. Paragrahv 5. ettenähtud alkoholiliste jookide müügikohtade naisteenijatel on keelatud oma teenistuskohal võõrastega lauas istuda või nendega kaasa juua.

§ 19. Alkoholiliste jookide müügikohtadel peab olema sellekohane silt.

§ 20. Alkoholiliste jookide müügiluba peab olema üles pandud kaupluse ruumis nähtaval kohal.

§ 21. Alkoholiliste jookide müügikohtade pidajad on kohustatud omandama tähendatud jooke otseteel seaduslikul alusel teotsevatest valmistus- või müügikohtadest.

§ 22. Alkoholilistest jookidest võib müügikohtades alal hoida ja müüa ainult neid, mis loas ette nähtud.

§ 23. Üldiseks tarvitamiseks müüdava piirituse ja viina kanguse ja hinna määrab Vabariigi Valitsus rahaministri ettepanekul.

§ 24. Viina ja alkoholiliste jookide valmistamiseks tarvitav piiritus peab vastama rahaministri poolt seatud nõuetele.

§ 25. Tervishoidlikuks, teaduslikuks, keemiliseks ja tehniliseks otstarbeks, samuti ka jookide valmistamiseks ja väljaveoks müüakse piiritust ja piirituse puhastamise juures saadud alamsorte ja jätiseid puhastatud või denatureeritud kujul rahaministri poolt määratavate hindadega ja tingimustel.

Tervishoidlikuks otstarbeks müüakse piiritust: arstidele, loomaarstidele, hambaarstidele, ämmaemandatele, haigemajadele, ambulatooriumidele ja apteekidele — tervishoiu- ja hoolekandevalitsuse lubade põhjal. Tervishoiu- ja hoolekandevalitsusel on õigus lubade väljaandmist panna vastavate maakonna- ja linnaarstide peale. Piirituse normid määrab tervishoiu- ja hoolekandevalitsus.

§ 26. Piirituse, viina, napside ja likööride nõudes sisalduva aine hulk, samuti piirituse ja viina kangus tähend

datakse müügile saadetavate nõude peale kinnitatud siltidel, kui need ained müügile lähevad kinnistes nõudes.

§ 27. Piiritust ja viina üle kahe liitri on lubatud kanda või vedada ainult nõudes, mis on suletud riikliku viinalao pitsoriga või aktsiisivalitsuse kindlustustega, napse ja likööri — seaduslikeude vigastamata panderollidega kindlustatud nõudes.

Aktiisi peavalitsusel on õigus kuni 1. jaanuarini 1928. a. viina müügile lasta riikliku viinalao tembeldatud ja vigastamata korkidega suletud pudelites.

§ 28. Paragrahv 5. nimetatud müügikohtades, kus viinamüük lahtiselt lubatud, tohib viina, likööri, napse ja marjaveine lahtiselt hoida kuni 3 liitrini igast liigist, kusjuures ei ole lubatud kõrvaldada panderolle ja vabrikusilte — välja arvatud pudeli suul olev panderolliosa — enne pudeli tühendamist.

§ 29. Veini vedu vabrikust lattu panderollimiseks võib sündida ka pitsereitud vahtides.

§ 30. Veinikeldritest ja -kauplustest, kus kaubeldakse ainult veiniga, võib: 1) väljaviimiseks müüa veine, kusjuures pudelid peavad kindlustatud olema vigastamata panderollidega; 2) seesjoomiseks võib veini lahtiselt hoida kuni 3 liitrini igast liigist, kusjuures ei ole lubatud kõrvaldada pudelilt panderolle ja vabrikusilte — välja arvatud pudeli suul olev panderolliosa — enne pudeli tühendamist.

§ 31. Piirituse ja viinamüük väljaviimiseks sünnib kinnistes pudelites, mis sisaldavad kolmneljandikku liitrit piiritust või viina ja mis suletud riigi viinalao pitsoriga või muude seaduslikeude kindlustustega. Tarbekorral on Vabariigi Valitsuse määrusega lubatud piiritust ja viina müügile lasta ka suuremates ja vähemates pudelites. Veinide, napse ja likööri müük väljaviimiseks sünnib aga riigi panderollidega kindlustatud pudelites.

Riigi ladudest on lubatud piiritust ja viina välja anda § 25. ette nähtud otstarveteks ostjate poolt kaasatoodud nõudes, mis väljaandmise juures lao poolt kindlustatakse.

§ 32. Pudelid, milles müügile saadetakse õlle valmistamise ja müügi seaduse alla kuuluvaid jooke, peavad sisal-

dama vähemalt $\frac{1}{2}$ liitrit õlut, poolpudelid vähemalt $\frac{1}{4}$ liitrit. Lahtiselt müües tohib tarvitada aga ainult klaase või kruuse, millel joonega peale märgitud nende mahutus sellekohase pealkirjaga. Müügil peab joogi pind ulatuma märgini.

§ 33. Õllekauplustest, kus kaubeldakse ainult õllega, võib: 1) väljaviimiseks müüa õlut pudelites, mis vähemalt $\frac{1}{2}$ liitrit ja poolpudelites, mis sisaldavad vähemalt $\frac{1}{4}$ liitrit õlut, 2) seesjoomiseks müüa pudelites, kui ka lahtiselt klaasides, või kruusides, millel joonega peale märgitud nende mahutus sellekohase pealkirjaga.

§ 34. Paragrahv 5. nimetatud müügikohtades, kus viinamüük lubatud, sünnib see kohaltarvitamiseks kui ka väljaviimiseks kinnistes, viinalao pitseeritud pudelites Vabariigi Valitsuse poolt üldmüügiks määratud hindadega, napside ja likööride müük aga panderollitud pudelites. Aktsiisi peavalitsus võib lubada ka lahtiselt müüa viina, napse, likööre ja veine kohaltarvitamiseks vaba hinnaga, kusjuures müügikoha pidajad on kohustatud müüma tarvitajatele nõudmise peale viina ka kinnistes viinalaopitseriga pudelites Vabariigi Valitsuse poolt määratud hindadega, napse ja likööre aga panderollitud pudelites kohaltarvitamiseks kui ka väljaviimiseks.

Rahaministril on õigus lubada kõrgemat järku restoranides ja einelaudades viina, napside ja likööride müüki kohaltarvitamiseks ainult lahtiselt.

Käesolava (34) paragrahvi esimeses ja teises lõikes nimetatud müügikohtades peab igal ajal tarvilikul määral tagavaraks olema viina kinnistes pudelites.

Käesoleva (34) paragrahvi esimeses lõikes nimetatud müügikohtadele makstakse viinamüügi eest tasu rahaministri poolt kinnitatud määral.

§ 35. Alkohooliliste jookide müügikohtadest on keelatud neid jooke müüa alaealistele alla 16 aastat, alg- ja keskkooli kasvandikkudele kooli välismärgiga ja joobnud isikutele.

§ 36. Alkohooliliste jookide müügikohtades võivad viibida alaealised ainult ühes oma vanematega.

§. 37. Alkohooliliste jookide müük on täielikult keelatud palvepäeval, suurel reedel, esimesel kevadepühal, esimesel mail, esimesel suvistepühal ja esimesel jõulupühal, Riigikogu valimiste ja rahvahääletamise päevadel üle riigi, kohalikkude omavalitsuste esituskogude valimispäevadel valimispiirkonnas. Muudel päevadel võib alkohooliliste jookide müük seal, kus need ka kohaltarvitamiseks lubatud, kesta kella 9 hommikust — harilikkudel nädala pühapäevadel ja teistel pühal kella 12 päevast — kuni kella 12 öösi, teatrimajades ja suvituskohtades — suvirestoranides — kuni kella 1 öösi.

Siseministril on õigus korra alalhoidmiseks müügi aega kohalikkudele nõuetele vastavalt piirata või müüki ajutiselt sulgeda.

Alkohooliliste jookidega kauplemise aja ja korra määrab ohvitseride-kogudes ja sõdurite-kodudes sõjaminister, politseinikkude-kogudes siseminister ja raudteejaamade rahvusvaheliste vagunite ja laevade einelaudades — teedeminister.

§ 38. Alkohooliliste jookidega kauplemise korra ja aja eelmises § 37. ettenähtud piirides kindlaksmääramine pannakse linnades linnavolikogude, alevites ja valdades maa- volikogude peale. Niisama pannakse nende peale sundus- likkude määruste väljaandmine tervishoidlikkude nõuete kohta alkohooliliste jookide müügikohtades, mille avamiseks omavalitsuste nõusolek tarvilik. Käesoleva paragrahvi põhjal antavaid määrusi peavad vastavad volikogud otsustama ainult üks kord aastas kõigi vastava omavalitsuse piirkonda kuuluvate müügikohtade suhtes.

§ 39. Alkohooliliste jookide müügi luba ei anta enne välja kui ruumid, kus müüki kavatsetakse avada, vastava aktiga kohaseks tunnustatud komisjoni poolt, kuhu kuuluvad kohaliku politsei, omavalitsuse ja aktsiisi valitsuse esitajad.

§ 40. Piirituse müügi kohta on rahaministril õigus maksma panna kitsendavaid määrusi.

§ 41. Rahaministril on õigus välja anda käesoleva seaduse piirides tarvilikke juhtnööre ja sunduslikke määrusi.

§ 42. Käesoleva seaduse maksmahakkamisega kaotavad maksvuse: 1) Aktsiisiseaduse (S. k. V k.) §§ 486, 524—526, 528, 530, 553—718; 2) Ajutise valitsuse poolt 11.

märtsil 1919. a. vastu võetud seaduse piirituse valmistamise kohta („R. T.“ nr. 16 — 1919. a.) § 2. esimene lause; 3) Asutava Kogu poolt 27. aprillil 1920. a. vastu võetud seadus piirituse- ja viinamüügi kohta („R. T.“ nr. 65/66 — 1920.a.); 4) Vabariigi Valitsuse poolt 3. sept. 1920. a. vastu võetud seaduse marja- ja puuviljaveinide valmistamise ja müügi kohta („R. T.“ nr. 145/146 — 1920. a.) § 1. teine lause; 5) Vabariigi Valitsuse poolt 4. aprillil 1921. a. vastu võetud õlle valmistamise ja müügi seaduse §§ 24., 25. ja 26. („R.T.“ nr. 27 — 1921. a.); 6) Vabariigi Valitsuse poolt 1. juunil 1921. a. vastu võetud seadus piirituse ja viina müügi seaduse muutmise ja täiendamise kohta („R. T.“ nr. 48—1921. a.); 7) Vabariigi Valitsuse poolt 6. septembril 1921. a. vastu võetud napside ja likööride valmistamise ja müügi seaduse („R. T.“ nr. 81—1921. a.) § 15. lõpulause: „ja mitte vähem kui üks pang korraga“, § 18. p. a. ja § 19, § 38. juurde kuuluv märkus 1. ja § 41; 8) Riigikogu poolt 16. detsembril 1924. a. vastu võetud piirituse ja viina müügi seaduse muutmise seadus („R. T.“ nr. 149—1924. a.).

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu esimees: K. Einbund.
Abisekretär: J. Piiskar.

Vabariigi Valitsuse poolt 27. juulil 1927. a.
vastu võetud

**Määrus viinapudelite mahu ning piirituse ja viina kan-
guse kohta.**

(„R. T.“ nr. 74 — 1927. a.)

1) Lubada viina müügile lasta kinnistes pudelites, mis sisaldavad $\frac{1}{4}$ liitrit ja 3 liitrit vedelikku, kusjuures esimene suurus määratakse ainult kohaltarvitamiseks Riigikogu poolt 10. mail s. a. vastu võetud piirituse ja alkoholiliste jookide müügi seaduse § 5. ette nähtud müügikohtades, kellele müük kinnistes pudelites sama seaduse § 34 põhjal sunduslik, teine suurus aga $\frac{1}{4}$ -pangeliste pudelite tagavarade lõppemiseni.

2) Määrata üldtarvitamiseks müüdava piirituse kanguseks 95 kraadi ja viina kanguseks 40 kraadi, kusjuures neis viinamüügi kohtades, kus viinamüük ka lahtiselt lubatud, lahtiselt müüdava või alalhoitava viina kanguse kõrvalekaldu mine võib olla kuni 0,5 kraadi alla määratud kanguse.

Alus: Ülalnimetatud seaduse §§ 31 ja 23.

Riigivanem: J. Teemant.

Rahaminister: Leo Sepp.

Riigisekretär: K. Terras.

Rahaministri määrus piirituse ja alkoholiliste jookide müügi kohta.

(„R. T.“ nr. 74 — 1927. a.)

Antud Riigikogu poolt 10. mail 1927. a. vastu võetud piirituse ja alkoholiliste jookide müügi seaduse § 41 põhjal („R. T.“ nr. 50 — 1927. a.)

I.

§ 1. Sooviavaldused napsi- ja likööri-, marjaveini- ja õlleladude ja -kaupluste avamiseks antakse kohalikule aktsiisiringkonnale või kohalikkudele aktsiisijaoskondadele: Narvas, Viljandis, Pärnus ja Kuressaares hiljemalt 1. septembriks. Sooviavaldusele lisatakse juurde: 1) politsei või kohaliku omavalitsuse tõendus avatava müügikoha kauguse kohta seaduse § 11 ette nähtud tehaste ja ladude asukohtadest; 2) politsei poolt seaduse § 15 kohaselt välja antud tunnistus müügikoha omaniku ja vastutava müüja kohta, kui viimane üles antud, ja 3) vastutava müüja tõendus vastutuse oma peale võtmise kohta. Sooviavaldused ühes tõenduste ja seaduse § 39. nõutud ruumide ülevaatuse aktiga esitatakse aktsiisi peavalitsusele.

Seaduse § 39. ette nähtud komisjoni avatava müügikoha ruumide ülevaatuseks kutsub kokku kohaliku aktsiisiringkonna või jaoskonna juhataja. Ülevaatuse aktis tähendatakse müügikoha omaniku ja majaomaniku nimed, müügikoha asukoht, ruumide kirjeldus, nende vastavus sundmäärustele ja komisjoni otsus ruumide kõlblikkuse kohta müügikoha avamiseks.

§ 2. Piirituse- ja viinamüük sünnib riiklikkude ladude poolt etikettidega varustatud pudelites, mille põhi märgitud „E. V. $\frac{3}{4}$ l.“

§ 3. Tagavaraladudele on lubatud piirituse ja viinaga ennast varustada ainult riiklikkudest ladudest, kauplustele — riiklikkudest ladudest ja tagavaraladudest.

§ 4. Tagavaraladudesse ja kauplustesse saadetavale kui ka tagavaraladudest välja saadetavale piiritusele ja viinale peavad müügikohtade poolt sellekohased kaaskirjad juurde lisatama.

§ 5. Keelatud on tagavaraladudest piiritust ja viina alla 15 liitri korraga välja anda.

§ 6. Keelatud on tagavaraladudes ja kauplustes piiritust ja viina ostjate nõudesse ümber valada või neile abinõusid selleks anda.

§ 7. Tagavaraladudes ja kauplustes on omanikud kohustatud aktsiisi peavalitsuse poolt antud vormi järele raamatuid pidama piirituse ja viina, pudelite ja riigi kastide sissetuleku ja väljamineku ning müügist saadud rahasummade üle.

§ 8. Tagavaraladudes ja kauplustes peetavaid raamatuid ühes nende juurde kuuluvate dokumentidega on nende omanikud kohustatud puhtalt ja korralikult pidama ja alal hoidma, raamatute lehekülje, kuu ja aasta kokkuvõtteid õigel ajal tegema. Eksituste puhul tuleb vale sissekirjutis läbi tõmmata ja parandus omaniku või vastutava müüja poolt nõnda teha, et läbitõmmatud sissekirjutist võimalik on lugeda.

§ 9. Tagavaraladude ja kaupluste pidajad on kohustatud saatma kõige hiljem iga kuu 10. päevaks aktsiisiringkonna või -jaoskonna valitsusele aktsiisiametniku poolt õigeks tunnistatud raamatute ärakirju eelmise kuu eest, möödunud aasta raamatuid ühes nende juurde kuuluvate dokumentidega aga järgneva aasta 15. jaanuariks. Lõpetavad nimetatud ettevõtted aasta kestvusel oma tegevuse, peab raamatud ühes kõigi dokumentidega esitatama kahe nädala jooksul tegevuse lõpetamise päevast arvates.

§ 10. Piiritust ja viina on tagavaraladude ja kaupluste omanikud kohustatud korralikult ja puhtalt alal hoidma, enne

väljaandmist läbi vaatama ja rikutud piiritust ja viina müügilt kõrvaldama riigi viinalattu tagasisaatmiseks.

§ 11. Tagavaraladudes ja kauplustes peab olema nähtaval kohal välja pandud aktsiisi peavalitsuse teadaanne piirituse, viina ja pudelite hindade kohta.

§ 12. Piirituse ja viina müügi korral seaduse § 25 ette nähtud otstarveteks on lubatud riigi ladudest neid aineid alla 10 liitri välja anda ainult ühte ostja poolt kaasa toodud nõusse, suuremal hulgal mitmesse, aga mitte alla 10 liitri igasse nõusse. Kaasatoodud nõud peavad puhtad ja kindlustatavad olema.

§ 13. Veiniladudes, kus veini täidetakse pudelitesse, peetakse aktsiisi peavalitsuse poolt antud vormi järele raamatuid. Raamatud ühes nende juurde kuuluvate dokumentidega esitatakse peale aasta möödumist 15. jaanuariks kohalikule aktsiisiringkonnale või jaoskonnale.

II.

§ 14. Sooviavaldused alkoholiliste jookide müügi loa saamiseks restoranides ja einelaudades, mille avamiseks omaavalitsuste nõusolek tarvilik, antakse kohaliku linna- või maavalitsuse kaudu hiljemalt 1. novembriks aktsiisi peavalitsusele. Sooviavaldusele peavad järgmised dokumendid juurde lisatud olema:

1) linnas asuvate restoranide ja einelaudade kohta — kohaliku linna-, maal — valla- või alevi- ja maavolikogu nõusolek (seaduse § 6);

2) majaomaniku kirjalik nõusolek, kui restoran või einelaud asub üürimajas (seaduse § 9);

3) politsei või kohaliku omaavalitsuse poolt antud tõendus restorani või einelaua kauguse kohta seaduse §§ 10 ja 11 ette nähtud asutistest ja raudteest ja politsei poolt seaduse § 15 kohaselt antud tunnistus restorani või einelaua omaniku ja vastutava müüja kohta, kui viimane üles antud;

4) vastutava müüja tõendus vastutuse oma peale võtmise kohta;

5) seaduse § 39 ette nähtud komisjoni poolt kokku

seatud akt. Komisjoni ruumide ülevaatuseks kutsub kokku linna- või maavalitsus.

§ 15. Sooviavaldused muudele seaduse § 5 loetletud einelaudadele ja asutistele alkoholiliste jookide müügi loa saamiseks, peale näituste ja pidude einelaudade, antakse hiljemalt 1. septembriks kohalikule aktsiisiringkonnale või aktsiisijaoskondadele: Narvas, Viljandis, Pärnus ja Kuresaares, kes käesoleva määruse § 1 kohaselt korraldab ruumide ülevaatust. Sooviavaldusele lisatakse juurde peale eelmises paragrahvis p. p. 2—4 näidatud tõenduste veel seaduse § 6. ette nähtud ministrite nõusolek müügikoha avamiseks. Sooviavaldused ühes dokumentidega esitatakse aktsiisiringkonna või -jaoskonna poolt aktsiisi peavalitsusele.

Sooviavaldused heategeva ja üldkasuliku otstarbega toimepandavate pidude ja näituste einelaudadele veini- ja õlle-müügi loa saamiseks antakse otsekohe aktsiisi peavalitsusele. Sooviavaldusele tuleb juurde lisada peale käesoleva määruse § 14 p.p. 2—4 näidatud dokumentide seaduse § 6. teises lõikes ette nähtud politsei peavalitsuse nõusolek.

§ 16. Alkoholiliste jookide müügi õigustega restoranidel ja einelaudadel ei tohi sisemist ühendust olla ilma alkoholi müügi õigusega ettevõtetega peale võõrastemajade.

§ 17. Viinamüügi õigusega restoranidele ja einelaudadele on lubatud viina osta ainult riiklikkudest ladudest, tagavaraladudest ja kauplustest, kellel aktsiisi peavalitsuse luba olemas.

§ 18. Keelatud on piirituse müük ja hoidmine alkoholiliste jookidega restoranides ja einelaudades; samuti on keelatud neis viinale maitseainete juurdelisamine.

§ 19. Keelatud on alkoholiliste jookidega restoranides ja einelaudades võõraste poolt ostetud ja tarvitamisest ülejäänud jookide jätteid koguda ja neid tarvitamiseks müüa või edasi anda.

§ 20. Võõrastele ei ole lubatud restoranidesse ja einelaudadesse, kus alkoholiliste jookide müük lubatud, neid jooke kaasa võtta ega kohaltarvitamiseks müüdüd jooke neist välja viia.

§ 21. Restoranides ja einelaudades on keelatud likööri, napse ja veine pudelitest, milles nad müügile lastud, teistesse pudelitesse ümber valada.

§ 22. Alkohooliliste jookide tagavarasid võib peale puhvetiruumi ainult veel ühes, selleks määratud ruumis alal hoida.

III.

§ 23. Alkohooliliste jookide müügiloa, nende põhjal lunastatud patendid ja äritunnistused registreeritakse kohalikus aktsiisiringkonna või -jaoskonna valitsuses ja alkohooliliste jookide müük võib alles peale registreerimist alata.

§ 24. Load ja patendid antakse 2 nädala jooksul peale maksvuse tähtaja lõppu kohaliku aktsiisiringkonna või -jaoskonna valitsusele tagasi.

§ 25. Samuti antakse load ja patendid 2 nädala jooksul aktsiisiringkonna või -jaoskonna valitsusele tagasi, kui müügikoha pidaja loa kestvusel kaotab alkohooliliste jookide müügi õiguse.

§ 26. Seaduses ette nähtud alkohooliliste jookide müügikohtade sildi vormi, suuruse ja teksti määrab aktsiisi peavalitsus.

§ 27. Alkohooliliste jookide müügikohtades peab jookide hinnakiri nähtaval kohal välja pandud olema.

§ 28. Alkohooliliste jookide müügikohtades ei ole lubatud sees ega väljaspool, peale müügikoha sildi, ametlikkude teadaannete, käesolevas määruses § 27 ette nähtud hinnakirja, õllefabrikute, veinitehaste, napsi- ja likööri- ja brikute plakatite, muid kuulutusi või silte alkohooliliste jookide või nende müügikohtade üle välja panna.

§ 29. Alkohooliliste jookide müügikohtades on keelatud alal hoida ja müüa jooke ilma vabriku või lao sildita.

§ 30. Keelatud on asutistes, kus õlut müüakse lahtiselt, müügiks tarvitavatele märgitud klaasidele ja kruusidele sarnanevaid klaase ja kruuse ilma mahutuse märgita alal hoida. Samuti on keelatud neis mitme vabriku õlut segatult alal hoida ja müüa.

§ 31. Seltsid, klubid ja ühisused, kellele alkoholiliste jookide müügiluba antud, on kohustatud kohalikule aktsiisiringkonnale või -jaoskonnale üles andma esimehe ja teiste eestseisuse või juhatuse liikmete nimed ja teatama muudatustest nende koosseisus.

§ 32. Alkoholiliste jookide müügikohtade omanikud on kohustatud teatama kohaliku aktsiisiringkonna või -jaoskonna juhatajale vastutavate müüjate muudatustest. Teadaandele tuleb juurde lisada seaduse § 15 kohaselt välja antud tunnistus vastutava müüja kohta ja vastutava müüja tõendus vastutuse oma peale võtmise kohta.

§ 33. Alkoholiliste jookide müügikohtade omanikud on kohustatud viibimata kõrvaldama vastutavate müüjate kohtadelt isikuid, kes alkoholiliste jookide müügi koha juhtimise õiguse kaotanud.

§ 34. Määruste vastu eksijad võetakse vastutusele seaduses ette nähtud korras.

§ 35. Käesoleva määruse maksmahakkamisega kaotab maksvuse rahaministri määrus riigi piirituse, viina ja denatureeritud piirituse ja alkoholsete jookide kohta 19. jaanuarist 1926. a. („R. T.“ nr. 7 — 1926. a.)

Tallinnas, 20. juulil 1927. a.

Rahaminister: Leo Sepp.

Aktsiisi peavalitsuse peadirektor: Thomson.

Rahaministri määrus piirituse ja alkoholiliste jookide müügi kohta.

(„R. T.“ nr. 99—1927. a.)

Antud Riigikogu poolt 10. mail 1927. a. vastu võetud piirituse ja alkoholiliste jookide müügi seaduse § 41 põhjal — „R. T.“ nr. 50—1927. a.

(Järg.)

(v. „R. T.“ nr. 74—1927. a.)

IV.

§ 36. Restoranides ja einelaudades on alkoholiliste jookide müük lubatud kohaltarvitamiseks kui ka väljaviimiseks.

Väljaviimine peab sündima kinnistes pudelites sel kujul, nagu joogid seaduslikult vabrikutest ja ladudest saadud. Viina müük väljaviimiseks restoranidest ja einelaudadest sünnib Vabariigi Valitsuse poolt üldmüügiks määratud ja etikettidel näidatud hindadega.

§ 37. Restoranides ja einelaudades kui ka õllekauplustes, kus õllemüük lubatud kohaltarvitamiseks, võib see sündida ka klaasi või kruusi viisi. Klaasidel ja kruusidel peab joonega sel puhul peale märgitud olema nende mahutus sellekohase pealkirjaga.

§ 38. Viina, napside ja likööride ning veinide müügi korral kinnistes pudelites kohaltarvitamiseks on lubatud pudeleid avada ainult ostja juuresolekul.

§ 39. Restoranide ja einelaudade pidajad on kohustatud selle järele valvama, et napsi ja likööri ning veini pudelitelt, veini keldrite ja kaupluste (seaduse § 30) pidajad, et veini pudelitelt kohe peale nende tühjenemist panderollid osaliselt pikuti maha kraabitakse, nii et võimalik ei ole poolikuid panderolle pudelite kaelalt maha võtta, kusjuures panderollist nõndapalju peab järele jääma, et selle liiki on võimalik ära tunda.

§ 40. Eelmises § nimetatud ettevõtetes kui ka napsi ja likööri ning veini vabrikutes, ladudes ja kauplustes on keelatud tühjade pudelite alalhoidmine, mille panderollide pooled ülaltähendatud viisil vigastamata jätetud.

§ 41. Kauplustes, kus piiritust, viina, napse ja likööre, veine või õlut müüakse kinnistes pudelites ainult väljaviimiseks, on lubatud ka muude kaupadega kaubelda, kuid neil kauplustel ei tohi sisemist ühendust olla muude ettevõtete ega erakorteritega peale omaniku elukorteri, kusjuures kaupluse ruumi ja elukorteri vaheline uks peab lukustatud olema.

§ 42. Eelmises § näidatud kauplustes on keelatud ostetud jooke lahti võtta või jookide kohaltarvitamist võimaldada kaupluses või kaupluse ette laudade ülesseadmise või muul teel.

§ 43. Õlut müügi jaoks pudelitesse täita on lubatud ainult vabrikutes ja ladudes.

§ 44. Kauplused, kus õlut ainult väljaviimiseks müüakse, võivad õlut vabrikutest ja ladudest ainult pudelitesse täidetult osta ja pudelites müüa.

§ 45. Alkohooliliste jookide müügikohtade omanikud on kohustatud kohalikule aktsiisiringkonna või -jaoskonna juhatajale teatama ruumi asukoha, kus jookide tagavarasid peale puhvetiruumi alal hoitakse. Mujal, peale puhveti ja ülesantud jookide hoiuruumi, on jookide tagavarade hoidmine keelatud.

§ 46. Määruste vastu eksijad võetakse vastutusele seaduses ette nähtud korras.

§ 47. Tunnistatakse maksvusetuks rahaministri määruste: 25. septembrist 1920. a. p. p. 18, 20 ja 21 („R. T.“ nr. 161/162 — 1920. a.), 7. juulist 1921. a. p. p. 15—17, 19—21 („R. T.“ nr. 60 — 1921. a.) ja 15. septembrist 1921. a. p. p. 25—27 („R. T.“ nr. 81 — 1921. a.).

Tallinnas, 29. oktoobril, 1927. a.

Rahaminister: L e o S e p p.

Aktiisi peavalitsuse peadirektor: T h o m s o n.

Rahaministri määrus viina, piirituse, piiritusejätete, pudelite ja kastide müügihindade kohta.

(„R. T.“ nr. 1 — 1926. a.)

Asutava Kogu poolt 27. aprillil 1920. a. vastu võetud ja Vabariigi Valitsuse poolt ajutise valitsemise korra § 12 põhjal 1. juunil 1921. a. muudetud piirituse ja viinamüügi seaduse IV osa p. 1 ja 2 põhjal määratakse viina, piirituse, piiritusejätete, pudelite ja kastide müügihinnad järgmiselt, arvates 1. jaanuarist 1926. a.

I. Isiklikuks tarvitamiseks:

1. Piiritus 95°

a) 1 kraad	53 marka
b) 0,75 liitrit (pudelita arvatud)	310 „
d) 0,5 toopi „ „	255 „
e) 0,3 liitrit, ühes pudeliga	135 „

2. Viin 40°
a) 1 kraad	47	marka
b) 3 liitrit (pudelita arvatud)	460	„
d) 0,75 „ „ „	115	„
3. Piiritus napsi- ja likööri- vabrikutele 1 kraad 30 „
- Alus: Vabariigi Valitsuse otsus 29. detsembrist 1925. a. (prot. nr. 133 p. 11).

II. Piiritus tervishoidlikuks ja teaduslikuks otstarbeks:

1. Riigi ja omavalitsuste haigemajadele, laboratooriumidele ja õppeasutistele, Punasele Ristile, arstidele, hambaarstidele, loomaarstidele, ämmaemandatele ja apteekidele, haridusministeeriumi, tervishoiu ja loomatervishoiu peavalitsuse poolt kindlaks määratud normides . . . . . 15.—
2. Farmatseutilistele laboratooriumidele, tervishoiu peavalitsuse eriloaga, tinktuuride, ekstraktide ja muude piiritust sisaldavate galeeniliste preparaatide valmistamiseks, kui viimaseid preparaate müüakse ainult haigemajadele ja ambulatooriumidele . . 15.—
3. Riigi ja omavalitsuste ambulatooriumidele, erahaigemajadele, farmatseutilistele laboratooriumidele . 20.—
4. Kärnatõbiste hobuste ravitsemiseks, ostja kulul kreoliini või petrooleumiga denatureeritud . . . 9.—

III. Piiritus ja piiritusejätted tehniliseks otstarbeks:

1. Polituuri- ja lakivabrikutele ja töökodadele, kes oma saaduste jaoks lakki ja polituuri valmistavad, kui neis ametlik raamatupidamine olemas, ostja kulul denatureeritud:
a) puhastatud piiritus I sort	16.—
b) „ „ „ II „	12.—
c) piirituse-eeljooks	2.—

2.	Keemia- ja kosmeetikalaboratooriumidele ja muudeks tehnilisteks otstarveteks, ostja kulul aktsiisi peavalitsuse poolt kinnitatavate ainetega denatureeritud	Kraa- dihind marka- des. 28.—
3.	Eetrite, esterite, kloroformi ja muude preparaatide valmistamiseks, kus piiritus keemiliselt muudeks aineteks ümber töötatakse, ostja kulul aktsiisi peavalitsuse poolt kinnitatavate ainetega denatureeritud	
	a) puhastamata piiritus	9.—
	b) puhastatud piiritus	9.50
4.	Jõumasinate jaoks puhastamata piiritus, ostja kulul denatureeritud bensooliga või petrooleumiga . . .	8.—
5.	Likööriks, napsides, piirituselakis, polituuris, kosmeetilistes ja farmatseutilistes preparaatides välja veetud piiritus, väljaveo mööbli ja tema osade lakeerimiseks ja poleerimiseks tarvitatud lakis ja polituuris sisalduv piiritus, kui piirituse hulga ja väljaveo kohta tõendused on ette pandud ja laki- ja polituurivalmistamise juures piirituse-eeeljooksu ei ole tarvitatud	9.—
6.	Puskari õli:	
	a) sisemaal müügiks	20.—
	b) sisemaal ümbertöötamiseks	15.—
		Toobihind markades.
7.	Denatureeritud piiritus põletamiseks.	70.—

IV. Pudelite hinnad:

		Tükihind markades
1.	0,3-liitrilised (end $\frac{1}{4}$ t.) valged ja poolvalged pudelid	10.—
2.	0,5-toobilised valged ja poolvalged pudelid	20.—
3.	0,75-liitrilised poolvalged pudelid	30.—
4.	3-liitrilised (end. 2,5 t.) valged ja poolvalged pudelid	100.—

Märkus 1. P. 1. näidatud 0,3-liitrilisi pudeleid tagasi ei võeta.

Märkus 2. P. p. 2, 3. ja 4. näidatud pudelid, kui nad vigastamata, rikkumata ja Eesti Vabariigi märgiga ning viinalao etiketiga, võetakse nende eest makstud hinnaga müügikohtadesse tagasi.

Märkus 3. Pudelite eest sisse tulnud raha makstakse müügikohtade omanikkude poolt vastavasse Eesti Panga osakonda aktsiisi peavalitsuse deposiidi arvele.

V. Kastide hinnad:

	Tükihind markades.
1. Võredega lahtine laudkast	300.—
2. „ kinnine „	600.—
3. „ „ vineerkast	750.—

Märkus. Kaste ei müüda, kuid nende kaotamineku, vigastuste või hävimise puhul makstakse nende hind riigi sissetulekute arvele.

Käesolevate hindade maksmahakkamisega kaotavad maksvuse rahaministri määrused: 1) 25. juulist 1924. a. („R. T.“ nr. 98/99 — 1924. a.), 2) 23. detsembrist 1924. a. („R. T.“ nr. 1/2 — 1925. a.), 3) 11. aprillist 1925. a. („R. T.“ avaldamata) ja 4) 23. aprillist 1925. a. („R. T.“ nr. 71/72 — 1925. a.).

Tallinnas, 29. detsembril 1925. a. Nr. 10186.

Rahaminister: Leo Sepp.

Aktsiisi peavalitsuse juhataja: A. Thomson.

III. Napside ja likööride valmistamine ja müük.

Nr. 122. Vabariigi Valitsuse poolt Vabariigi valitsemise ajutise korra § 12-a põhjal 6. sept. 1921. a. vastu võetud

Seadus napside ja likööride valmistamise ja müügi kohta.¹⁾
(„R. T.“ nr. 81 — 1921. a.)

1. Napsideks ja liköörideks nimetatakse piiritusest ja veest maitseainete juurdelisamisega valmistatud jooke.

¹⁾ See seadus on Riigikogu poolt 25. novembril 1921. a. kinnitatud vastuvõetud otsusega nr. 249. Vta „R. T.“ nr. 115 — 1921. a.

Märkus 1. Nende jookide hulka kuuluvad muu seas ka konjak, rumm, arak, whisky, rootsi punš jne.

Märkus 2. Ilma alkoholita jooke napside, likööride või teiste alkoholiliste jookide nime all valmistada ja müügile saata on keelatud.

2. Napside ja likööride valmistamine müügi otstarbeks võib sündida kas riigi ettevõtetes või eravabrikutes, kes selleks rahaministeeriumilt loa saanud.

3. Kui vabrik kolme kuu jooksul loa kättesaamise päevast arvates jookide valmistamist ei alga, kaotab luba maksvuse.

4. Aktsiisiametnikkudel on õigus napside ja likööride valmistamise ja müügi kohti, niisama ka nende juurde kuuluvaid aitasid, ladusid, keldreid ja muid ruume ühes neis olevate kaupadega järele vaadata ja neis peetavaid raamatuid ja dokumente revideerida.

Märkus. Tarbekorral võib aktsiisi peavalitsus vabriku juurde alalise ametniku määrata, kellele vabriku poolt tarviline eluruum mööbli, kütte ja valgustusega ning toidukeetmise võimalusega vabriku juures maksuta tarvitada antakse.

5. Napsi- ja liköörivabrikuid lubatakse ainult kivihoonetes asutada. Piirituse ja viina alalhoide ja jookide valmistamise ruumid peavad olema tsement-, betoon- või kivi-põrandatega.

6. Vabrikus peab olema elektrivalgustus, kui linnas elektrivalgustus avalikuks tarvituseks olemas.

7. Vabrikutel peab olema sellekohane silt sissekäigu kohal.

8. Napsi- ja liköörivabrikutes peavad olema tembeldatud mõõdunõud ja abinõud piirituse kanguse ja napside ja likööride alkoholi sisaldavuse kindlakstegemiseks aktsiisivalitsuse poolt määratava süsteemi järele.

20. Viinakauplustest müüakse napse ja likööre panderollitult:

1) isiklikuks tarvitamiseks linna-, alevi- või vallavalitsuse poolt välja antud lubade ettenäitajatele viina asemel sellekohaste normide järele;

2) restoranidele ja einelaudadele aktsiisivalitsuse poolt välja antud tunnistuste järele.

V. m. § 20 on kaotatud seadusega nr. 131. Vta „R. T.“ nr. 197/198 — 1925. a.

21. Ladudele, kauplustele, restoranidele ja einelaudadele väljaantavad napsid ja liköörid peavad kaaskirjadega aktsiisivalitsuse poolt väljaantava vormi järele varustatud olema.

22. Müügile saadetavad napsid ja liköörid peavad pealkirja kandma vabriku, selle asukoha ja joogi nimetusega.

23. Müügi otstarbeks sisemaal valmistatud napside ja likööride pealt võetakse aktsiisimaksu:

pudeli pealt kuni 1 toobini — 100 mrk.

” ” ” $\frac{1}{2}$ ” — 50 ”

” ” ” $\frac{1}{4}$ ” — 25 ”

” ” ” $\frac{1}{10}$ ” — 10 ”

Märkus. Valmistatud panderollimata jookide kao pealt, mis aasta lõpparve tegemise juures leitud, võetakse aktsiisimaksu 100 marka iga toobi pealt, mis üle rahaministeeriumi poolt määratud normi ulatub.

24. Väljamaalt rahaministeeriumi loaga sisse toodud napsid, liköörid ja morsid on aktsiisimaksust vabad.

25. Väljamaalt pudelites sisse toodud napsid ja liköörid panderollitakse tolli panderolliga.

26. Aamides on konjakit, rummi ja arakit lubatud sisse tuua ainult likööri- ja napsivabrikutele jookide valmistamiseks.

27. Morssisid üle 16% alkoholi sisaldusega ei ole lubatud sisse vedada.

28. Patendimaksu võetakse:

a) napsi- ja liköörivabrikutelt järgmisel määral: põhimaksu aastas 20.000 mk., poolaastas 10.000 mk., peale selle lisamaksu iga sissetulnud 10 000% alkoholi või selle osa eest 1000 mk.

b) ladudelt 10.000 marka, poolaastas 5000 mk.

e) Viinakauplustelt aastas 10.000 marka, poolaastas 5000 marka.

Märkus 1. Restoranidelt ja einelaudadelt, kellel viinamüük kohaltarvitamiseks lubatud, likööri ja napsi müügi õiguse eest eripatenti ei nõuta.

Märkus 2. Poolaastased patendid antakse ainult aasta teise poole jaoks välja.

Märkus 3. Põhi- ja lisapatendi maksud makstakse ette ära.

Märkus 4. P. 28 määratud patendimaksud hakkavad maksma 1. jaanuarist 1922. a.

V. m. § 28 on kaotatud seadusega nr. 128, Vta ptk. XIV.

29. Iga napsi- ja likööriabrik peab aastas kõige vähem 2 miljonit marka aktsiisimaksu maksma.

Märkus 1. Enne 1. maid 1921. a. avatud vabrikute kohta hakkab § 29 maksma 5. juulist 1922. a.

Märkus 2. Väljamaale veetud napside ja likööride pealt mahajäetud aktsiisimaks võetakse käesolevas § ettenähtud aktsiisimaksu normi täitmiseks arvesse.

Märkus 3. Vabrikud, mis aasta jooksul avatakse, maksavad aktsiisimaksu alammääras proportsionaalselt kuudele, arvates selle kuu esimesest päevast, millal vabriku esimene töökava kinnitatakse.

Märkus 4. On vabriku poolt ühe veerandaasta jooksul aktsiisimaksu rohkem sisse makstud kui normi järele nõutud, arvatakse rohkem sisse makstud summa järgmise veerandaasta normi täitmiseks (§ 30). Aasta viimases veerandis rohkem sisse makstud aktsiisimaksu järgmiseks aastaks arvesse ei võeta.

V. m. § 29 on muudetud seadusega nr. 124. Vta käesolev ptk.

30. Aktsiisimaks makstakse vabriku omanikkude poolt kohalikkude renteisse iga veerandaasta eest ette ära, mitte hiljem kui 5. jaanuariks, 5. aprilliks, 5. juuliks ja 5. oktoobriks neljandiku aastase osa suuruses.

V. m. § 30 on muudetud seadusega nr. 124. Vta käesolev ptk.

31. Vabrikud, mis § 30 määratud tähtajal aktsiisimaksu täielikult ära ei ole maksnud, pannakse kinni. Kinnipandud vabriku omanikkudel ei ole luba kahe aasta jooksul napsi- ja likööriabrikut avada.

32. Vabrikus § 31. ette nähtud juhtumusel järele jäänud valmisjooke ja alkoholi sisaldavaid materjale võib ilma patenti lunastamata kolme kuu jooksul isikutele või asutistele müüa, kellel on õigus nende ostmiseks.

Peale seda tähtaega müüakse need aktsiisivalitsuse poolt vabriku omaniku arvel enampakkumise teel isikutele, kes nende ostmiseks õigustatud.

33. Rahaministeriumi loaga väljamaale veetavate napside ja likööride ja neis sisalduva alkoholi hulk tehakse kahe aktsiisiametniku poolt kindlaks, mille üle akt kolmes eksemplaris kokku seatakse.

34. Väljamaale saadetud napside ja likööride pealt jäetakse aktsiisi peavalitsuse korraldusel aktsiisimaks maha, kui jookide väljamineku üle tollivalitsuse akt ette pannakse.

35. Rahaministril on õigus väljamaale veetud liköörides ja napsides sisalduva piirituse eest 3 kuu jooksul jookide ärasaatmise päevast arvates osa piirituse eest riigile makstud hinnast maha jätta, kui jookide kohalejõudmise üle nõutavad tunnistused ette pannakse.

V. m. § 35 on muudetud seadusega nr. 124. Vta käesolev ptk.

36. Panderolltult väljamaale saadetud jookide eest aktsiisimaksu maha ei jäeta.

37. Rahaministeriumil on luba aktsiisimaksu tähtaega pikendada sellekohaste tagatiste vastu.

38. Napse ja likööre võib müüa: kauplustes, restoranides ja einelaudades, kes sellekohase loa aktsiisi peavalitsuselt saanud ja vastava patendi lunastanud.

Märkus 1. Laod ja viinakauplused, kellele napside ja likööride müük lubatud, võivad neid ainult väljaviimiseks müüa, restoranid ja einelauad ainult kohaltarvitamiseks.

V. m. § 38 juurde kuuluv märkus 1. on kaotatud seadusega nr. 46. Vta. ptk. II.

Märkus 2. Viinakauplustes, restoranides ja einelaudades peavad nähtaval kohal napside ja likööride nimekirjad, sortide ja pudelite mahutuse järele väljamüügi hindadega välja pandud olema.

39. Väljamaalt sissetoodud ja jookide valmistamiseks tarvitatud konjaki, rummi, araki ja morsside pealt makstakse väljaveo korral nende eest makstud tolliraha ainult sel korral tagasi, kui nende valmistamise juures aktsiisiametnikkude poolt sellekohase akti kokkuseadmisega on kindlaks tehtud, kui palju väljaveetavad joogid sisaldavad väljamaalt toodud, ja kui palju sisemaalt saadud alkoholilisi aineid, mille üle tollivalitsusele ettepanemiseks sellekohane tunnistus aktsiisi peavalitsusest välja antakse.

40. Liköörid ja napsid, mis kunstlikke magusaineid, sahariini, dulciini jne. sisaldavad, peavad sellekohast märkust sildil kandma.

41. §§ 7, 9, 10, 11 ja 12 on ka ladude ja viinakaupluste kohta maksvad.

V. m. § 41 on kaotatud seadusega nr. 46 Vt. ptk. II.

42. Käesoleva seaduse maksmahakkamisega kaotab maksvuse Vabariigi Valitsuse poolt 3. septembril 1920. a. vastu võetud seadus napside ja likööride valmistamise ja müügi kohta. End. Vene riigi aktsiisi seaduste (V köide ja 1912. a. järg) §§ 422—428, 447—478, 488—506 ja 509, niipalju kui nad puudutavad napside ja likööride valmistamist ja müüki ja Saksa sõjaväevalitsuse poolt välja antud: Brantweinordnung, Ausführungsbestimmungen u. Ergänzung dazu (Verordnungsblatt für die baltischen Lande Nr. 38—1918. a. Ziffer 417 ja 427) ei loeta maksvaks.

43. End. Vene riigi aktsiisi seadustest, mis kuni 24. oktoobrini 1917. a. on välja antud, loetakse maksvaks kõik napsi ja liikööri valmistamise ja müügi seaduste rikkumiste kohta käivad seadused, kusjuures rahatrahvid kahekümne kordseks tõstetakse ja rublad markadeks arvatakse, kuna kõik need rahatrahvid, mille suurus teatavatest asjaoludest, nagu patendimaksust, aktsiisimaksust jne. rippuvaks on tehtud, nimetatud kõrgenduse alla ei käi.

V. m. Vta seadus nr. 129 selle raamatu peatükis XIII.

44. Rahaministril on õigus likööri- ja napsivabrikuid ja müügikohti, mille omanikud või vastutavad valitsejad ja

§ 30. Eelmises paragrahvis ette nähtud aktsiisimaksu norm tasutakse vabriku omaniku poolt kohalikku Eesti Panga osakonda iga veerandaasta eest ette, mitte hiljem kui 5. jaanuariks, 5. aprilliks, 5. juuliks ja 5. oktoobriks iga kord üks neljandik aasta normist.

Märkus 1. Tasutud aktsiisimaksu normi arvel võetakse panderollid Eesti Panga osakondadest välja tarviduse järele.

Märkus 2. Aktsiisimaks, mis üle normi tõuseb, tasutakse panderollide lunastamisega.

Märkus 3. On vabriku poolt panderollide lunastamisel ühe veerandaasta jooksul aktsiisimaksu rohkem sisse makstud kui normi järele nõutud, arvatakse rohkem sisse makstud summa järgmise veerandaasta normi täitmiseks. Aasta viimases veerandis rohkem sisse makstud aktsiisimaksu järgmise aasta normi täitmiseks ei võeta.

§ 35. Väljaveo napside ja likööride valmistamiseks müüakse piiritust rahaministri poolt määratud alandatud hinnaga, kui väljaveetavate jookide valmistamine ja alalhoidmine eraldi ruumides sünnib ja eraldi arvestatakse, kusjuures niisuguseid jooke keelatud on siseturule lasta. Sisemaa tarviduseks valmistatud jookide väljaveo korral makstakse neis sisalduva piirituse hinnavahe tagasi, kui jookide väljamineku üle tollivalitsuse akt ette pannakse.

Märkus 1. Väljaveoks valmistatud jookide kahanemise pealt, mis aasta lõpparve tegemisel üle rahaministeeriumi poolt määratud normi ulatub, nõutakse peale napsi ja likööri seaduse § 23. märkuses ettenähtud aktsiisimaksu veel piirituse hinnavahe sisse, aluseks võttes aasta jooksul ühe pange napside ja likööride valmistamiseks keskmiselt ära tarvitatud piirituse hulka.

Märkus 2. Väljaveoks valmistatud napse ja likööre võib rahaministri loaga siseturul müügile lasta ainult vabriku täieliku likvideerimise puhul; sel juhtu-

musel panderollitakse napsid ja liköörid harilikus korras ja makstakse piirituse hinna vaheraha nende valmistamiseks tarvitatud piirituse hinna ja likvideerimisaegse hinna vahel.“

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu abiesimees: K. Virma.

Abisekretär: J. Vain.

6. septembril 1921. a. vastu võetud napsi- ja likööriseaduse § 45 põhjal rahaministeeriumi poolt välja antud määrused.

(„R. T.“ nr. 81 — 1921. a.)

1. Sooviavaldused napsi- ja liköörivabrikute avamiseks antakse kohaliku aktsiisiringkonna valitsusele ühes ruumide plaani ja kirjeldusega kolmes eksemplaris. Kirjelduses peab tähendatud olema, mis otstarbeks mingit ruumi tarvitatakse ja missugused nõud ja aparaadid neis üles on seatud. Ruumid vaadatakse üle aktsiisiringkonna juhataja korraldusel. Sooviavaldus plaaniga, kirjeldusega ja aktsiisiametniku tehtud ülevaatuse aktiga, ühes tervishoiuvalitsuse tunnistusega ruumide kõlbulikkuse üle tervishoiu suhtes, saadetakse aktsiisi peavalitsusele heaksarvamiseks ja rahaministeeriumile ettepanemiseks.

2. Napsi- ja liköörivabrikutes peavad olema ruumid:

- a) piirituse ja viina alalhoidmiseks,
- b) jookide valmistamiseks ja pudelitesse täitmiseks,
- c) valmis tehtud, kuid panderollimata jookide alalhoidmiseks ja
- d) panderollitud jookide alalhoidmiseks.

Neil ruumidel ei tohi otsekohest ühendust olla muude kaubanduse või tööstuse ettevõtetega ega eluruumidega.

Märkus: Piiritusega ühes ruumis on lubatud hoida jooke ja materjale, mida napside ja likööride valmistamiseks tarvitatakse, nimelt: marja, puuvilja, juurte, koorte jne. peale valatud piiritust ja viina, morssisid, essentse, väljamaalt sisse toodud konjakit, rummi, arakit jne.

3. Piirituse, viina ja panderollimata jookide alalhoiu-ruumid peavad olema kindlate seinte ja ustega. Uksed peavad olema kinnipitseeritavad või plommitavad. Aknad peavad aktsiisivalitsuse nõudmisel raudvõredega varustatud olema.

4. Töö vaheaegadel peavad ruumid lukustatud olema.

5. Kõik reservuaarid, aamid ja nõud, milles piiritust, viina, konjakit jne. alal hoitakse, või napse ja likööre valmistatakse, peavad aktsiisiametnikkude poolt mõõdetud ja mõõdukepigiga ehk skaalaga varustatud olema. Puust nõusid peab pärast mõõtmist ametnikkude poolt tembeldatama.

6. Piirituse, viina ja panderollimata jookide alalhoiu ruumid peetakse aktsiisiametniku plommi või pitseri all.

7. Napsi- ja liköörivabrikutes peetakse järgmisi arve- raamatuid:

a) keldriraamat (nr. 1) piirituse ja viina sissetuleku ja väljamineku kohta;

b) raamat (nr. 2) sissetulnud ja väljaläinud konjaki, rummi, marjade, juurte jne. peale valatud piirituse ja viina kohta;

c) raamat (nr. 3) napside ja likööride valmistamise, panderollimise ja väljamineku kohta;

d) kaaskirjade raamat (nr. 4);

e) raamat (nr. 5) panderollide ostmiseks;

f) inventariraamat.

8. Piirituse, viina, morsside jne. sissetulek ja jookide väljaminek kantakse viibimata vastavatesse raamatutesse.

Märkus 1. Sissetulnud piiritus, morsid, joogid jne. peavad kaaskirjadega varustatud olema.

Märkus 2. Väljamaalt saadud jookidele antakse tollivalitsuse poolt kaaskiri või tunnistus kaasa, jookide hulga ja nende pealt makstud toli ja aktsiisimaksu äratähendamiseks. Kaaskirja duplikaat saadetakse vastava aktsiisiringkonna valitsusele. Ringkonna valitsused teatavad igast saadetisest aktsiisi peavalitsusele.

9. Patent, äritunnistus ja luba peavad olema vabrikus nähtaval kohal üles pandud.

10. Töökavasid võib ainult jooksva kuu lõpuni välja anda.

11. Töökavas peab olema tähendatud:

a) töökava kestvus;

b) jookide valmistamiseks tarvitavate alkoholsete vahendite (piirituse, viina, konjaki, rummi jne.) määr toopides ja kraadides;

c) iga valmistatava joogi nimetus, hulk ja kangus;

d) kui palju aktsiisimaksu jääb ettemakstuks.

12. Piirituse ja viina valamine marjade, juurte ja m. peale võib sündida ainult aktsiisivalitsusele antud ja tema poolt kinnitatud teadaande järele. Teadaandes peab tähendatama, millal ja kui palju piiritust, viina või muid jooke selleks tarvitatakse.

13. Aktsiisiametnikkude poolt tehakse kindlaks iga töökava järele valmistatud jookide hulk ja kantakse raamatusse nr. 3 ametniku ja vabriku omaniku või valitseja allkirjaga ja antakse ringkonna valitsusele teada ühes sellega, kui palju aktsiisi jääb ettemakstuks.

14. Panderollmata valmisjookide kao määr (sead. § 23 märkus), mis aktsiisimaksust vaba, ei tohi üle $\frac{1}{2}$ protsendi tõusta.

15. Valmistatud joogid valatakse pudelitesse, mahutusega mitte üle ühe toobi, ja panderollitakse.

Märkus. Pudeli pealkirjale peab tähendatama, kui palju pudel jooki sisaldab.

16. Panderollimine sünnib järgmisel viisil: pudeli korgi peale valatakse palavat lakki ja vaotatakse panderoll kesk-kohalt vabriku pitseriga laki külge, kuna panderolli pooled pudeli kaela külge liimitakse.

17. Aktsiisiringkonna poolt kinnitatud panderollide raamatus tähendatakse aktsiisiringkonnas üles vabriku poolt sisse makstud aktsiisimaksu summa, sissemaksmise aeg ja rentei kviitungi number.

18. Panderollid antakse renteist välja panderolliraamatu ettenäitamisel kuni sissemakstud aktsiisimaksu kõrguseni, igakordse väljaandmise aja, panderollide arvu ja neile vastava aktsiisi summa äratähendamisega.

19. Restoranid ja einelauad, kellele napside ja likööride müük lubatud, võivad neid jooke otsekohe vabrikutest, ladudest või viinakauplustest osta.

Napside ja likööride väljaandmise üle tehakse vabrikus, laos või kaupluses märkus seaduses § 20 p. 2. nimetatud tunnistuse peale, väljaantud jookide nimetuse ja hulga (toopides) äratähendamisega ja vabriku, lao või kaupluse templi juurdelisamisega.

V. m. P. 19 on muudetud rahaministeeriumi määrusega 28. juunist 1923. a. Vta käesolev ptk.

20. Napside ja likööride väljaveo puhul väljamaale tähendatakse tehtud aktis vabriku omaniku kirjaliku teadaandmise järele üles, kuhu, kellele ja missuguse tolliameti kaudu joogid välja saadetakse.

21. Joogid saadetakse aktsiisiametnikkude plombide või pitserite all tolliametisse ühes kaaskirjaga ja aktiga kahes eksemplaris.

22. Tolliamet tähendab akti peale, millal ja kuhu joogid on välja saadetud, laeva nime või vaguni numbri juurdelisamisega, ja saadab ühe eksemplari aktist aktsiisi peavalitsusele.

23. Vabrikute arveraamatud pannakse eeloleva aasta jaoks mitte hiljem kui 1. detsembriks aktsiisiringkonna valitsusele ette, kes need mitte hiljem kui 5. detsembriks aktsiisi peavalitsusele saadab. Möödaläinud aasta raamatud antakse ühes nende juurde kuuluvate dokumentidega kõige hiljem järgmise aasta 20. jaanuariks aktsiisiringkonna valitsusele ära, kes nad mitte hiljem kui 10. veebruariks aktsiisi peavalitsusele edasi saadab.

24. Arveraamatutest nr. nr. 1, 2. ja 3. tehakse vabriku juhataja poolt kõige hiljem iga kuu 5. päevaks ära kirjad eelmise kuu kohta kahes eksemplaris, millest kohaliku aktsiisiametniku poolt õigekstunnistatult üks kõige hiljem 10.

kuupäevaks aktsiisi peavalitsusele, teine samaks tähtjaks aktsiisiringkonna valitsusele saadetakse.

25. Alkoholsete jookide tagavarasid võib restoranides ja einelaudades peale leti ruumi ainult veel ühes selleks määratud ruumis alal hoida.

Märkus: Lahtiselt on igast sordist lubatud ainult üht pudelit leti ruumis alal hoida, millelt vabriku silti ja panderolli pooli pudeli kaela pealt enne tühjakssaamist lubatud ei ole kõrvaldada.

26. Restoranides ja einelaudades avatakse pudelid jookidega ainult ostjate juuresolekul.

27. Restoranide ja einelaudade omanikud on kohustatud napsi- ja likööri pudelitelt kohe peale nende tühjenemist panderolle osaliselt pikuti maha kraapima, nii et võimalik ei ole poolikuid panderolle pudeli kaelalt tervelt maha võtta, kusjuures panderollist nõnda palju peab järele jääma, et selle liiki võimalik on ära tunda.

Nimetatud asutistes, kui napsi- ka ja liköörivabrikutes, ladudes ja kauplustes on keelatud tühjade pudelite alalhoidmine, millel panderollide pooled ülealnimetatud viisil vigastamata jäetud.

V. m. P. p. 25—27. on kaotatud rahaministri määrusega 29. okt. 1927. a. Vta peatükk II.

28. Käesolevad määrused hakkavad maksma 1. oktoobrist s. a., kuna ühes sellega 12. märtsil s. a. napsi- ja likööri-seaduse kohta välja antud määrused oma maksvuse kaotavad.

15. septembril 1921. a.

Rahaministri eest: K. Rosendorff.

Aktsiisi peavalitsuse juhataja: A. Thomson.

Napsi ja likööri seaduse § 45 põhjal rahaministeeriumi poolt 15. septembril 1921. a. välja antud määruste muutmise.

(„R. T.“ nr. 93 — 1923. a.)

§ 19 muudetakse ja pannakse maksma järgmiselt:

„Restoranid ja einelauad, kellele napside ja likööride müük lubatud, võivad neid jooke otsekohe vabrikutest, ladudest või viinakauplustest osta.

Napside ja likööride sissetuleku kohta tehakse restoranis või einelauas märkus seaduses § 20, p. 2 nimetatud tunnistuse peale sissetulnud jookide nimetuse ja hulga (toopides) äratähendamisega.“

V. m. § 19 teine lõige on kaotatud rahaministri määrusega 7. jaanuarist 1926. a. Vta käesolev ptk.

Tallinnas, 28. juunil 1923. a.

Rahaminister: G. Vestel.
Aktsiisi peavalitsuse juhataja: Thomson.

Rahaministri määrus napsi ja likööri seaduse § 45 põhjal välja antud määruse osaliseks muutmiseks.

(„R. T.“ nr. 3 — 1926. a.)

Riigikogu poolt 18. detsembril 1925. a. vastu võetud piirituse-, viina-, napsi- ja liköörimüügi seaduste osalise muutmise seaduse („R. T.“ nr. 197/198 — 1925. a.) maksamahakkamisega 1. jaanuarist 1926. a. kaotab maksvuse rahaministri poolt napsi ja likööri seaduse § 45 põhjal välja antud määruse („R. T.“ nr. 93 — 1923. a.) p. 19 teine lõige sissetulnud jookide ülestähendamise kohta ostutunnistustel.

Tallinnas, 7. jaanuaril 1926. a.

Rahaminister: Leo Sepp.
Aktsiisi peavalitsuse juhataja: A. Thomson.

V. m. Kangete jookide nimekirj, mille eriomadused maapinnast ja kliimast olenevad, vta peatükk IV.

Ebaõigete kaubanimetuste keeluseadus nr. 117 vta selle raamatu lisa II.

IV. Marja- ja puuviljaveinide valmistamine ja müük.

Nr. 299. Ajutise valitsemise korra § 12-a põhjal Vabariigi Valitsuse poolt 3. septembril 1920. a. vastu võetud

Seadus marja- ja puuviljaveinide valmistamise ja müügi kohta.

(„R. T.“ nr. 145/146 — 1920. a.)

1. Marja- ja puuviljaveinide tehaste avamiseks on rahaministeriumi luba tarvilik.

Müügikohtade avamine võib aktsiisi peavalitsuse loaga sündida.
V. m. § 1. teine lause on kaotatud seadusega nr. 46. Vta ptk II.

Märkus: Marja- ja puuviljaveini valmistamiseks koduseks tarvitamiseks ei ole iseäralist luba tarvis.

2. Ülemalnimetatud veinid valmistatakse käärimise teel marjade, puuvilja jne. mahlast. Tervisele kahjulikke aineid juurde lisada on keelatud.

3. Müügi jaoks valmistatud veinide kangus ei tohi üle 16° (Tralles) olla.

4. Marja- ja puuviljaveinisid võib sisemaal ainult panderollitud pudelites müügile saata.

5. Tehastes panderollitud veinidest võetakse aktsiisimaksu:

	pudelite pealt kuni 1 toobini	20	mrk.
	" " " $\frac{1}{2}$	10	"
vahuveini:	" " " 1	40	"
"	" " " $\frac{1}{2}$	20	"

Märkus 1: Rahaministeeriumi loaga väljamaalt sissetoodud veinidest võetakse aktsiisimaksu:

	pudelite pealt kuni 1 liitrini	50	mrk.
	" " " $\frac{1}{2}$	25	"
vahuveinidest:	" " " 1	100	"
"	" " " $\frac{1}{2}$	50	"

Märkus 2: Marja- ja puuviljaveinide väljavedu väljamaale ilma aktsiisimaksuta võib rahaministeeriumi loaga sündida.

6. Aktsiisiametnikkudel on õigus veinitehaseid ja veinikauplusi, niisama ka nende juurde kuuluvaid aitu, ladusid, keldreid ja muid ruume järele vaadata ja neis peetavaid raamatuid ja dokumente revideerida.

7. Patendimaksu võetakse:

a) marja- ja puuviljaveinide tehastelt 1000 mrk. aastas või 500 mrk. poolaastas.

b) veinikauplustelt 3000 mrk aastas, 1500 mrk. poolaastas.

Märkus 1: Poolaastased patendid antakse ainult aasta teise poole jaoks välja.

Märkus 2: Veinikaupluse patent ei anna mitte luba likööride ja napsidega kaubelda.

V. m. § 7 on kaotatud seadusega nr. 128. Vta ptk. XIV.

8. Rahaministeeriumi volitatakse käesoleva seaduse pii-rides tarvilikke määrusi ja juhatuskirju välja andma ja selle seaduse maksmahakkamise tähtpäeva määrama.

Peaminister: J. Tõnisson.

Rahaminister: Vares.

Vabar. Val. asjade valitseja: K. Terras.

3. septembril 1920. a. vastu võetud

**Marja- ja puuviljaveinide seaduse § 8 põhjal rahaminis-
teeriumi poolt välja antud määrused.**

(„R. T.“ nr. 161/162 — 1920. a.)

1. Sooviavaldused marja- ja puuviljaveinide tehaste avamiseks antakse kohalike aktsiisiringkonna valitsusele ühes ruumide plaaniga ja kirjeldusega kahes eksemplaris, millele kohaliku tervishoiuvalitsuse tunnistus ruumide kõlbulikkuse üle tervishoiu suhtes juurde on lisatud. Ruumid vaadatakse üle aktsiisiringkonna juhataja korraldusel. Sooviavaldus plaaniga, kirjeldusega, tervishoiuvalitsuse tunnistusega ja aktsiisi-ametniku tehtud ülevaatuse aktiga saadetakse aktsiisi pea-
valitsusele heaksarvamiseks.

2. Marja- ja puuviljaveinide tehastel ei tohi sisemisi ühendusi olla muude ruumidega.

3. Vabrikutesse ülesseatavatest nõudest, aparaatidest jne. ja nende väljaheitmisest peab vähemalt üks nädal enne aktsiisivalitsusele teatama.

4. Tehastes peetakse aktsiisi peavalitsuse poolt välja antud vormi järele järgmisi raamatuid:

a) raamat (nr. 1) veinide valmistamise, panderollimise ja väljamineku kohta ja

b) kaaskirjade raamat (nr. 2).

5. Raamatud valmistatakse vabrikuomanikkude ülesandel ja kulul ja pannakse eeloleva aasta jaoks, mitte hiljem kui 10. detsembriks, aktsiisivalitsusele kinnitamiseks ette. Mõõdaläinud aasta raamatud antakse ühes nende juurdekäivate dokumentidega, mitte hiljem kui järgmise aasta 20. jaanuariks, aktsiisiringkonna valitsusele ära.

6. Iga kuu 10-aks päevaks saadetakse aktsiisiringkonna valitsusele ärakirjad raamatutest eelmise kuu kohta.

7. Veinide valmistamiseks võetud materjalide ja veinide ja panderollide sissetulek ja väljaminek peab tehase juhatuse poolt viibimata raamatutesse kantama.

8. Veinitehaste ja kaupluste omanikud peavad aktsiisivalitsusele teada andma, kes on nende tehastes ja kauplustes vastutavad isikud.

9. Veinide alalhoidmine tehastes ja kauplustes peab sel kujul sündima, et tagavarade kontrollimine igal ajal võimalik oleks.

10. Tehastel ja kauplustel peab sellekohane silt sissekäigu kohal olema. Patent, äritunnistus ja luba peavad tehastes ja kauplustes nähtaval kohal üles pandud olema.

11. Müügile määratud veinid valatakse pudelitesse ja panderollitakse.

Märkus 1: Panderollid kleebitakse üle pudeli korgi nõnda, et panderolli otsad kumbalgi pool pudeli kaela peale ühetasa ulatuvad.

Märkus 2: Panderollimata veinisid ei ole lubatud kauem panderollitud veinidega ühes ruumis alalhoida kui seda panderollimiseks tarvis.

12. Panderollid müüakse renteidest aktsiisivalitsuse poolt väljaantud raamatute ettenäitamisel, kuhu renteiametnik igakord väljaantud panderollide arvu ja nende eest makstud summa kirjutab.

13. Ostetud panderollid tembeldatakse tehases kohe vabriku templiga. Panderollide edasiandmine on keelatud.

14. Väljamaale veetavate veinide hulk tehakse kahe aktsiisiametniku juuresolekul kindlaks, mille üle akt kolmes eksemplaris tehakse. Aktis tähendatakse kuhu, kellele ja missuguse tolliameti kaudu veinid välja saadetakse.

Märkus: Väljamaale saadetavaid veinisid ei panderollita, kuna nende eest nõuetav aktsiisimaks arvele jääb.

15. Veinid saadetakse aktsiisiametnikkude kindlustusel ühes kaaskirjaga ja aktiga kahes eksemplaris tolliametisse.

16. Tolliamet tähendab aktile, millal ja kuhu veinid välja veetud, ja saadab ühe eksemplari aktist aktsiisi peavalitsusele.

17. Ülemalnimetatud akti põhjal teeb aktsiisi peavalitsus korralduse väljaveetud veinide eest aktsiisi mahakirjutamiseks, kui see rahaministeriumi poolt lubatud.

18. Marja- ja puuviljaveinide tehased võivad neis valmistatud veinisid müüa ainult panderollitud pudelites kaaskirja juures ja mitte vähem kui 3 pange korraga ühele isikule.

V. m. P. 18 on kaotatud rahaministri määrusega 29. okt. 1927. a. Vta selle raamatu ptk. II.

19. Müügile saadetakse veinid peavad pealkirja kandma tehase, selle asukoha ja joogi nimetusega.

20. Veinikauplused, restoranid, seltside ja laevade einelauad, kel-
lel sellekohased patendid, võivad marja- ja puuviljaveinisid panderollitud pudelites müüa, veinikauplused ainult väljaviimiseks, restoranid ja einelauad aga ainult kohaltarvitamiseks.

21. Väljamaa veinide müümine võib ainult aktsiisi peavalitsuse loaga sündida.

V m. P. p. 20 ja 21 on kaotatud rahaministri määrusega 29. okt. 1927. a. Vta selle raamatu ptk. II.

22. Väljamaalt pudelites sissetoodud veinid panderollitakse tolliametis.

23. Väljamaa veinide sissevedu aamides võib ainult veinikauplustele lubada. Nende ümbervalamine pudelitesse, panderollimine jne. sünnib samal viisil kui marja- ja puuviljaveinide kohta ette nähtud.

24. Vabariigi Valitsuse poolt 3. septembril 1920. a. vastu võetud seadus marja- ja puuviljaveinide valmistamise ja müügi kohta ja käesolevad määrused hakkavad maksma nende väljakuulutamise päevast „Riigi Teatajas.“

25. septembril 1920. a.

Rahaminister: Vares.

Aktsiisivalitsuse juhataja: A. Thomson.

Vabariigi Valitsuse poolt 11. jaanuaril 1924. a.
kindlaks määratud

Kaupade nimekiri, mille eriomadused maapinnast ja kliimast olenevad.

(„R. T.“ nr. 14/15—1924. a.)

Ebaõigete kaubanimetuste keeluseaduse § 2 põhjal (seadus nr. 117, „Riigi Teatajas“ nr. 145—1923. a.)*) määratakse kindlaks, et kaupade hulka, mille eriomadused maapinnast ja kliimast olenevad, kuuluvad:

I. Kangetest jookidest:

1) Armagnac, 2) Calvados, 3) Cognac, 4) Marc de Bourgogne, 5) Tènarèze.

II. Veinidest:

1) Anjou,	22) Clairette de Die,
2) Auxey,	23) Clos Vougeot,
3) Banyuls,	24) Corcelles,
4) Beaujolais,	25) Corton,
5) Beaune,	26) Côte Châlonnaise,
6) Bergerac,	27) Côtes-du-Rhône,
7) Blanquette de Limoux,	28) Entre deux-Mers,
8) Bordeaux,	29) Fleurie,
9) Bourgueil,	30) Fronsac,
10) Bourgogne,	31) Gaillac,
11) Brochon,	32) Nuits-Saint-Georges,
12) Brouilly,	33) Graves,
13) Castillon,	34) Mâconnais,
14) Cèrons,	35) Margaux,
15) Chablis,	36) Marsannay,
16) Chambertin,	37) Médoc,
17) Chambolle,	38) Mercurey,
18) Champagne,	39) Meursault,
19) Chassagne-Montrachet,	40) Monbazillac,
20) Chenas,	41) Monthelie,
21) Chorey,	42) Montrachet,

*) Seadus vta selle raamatu lisa II.

- 43) Montravel,
- 44) Morgon,
- 45) Moulin-à-Vent,
- 46) Musigny,
- 47) Nuits,
- 48) Pauillac,
- 49) Pernand,
- 50) Pomerol,
- 51) Pommard,
- 52) Pouilly,

- 53) Richebourg,
- 54) Romanée,
- 55) Saumur,
- 56) Sauternes,
- 57) Volnay,
- 58) Vougeot,
- 59) St-Emilion,
- 60) St-Julien,
- 61) Thorins,
- 62) Vouvray,

Riigivanem: K. Päts.
 Kaubandus-tööstusminister: B. Rostfeld.
 Riigisekretär: K. Terras.

Vabariigi Valitsuse poolt 4. veebruaril
 1927. a. kindlaks määratud

**Kaupade nimekiri, mille eriomadused maapinnast ja
 kliimast olenevad.**

(„R. T.“ nr. 17 — 1927. a.)

Ebaõigete kaubanimetuste keeluseaduse § 2 põhjal
 (sead. nr. 117, „R. T.“ nr. 145 — 1923. a.*) Vabariigi
 Valitsuse poolt 11. jaanuaril 1924. a. kindlaks määratud
 kaupade nimekiri („R. T.“ nr. 14/15 — 1924. a.), mille
 eriomadused maapinnast ja kliimast olenevad, täiendatakse
 järgmise nimekirjaga:

Kanged joogid.

- 1. Armagnac:
 Bas-Armagnac,
 Haut-Armagnac,
 Tèrarèze.
- 2. Cognac:

- Grande ou Fine,
 Champagne,
 Petite Champagne,
 Premiers Bois,
 Bons Bois,
 Fins bois.
- 3. Eau-de-vie de l'Hermitage,

*) Seadus vta selle raamatu lisa II.

4. Eau-de-vie de Faugères,
5. Eau de-vie-de Pomèrols,
6. Marc de Bourgogne :
 Beaujolais,
 Chablis,
 Charme-Chambertin,
 Clos-Vougeot,
 Corton,
 Condanges,
 Mâconnais,
 Morgon,
 Odenas,
 Saint-Julien,
 Santenay,
 Savigny-les-Beaune,
 Vosne-Romanés,
7. Marc des Côtes-du-Rhône,
8. Marc de l'Hermitage,
9. Marc de Touraine,

Veinid.

1. Alsace (vin d'),
2. Ammerschwihl,
3. Arbanats,
4. Barrer,
5. Barsac,
6. Bâtard-Montrachet,
7. Belves,
8. Bergheim,
9. Bergerac,
10. Berson,
11. Blaye,
12. Blayais,
13. Blosen (vin du),
14. Boncours,
15. Bouliac,
16. Bourg,
17. Bourgeois,
18. Bouze,
19. Brand,
20. Brandlurt,
21. Burgele,
22. Cadillac,
23. Casseuil,
24. Changè,
25. Chateaneuf-du-Pape,
26. Cheilly,
27. Chemilly,
28. Chevaliers-Montrachet,
29. Chiron,
30. Comblanchien,
31. Concoeur,
32. Conquèques,
33. Corbières,
34. Côtes Baurech,
35. Côte de Bourg,
36. Côte du Duras,
37. Côte de l'Eglise,
38. Côte Maconnaise,
39. Côte de Nuits,
40. Côte de Pian,
41. Coteaux-du-Bayon,
42. Coteaux-du-Loir,
43. Corpeau,
44. Corton,
45. Cussac,
46. Dezise,
47. Duderstein,
48. Echezeaux,
49. Eichberg,
50. Felf,
51. Fixin,
52. Flagey-Echezeaux,
53. Frontignan,
54. Gabarnac,
55. Gènissac,

56. Gèvrej-Chambertin,
57. Gilly,
58. Gironde,
59. Goldnessling,
60. Graves,
61. Hagel,
62. Hatschbourg,
63. Haillan (Le),
64. Haut-Benauge,
65. Haut-Pays-Bordelais,
66. Hermitage,
67. Heugst,
68. Heugst Schofflit,
69. Illats,
70. Issenbourg,
71. Iuliènas,
72. Karferkopf,
73. Kanzlerberg,
74. Kappala,
75. Kirrenburg,
76. Kitterlè,
77. Kessler,
78. Labarde,
79. Lalande-de-Pomerol,
80. LaHaye-Fouassière
(muscadet de),
81. Lamarque,
82. Langoiran,
83. Langon,
84. Lesparre,
85. Libourne,
86. Ligré,
87. Listrac,
88. Lotzenberg,
89. Lotzenberg Gervürztra-
miner,
90. Loupiac,
91. Ludon,
92. Lussac-saint-Emilion,
93. Macau,
94. Macon & Mâconnais,
95. Meloisez,
96. Mercueil,
97. Minervojs,
98. Montagne - Sant - Emi-
lion,
99. Montagny,
100. Montlouis,
101. Moulis,
102. Mourons,
103. Muscadet de Sévre à
Maine,
104. Nantoux,
105. Nèac,
106. Nèrigean,
107. Odenas,
108. Paillet,
109. Pfeller,
110. Pffirsichberg,
111. Podensac,
112. Portets,
113. Pouilly-Fuissè,
114. Pouilly-sur-Loire,
115. Prèmeaux,
116. Prissej,
117. Prügel,
118. Puisseguin - Saint-Emi-
lion,
119. Puligny-Montrachet,
120. Rangen,
121. Reuschel,
122. Ribeauvillè,
123. Riquewihr,
124. Rittency,
125. Rully,
126. Saint-Christoly,

127. Sainte-Colombe,	145. Schoenenbourg Spiren,
128. Sainte-Croix du Mont,	146. Schofflit,
129. Saint-Denis-de-Piles,	147. Schloss,
130. Saint-Estèph,	148. Sikolsheim (vin de),
131. Sainte-Foy,	149. Stauffen (vin de),
132. Saint-Georges (St. Emilion),	150. Steingrübler,
133. Saint-Laurent-du-Bois,	151. Tayac,
134. Saint-Martial,	152. Teuillac,
135. Saint-Michel,	153. Thouurcé,
136. Saint-Sauveur,	154. Touraine,
137. Sainte-Terre,	155. Tutenstein,
138. Sables-Saint-Emilion,	156. Vertou (muscadet de),
139. Sampigny,	157. Vertheuil,
140. Santenay,	158. Villecoure,
141. Savigny,	159. Villie,
142. Scheiring,	160. Volnay-et-Santemots,
143. Schoenenbourg,	161. Vosne-Romanée,
144. Schoenenbourg Burgele,	162. Weinberg,
	163. Zähring.

Riigivanema asetäitja: J. Soots.
 Kaubandus-tööstusminister: K. Kornel.
 Riigisekretär: K. Terras.

V. Piirituse müük ja tarvitamine tehnilisteks otstarveteks.

Nr. 60. Riigikogu poolt 20. mail 1927. a. vastu võetud.

Tehnilisteks otstarveteks piirituse müügi ja tarvitamise seadus.

(„R. T.“ nr. 54 — 1927. a.)

§ 1. Aktsiisimaksust vabastatakse denatureeritud (joo-giks kõlbmatuks tehtud) piiritus ja piirituse jäätised, mida tarvitatakse põletamiseks, arstlikuks, teaduslikuks ja muudeks

tehnilisteks ja keemilisteks otstarveteks, samuti piiritusest ja piirituse jätistest valmistatud saadused, mis ei ole määratud joogiks, nagu lakk, polituur, kosmeetilised ja farmatseutilised preparaadid jne.

§ 2. Rahaministril on õigus määrata nõudeid, millele peavad vastama piiritusest ja piirituse jätistest valmistatud lakk, polituur, kosmeetilised preparaadid ja muud saadused.

Ülesseatud nõuetele mittevastavad saadused loetakse alkoholseteks jookideks ja nendega talitatakse nimetatud jookide kohta maksvate seaduste ja määruste järgi.

§ 3. Piirituse ja piirituse jätiste denatureerimine sünnib riigiladudes aktsiisi valve all: ülddenatureerimine põletamise otstarbeks riigi kulul, eridenatureerimine jõumasinate liikumapanemiseks, arstlikuks, teaduslikuks ja muudeks otstarveteks tarvitajate kulul.

Eridenatureerimine võib sündida aktsiisi peavalitsuse loal ka tarvitajate tööstusettevõtetes ja piirituse- või piiritusepuhastamise vabrikutes.

§ 4. Põletamise otstarbeks ülddenatureeritud piiritust ja piirituse jätiseid müüakse riigiladudest ja riiklikkudest kauplustest või eraettevõtjate kaudu rahaministri poolt määratud tingimustel. Eridenatureerimiseks tarvitavat piiritust ja piirituse jätiseid müüakse riigiladudest ja rahaministri loaga piirituse või piiritusepuhastamise vabrikutest.

Riigiladudest ostetud ülddenatureeritud piiritusest valmistatud kõvapiiritust lubatakse müüa vabalt eriloata ja patendita igasugu kauplustest.

§ 5. Piiritust ja piirituse jätiseid ümbertöötavate ja piiritust sisaldavaid aineid valmistavate tööstusettevõtete avamiseks on tarvilik peale kaubandus-tööstusministeeriumi loa (Suur-, kesk- ja väiketööst. sead. „R. T.“ nr. 28 — 1920. a. §§ 7—22) ka aktsiisi peavalitsuse luba.

§ 6. Alla 10% šellakit või vaike sisaldavat piirituselakki ja polituuri võib valmistada aktsiisi peavalitsuse eriloal.

Aktsiisi peavalitsuse luba ei ole tarvis värviliste lakide ja appretuuride valmistamiseks piirituselakist ja polituurist, mis ostetud laki ja polituuri tööstusettevõtetest.

Mööbli, muusikariistade, naha jne. tööstusettevõtteid võivad valmistada piirituselakki ja polituuri oma tööstuses tarvitamiseks. Need ettevõtteid vabastatakse sellekohasest patendimaksust.

§ 7. Piiritust sisaldavate ainete väljaveo puhul võib rahaministri korraldusel valmistajatele tagasi maksta riigile makstud ja väljaveo saaduste valmistamiseks määratud piirituse hinna vahe, kui aktsiisi peavalitsusele esitatakse 3-me kuu jooksul tõendavad dokumendid saaduste väljaveo ja piirituse sisaldavuse üle.

§ 8. Väljamaalt sisse toodud piirituselakk ja polituur denatureeritakse aktsiisiametnikkude juuresolekul rahaministri poolt määratud ainetega, kui ei ole tõendatud, et nad sisaldavad tarvilikul määral denatureerimisaineid.

§ 9. Rahaministril on õigus: 1) määrata piirituse ja piirituse jätiste üld- ja eridenatureerimise tehnilisi tingimusi; 2) üles seada nõudmisi, millele peavad vastama denatureerimiseks võetavad piiritus, piirituse jätised ja denatureerimisained; 3) määrata denatureerimiseks määratud piirituse arvestamise korda ja denatureeritud piirituse ja piirituse jätiste sisse- ja väljaveo, tarvitamise ja müügi korda denatureeritud piirituse vabamüügi näol isiklike lubade vastu või muudel alustel; 4) määrata denatureeritud piirituse ja piirituse jätiste müügi hinda; 5) muretseda denatureerimiseks tarvitaminevat piiritust, tarbekorral väljaspool piiritusevabrikutele määratavat normi, samuti denatureerimisaineid; 6) anda käesoleva seaduse piirides tarvilikke määrusi ja juhtnõure.

§ 10. Süüdlast selles, et ta tarvitas teaduslikuks, teravishoidlikuks või tehniliseks otstarbeks alandatud hinnaga müüdud piiritust sarnaseks otstarbeks, milleks piiritust müüakse kallima hinnaga, samuti selles, et ta tarvitas põletamiseks määratud denatureeritud piiritust muuks otstarbeks, karistatakse:

rahatrahviga mitte üle kolmekümne tuhande marga.

Peale selle nõutakse süüdlaselt sisse aktsiisimaks muuks otstarbeks ära tarvitatud piirituse eest.

§ 11. Süüdlast käesoleva seaduse kui ka selle põhjal

välja antud määruste rikkumises, kui selle eest ei ole määratud erilist karistust, karistatakse:

aktsiisiseaduse § 1271. ja järgmistes ettenähtud korras rahatrahviga mitte üle kümne tuhande marga.

Kui see üleastumine süüdlase poolt korda saadeti kolmat korda, siis kaotab süüdlane peale selle veel õiguse osta alandatud hinnaga piiritust eridenatureerimiseks.

§ 12. Järevalve käesoleva seaduse täitmise üle pannakse aktsiisivalitsuse peale. Aktsiisiametnikkudel on õigus revideerida denatureeritud piirituse, piiritusest ja piirituse jätistest tehtud ainete valmistamise ja müügikohti kui ka neid aineid tarvitavaid ettevõtteid.

§ 13. Käesoleva seaduse maksmahakkamisega kaotavad maksvuse: 1) aktsiisiseaduse (S. K. V köide, 1901. a. väljaanne ja 1912. a. järg) §§ 479—482, märkus § 483 juurde, 483¹⁻⁷, 485¹, 486, 487 ja märkus 2. § 496. juurde; 2) 20. oktoobril 1916. a. kinnitatud ministrite nõukogu otsus laki ja polituuri müügi kohta ja 3) Vabariigi Valitsuse poolt 3. septembril 1920. a. vastu võetud seadus piirituselaki ja polituuri valmistamise ja müügi kohta („R. T.“ nr 145/146 — 1920. a.).

§ 14. Rahaministril on õigus anda tarvilikke määrusi käesoleva seaduse elluviimiseks.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu esimees: K. Einbund.

Sekretär: M. Juhkam.

VI. Õlle valmistamine ja müük.

Nr. 24. Ajutise valitsemise korra § 12-a põhjal Vabariigi Valitsuse poolt 4. aprillil 1921. a. vastu võetud

Seadus õlle valmistamise ja müügi kohta.

(„R. T.“ nr. 27 — 1921. a.)

§ 1. Õlleks nimetatakse linnastest ja veest, humalate ja pärimi lisamisega, käärimise teel valmistatud ja üle 1½% etüül-alkoholi sisaldavaid jooke (õlu, porter, ale jne.).

Märkus 1: Muid jooke õlle nime all müügil saata on keelatud.

Märkus 2: Keelatud on õlle valmistamiseks peale linnaste, vee, humalate ja pärimi muid materjale tarvitada, niisama ka õllele peale käärimiseruumidest keldrisse üleviimist vett või muid aineid juurde lisada.

§ 2. Õlle valmistamine müügi otstarbeks võib sündida ainult vabrikutes, kes selleks rahaministeeriumilt loa saanud ja mille plaan ja kirjeldus aktsiisivalitsuse poolt kinnitatud.

§ 3. Iga õllevabrik peab aastas vähemalt 3000 puuda linnaste eest aktsiisimaksu maksma. Aasta jooksul avatavad vabrikud maksavad aktsiisimaksu proportsionaalselt kuudele, arvates selle kuu esimesest päevast, millal esimene keet tehti, kuni aasta lõpuni.

Aktsiisimaks makstakse $\frac{1}{4}$ aasta viisi ette.

§ 4. Õlle tegemiseks tarvitatavaid linnaseid on ainult otradest lubatud valmistada, kuna muude materjalide tarvitamiseks on rahaministeeriumi luba tarvilik.

§ 5. Õlle valmistamiseks, mis üle 4⁰/₀ alkoholi sisaldab, on rahaministeeriumi eriluba tarvilik.

§ 6. Aktsiisiametnikkudel on õigus õlle valmistamise ja müügi kohta, niisama ka nende juurde kuuluvaid keldreid, aitasid, ladusid ja muid ruume järele vaadata, neis peetavaid raamatuid ja dokumente revideerida, virdest, õllest ja muudest materjalidest proovisid võtta tarviliste järelekatsumiste tegemiseks.

Märkus: Tarbekorral võib aktsiisivalitsus vabriku juurde alalise ametniku määrata, kellele vabriku poolt tarvilik eluruum mööbli, kütte ja valgustusega ja toidukeetmise võimalusega maksuta tarvitada antakse.

§ 7. Vabriku omaniku poolt antakse vabriku nõude mõõtmise ja kindlustuse juures tarvitaminevad töölised ja abinõud tasuta tarvitada.

§ 8. Vabriku omanik on kohustatud aktsiisivalitsusele selle poolt määratud vormi järele töökava ette panema.

Enne töökava kinnitamist ei ole lubatud selles ette nähtud töödega alata.

Ühes töökavaga pannakse aktsiisivalitsusele rentei kviitung selle kohta ette, et § 3 määratud maksud õiendatud on.

§ 9. Õlle valmistamiseks on ainult neid linnaseid lubatud tarvitada, mis aktsiisivalitsuse poolt õllevabrikutes ülesseatud automaatkaaludega enne jahvatamist on kaalutud ja kaaludega ühendatud linnasepressi abil jahvatatud.

Erandit võib aktsiisivalitsus kaalude rikkimineku puhul jne. lubada.

§ 10. Automaatkaalud muretsetakse ja toimetatakse kohale vabriku omanikkude poolt. Nende ülesseadmine ja ühendamine linnasepressiga sünnib vabriku omaniku kulul.

Kaalud peavad rahaministeeriumi poolt ülesseatavatele nõuetele vastama.

Vabriku omanikul ei ole õigust kaalude juures ilma aktsiisivalitsuse loata mingit muudatust ette võtta.

Kaalud peetakse vabrikus alaliselt aktsiisiametnikkude plombide või pitsrite all.

§ 11. Vabrikus peavad olema seaduslikus korras tembeldatud $\frac{1}{10}$ või $\frac{1}{100}$ kaalud, kaalupommid, mõõdunõud ja saharomeetrid virde kraadimiseks.

§ 12. Jahvatatud linnaseid on lubatud ainult ühe keedu jaoks vabrikus selleks määratud ruumis alal hoida.

§ 13. Mujal jahvatatud linnaseid ei ole lubatud vabriku ruumidesse tuua ega seal alal hoida.

§ 14. Virde keetmine võib ainult selleks määratud ja aktsiisivalitsuse poolt veega mõõdetud katlas sündida, kusjuures virre iga keedu jaoks eraldi keedetakse.

§ 15. Virde katel pitseeritakse töö vaheajal kinni, kui ühe keedu virde ülepumpamise lõpetuse ja järgmise keedu meski tegemise alguse vahel rohkem kui 18 tundi vahet on.

§ 16. Vabriku omanik on kohustatud aktsiisivalitsusele teatama, kes on vastutavaks vabriku valitsejaks ja õllemeistriks.

§ 17. Õllevabrikutes peetakse aktsiisivalitsuse poolt välja antud vormide järele a) arveraamatut, b) aktiraamatut ja c) vabriku inventariraamatut.

§ 18. Vabriku vastutav valitseja on kohustatud arveraamatust iga kuu 10. päevaks ärakirjasid eelmise kuu eest aktsiisivalitsusele ette panema.

§ 19. Kui linnasekaalude, linnasepressi ja nende katete või ühenduste peale aktsiisivalitsuse poolt pandud kindlustusi vigastatakse või rikutakse, ilma et selle läbi võimalus tekib kaalu lugeja näitamise peale mõjuda või linnasepressi ligi pääseda, on vabriku vastutav valitseja kohustatud sel korral, kui aktsiisiametnikku kohal ei ole, lähemat politseiametnikku kohale kutsuma, kes kahe kõrvalise tunnistaja juuresolekul rikutud kindlustuse asemele uued paneb, mille üle akt tehakse ja 24 tunni jooksul aktsiisivalitsusele saadetakse.

Aktsiisivalitsuse poolt viibimata kohale saadetud ametnik paneb juhtumuse üle juurdluse toime, võrdleb kaalude näitamist ja uuendab politsei poolt peale pandud kindlustused. Aktsiisiametniku kohalolemise korral teatab vastutav valitseja juhtumusest ametnikule, kes kindlustused uuendab ja akti vabriku valitseja juuresolekul teeb. Peale seda võib töid jätkata.

Juhtumusel, kus võimalus tekib kaalu näitamise peale mõjuda või linnasepressi ligi pääseda, niisama ka kaalude valesi näitamise või rikkimineku puhul peab töö katkestatama, juhtumuse üle akt kokku seatama ja sellest aktsiisiringkonna juhatajale või selle abile teatama. Töid võib jätkata peale seda kui nimetatud ametnik on kohale jõudnud ja juurdluse toime pannud.

§ 20. Kui töökavas ette nähtud keetu võimalik ei ole valmistada põhjustel, mis vabriku juhatajast ei olene, tehakse vabriku juhatajate poolt kahe vabrikutöölise ja kõrvalise tun-

nistaja juuresolekul akt ja saadetakse aktsiisiringkonna valit-
susele. Ettemakstud aktsiisimaksu võib järgmise töökava
järele arvesse võtta.

§ 21. Õnnetute juhtumuste (tulekahju jne.) korral,
mida vabriku juhatusel võimalik ei olnud ette näha ega ära
hoida, võib sel korral, kui vabriku tegevust võimata on jät-
kata, ettemakstud aktsiisimaksu tegematajäänud keetude eest
tagasi maksta, kuid mitte varem kui politsei ja aktsiisiamet-
nikkude poolt juhtumuse üle juurdlus on toime pandud.
Juhtumuse enese üle tuleb tunnistajate juuresolekul viibi-
mata akt teha ja 24 tunni jooksul aktsiisiringkonna juhata-
jale või selle abile ära saata.

§ 22. Õlut võib rahaministeeriumi loaga maalt välja
vedada, kusjuures aktsiisimaksu rahaministeeriumi korraldu-
sel võib tervelt või osalt tagasi maksta.

§ 23. Õlle sissevedu väljamaalt on keelatud.

Erandeid võib teha ainult Vabariigi Valitsuse loal.

§ 24. Õllemüügi kohtade arvu ja asukohad määravad linnades
linnavolikogud, maal — valla- ja alevinõukogude ettepanekul maakonna-
nõukogud. Nemad vaatavad läbi soovivaalduused õllemüügi loa saamiseks
ja nende otsused saadetakse linna- või maakonnavalitsuste poolt aktsiisi-
valitsusele, kes nõusoleku korral müügikohtade avamiseks isiklikud load
välja annab.

Luba ja patent registreeritakse kohalikus aktsiisiringkonnas ja õlle-
müük võib alles peale registreerimist alata.

§ 25. Linnavolikogudel ja maakonnanõukogudel on õigus õlle
müügi aja ja korra kui ka müügikohtade ruumide ja sisseseade kohta
sunduslikke määrusi välja anda.

§ 26. Vabrikutes ja ladudes ei ole luba õlut vähem kui üks pang
korraga välja saata.

V. m. §§ 24—26 on kaotatud seadusega nr. 46. Vta ptk. II.

§ 27. Müügi otstarbeks valmistatava õlle pealt võe-
takse aktsiisimaksu õlle keetmiseks tarvitataivate linnaste eest
järgmisel määral:

600 marka puuda või selle osa linnaste pealt, kui õlut
mitte üle 4% alkoholi sisaldusega, ja 750 marka puuda või
selle osa pealt, kui õlut üle 4% alkoholi sisaldusega tahe-
takse valmistada.

V. m. § 27 on muudetud seadusega nr. 37. Vta käesolev ptk.

§ 28. Patendimaksu võetakse järgmisel määral:

a) õllefabrikutelt põhipatendi eest, mis õiguse annab kuni 3000 puuda linnaseid aastas või 1500 puuda poolaastas tarvitada — aastas 5000 marka, poolaastas 2500 marka, lisamaksu iga järgmise 1000 puuda või selle osa linnaste pealt 5000 marka;

b) õlleladudelt aastas 2000 marka, poolaastas 1000 marka;

c) restoranidelt ja einelaudadelt ilma viinamüügi õigusega — kohal tarvitamiseks — aastas 3000 marka, poolaastas 1500 marka;

d) õllekauplustelt ainult väljaviimiseks aastas 1000 marka, poolaastas 500 marka.

Märkus 1: Poolaastaseid patente antakse ainult aasta teise poole jaoks välja.

Märkus 2: Restoranidelt ja einelaudadelt, kellel viinamüügi õigus ja sellekohane patent, õllemüügi eest eripatenti ei nõuta.

V. m. § 28 on kaotatud seadusega nr. 128. Vta peatükk XIV.

§ 29. Ühes sellega kaotavad maksvuse:

1) Saksa sõjavägede ülemjuhataja poolt välja antud määrused õlle valmistamise ja müügi kohta (Verordnungsblatt für Liv- und Estland 1918 — Ziff. 250, 284, 327, 420);

2) end. Vene riigi aktsiisiseaduste (Sead.-kogu V köide 1912. a. järg) §§ 250—283, 396—405, 507, 1064, 1065 ja 1122 kõikide hiljemate muudatustega.

§ 30. End. Vene riigi aktsiisiseadusest, mis kuni 24. oktoobrini 1917. a. välja antud, pannakse maksma kõik õlle valmistamise ja müügi seaduste rikkumiste kohta käivad seadused, nii kaugelt kui nad käesoleva seaduse läbi muudetud ei ole, kusjuures rahatrahvid viiekümne kordseks tõstetakse ja rublad markadeks arvatakse.

V. m. Vta seadus nr. 129 peatükis XIII.

§ 31. Rahaministeeriumi volitatakse käesoleva seaduse piirides tarvilikke määrusi ja juhatuskirju õlle valmistamise ja müügi kohta välja andma ja eriti ära määrama:

a) automaat-kaalude ja saharomeetrite süsteeme ja nende proovimise viisi;

b) linnaste kaalumise ja jahvatamise kui ka jahvatatud linnaste alalhoidmise korda;

- c) vabriku nõude ülesseadmise, mõõtmise, tarvitamise, kinnipitseerimise ja lahtivõtmise aega ja korda;
- d) arvepidamise viisi;
- e) aktide tegemise korda ettenägemata töö katkestuste ja muude juhtumuste puhul;
- f) aktsiisi tagasimaksu korda õlle väljaveo puhul.

Riigivanem : K. Päts.
 Rahaminister : G. Vestel.
 Riigisekretär : K. Terras.

Nr. 37. Riigikogu poolt 12. juunil 1925. a. vastu võetud

Õlle valmistamise ja müügi seaduse § 27 muutmise seadus.

(„R. T.“ nr. 105/106 — 1925. a.)

I.

Õlle valmistamise ja müügi seaduse § 27 („Riigi Teataja“ nr. 27 — 1921. a. seadus nr. 24) muudetakse järgmiselt:

Müügi otstarbeks valmistatava õlle pealt võetakse aktsiisimaksu õlle keetmiseks tarvitavate linnaste eest järgmisel määral:

750 marka puuda või selle osa linnaste pealt, kui õlu mitte üle 4⁰/₀ alkoholi sisaldusega, ja 900 marka puuda või selle osa pealt, kui õlu üle 4⁰/₀ alkoholi sisaldusega valmistatakse.

II.

Käesolevas seaduses ette nähtud aktsiisimaksu tõstmise tähtpäeva ja korra määrab kindlaks rahaminister.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu esimees : A. Rei.
 Abisekretär : L. Raudkepp.

Rahaministri määrus õlle valmistamise ja müügi seaduse § 27 muutmise seaduse maksmapanemise kohta.

(„R. T.“ nr. 124/125 — 1925. a.)

(Antud sama seaduse II osa põhjal.)

1) Riigikogu poolt 12. juunil s. a. vastu võetud õlle valmistamise ja müügi seaduse § 27 muutmise seadusega („Riigi Teataja“ nr. 105/106 — 1925. a. seadus nr. 37) kõrgendatud aktsiisimaksu õlle pealt hakatakse võtma 1. augustil s. a. jahvatatavate linnastega alates.

2) õlle valmistamise ja müügi seaduse §§ 3. ja 27. põhjal („Riigi Teataja“ nr. 27 — 1921. a. seadus nr. 24) on iga õllevabrik kohustatud käesoleva kolmveerandaasta normi arvel õlle aktsiisimaksu vähemalt 1.350.000 marka ja eelmises punktis ette nähtud kõrgenduse puhul tekkinud vahet, arvates proportsionaalselt normi uuele määrale kahe kuu eest, 75.000 marka, kokku 1.425.000 marka ette maksuma.

Õllevabrikud, kes seda ei ole teinud, kohustatakse normi arvel maksta tuleva ja makstud aktsiisimaksu summade vahet hiljemalt 1. augustiks s. a. Eesti Panga osakonda ette ära tasuma.

Tallinnas, 22. juulil 1925. a.

Rahaministri eest: A. Tombach.
Aktsiisivalitsuse juhataja: Thomson.

4. aprillil 1921. a. vastu võetud

Õlle valmistamise ja müügi seaduse § 31 põhjal rahaministeeriumi poolt välja antud määrused.

(„R. T.“ nr. 60 — 1921. a.)

1. Pannakse maksuma end. Vene riigi rahaministeeriumi poolt 6. septembril 1901. a. kinnitatud juhatuskiri, niikaugelt kui see Vabariigi seaduste ja järgnevate määrustega muudetud ei ole.

2. Sooviavaldused õllevabrikute avamiseks antakse kohaliku aktsiisiringkonna valitsusele ühes ruumide plaaniga ja kirjeldusega kolmes eksemplaris. Kirjelduses peab tähend

datud olema, mis otstarbeks mingit ruumi tarvitatakse ja missugused nõud, aparaadid ja masinad neis üles on seatud. Ruumid vaadatakse aktsiisiringkonna juhataja korraldusel üle. Sooviavaldus plaaniga, kirjeldusega ja aktsiisiametnikkude poolt tehtud ülevaatuse aktiga saadetakse aktsiisi peavalitsusele heaksarvamiseks.

3. Ruumis, milles õlle virret valmistatakse, võivad ainult järgmised nõud olla: meski valmistamise tõrs, meski keetmise katel, klaarimise tõrs, virde keetmise katel, üleandmise nõud ja veekeetmise katlad.

4. Uute nõude, aparaatide ja masinate ülesseadmisest vabrikus ja nende väljaheitmisest peab vabriku valitsus aktsiisiringkonna valitsusele vähemalt üks nädal ette teatama.

5. Kõikide vabrikus olevate nõude, aparaatide ja masinate üle peetakse vabrikus inventariraamatut.

6. Automaatkaalud ja selle ühendused linnasepressiga kindlustatakse aktsiisiametnikkude poolt.

7. Automaatkaaludest on õllevabrikutes linnaste kaalumiseks lubatud tarvitada Reuther'i ja Reisert'i „Chronos'e“ süsteemilisi linnasekaalusid.

8. Peale aktsiisiametnikkude poolt ülesseatud ja kindlustatud linnasepressi ei tohi teisi linnaste purustamise abinõusid vabriku juurde kuuluvates hoonetes ega vabriku õuel olla.

9. Vabrikutes peetavad raamatud valmistatakse vabriku omanikkude ülesandel ja kulul ja pannakse eeloleva aasta jaoks mitte hiljem kui 10. detsembriks aktsiisiringkonna valitsuse kaudu aktsiisi peavalitsusele ette.

Möödaläinud aasta arveraamatud antakse ühes nende juurde kuuluvate dokumentidega kõige hiljem järgmise aasta 15. jaanuariks aktsiisiringkonna valitsusele ära, kes nad kõige hiljem 1. veebruariks aktsiisi peavalitsusele ette paneb.

10. Töökavas peab tähendatud olema:

a) töökava kestvus,

b) kuupäevad, millal virret valmistatakse,

c) tunnid, millal linnaste kaalumine ja jahvatamine iga keedu jaoks algab,

d) tunnid, millal virde keetmine lõpeb ja virre jahutaja peale pumbatakse,

e) kui palju iga keedu jaoks ja kui palju töökava jooksul linnaseid tarvitada kavatsetakse,

f) kas õlut alla 4% või üle 4% alkoholi sisaldusega soovitakse keeta,

g) kui palju aktsiisimaksu iga keedu pealt ja kogu töökava järele maksta tuleb.

Märkus: Üle 4% alkoholi sisaldava õlle valmistamiseks tuleb eraldi töökava sisse anda.

11. Linnaste kaalumine ja jahvatamine ja virde katlast väljapumpamine ei tohi enne töökavas tähendatud aega alata.

Algavad nimetatud tööd enam kui kaks tundi hiljem kui töökavas ette nähtud, kantakse töö algusel vabriku valitseja ja õllemeistri allkirjadega sellekohane märkus aktiraamatusse, töö alguse aja äratähendamisega.

12. Õlleseaduse p. 15 ette nähtud juhtumustel pitseritakse virde katel ja meski valmistamise tõrs aktsiisiametniku või vabriku valitsuse poolt mitte hiljem kui 1 tund peale virde väljapumpamist kinni. Pitserit ei ole lubatud enne meski valmistamise algust ära võtta.

13. Iga keedu lõpetusel tehakse aktsiisiametniku või selle äraolekul vabriku valitseja poolt p. 1 nimetatud juhatuskirja §§ 42—50 järele kindlaks, kui palju ekstrakti virde eneses sisaldab, ja kantakse nende allkirjaga arveraamatusse.

14. Vabrikutel peab sellekohane silt sissekäigu kohal olema. Patent, äritunnistus ja töökava peavad vabrikutes nähtaval kohal üles pandud olema.

15. Õlut müüakse:

1) ainult kohaltarvitamiseks:

- a) restoranides ja einelaudades, kellel viinamüük lubatud,
- b) ilma viinamüügi õigusega restoranides ja einelaudades, kes selleks loa saanud;

2) ainult väljaviimiseks:

- a) õllevabrikutest,
- b) õlleladudest ja
- c) kauplustest, kes selleks loa saanud.

16. Kauplused võivad õlut vabrikutest või ladudest uinult pudelitesse täidetult osta ja pudelites müüa.

Märkus. Restoranides ja einelaudades lubatakse õlut ka aamidest klaasi viisi müüa.

17. Õlut müügi jaoks aamidest pudelitesse täita on ainult vabrikutes ja ladudes lubatud.

V. m. P. p. 15—17 on kaotatud rahaministri määrusega 29. okt. 1927. a. Vta ptk. II.

18. Pudelites müügile saadetav õlu peab silte kandma, kus olgu üles tähendatud:

a) vabriku nimetus, kui õlu vabrikus pudelitesse täidetud, ja

b) vabriku ja lao nimetus ja lao asukoht, kui õlu laos pudelitesse täidetud.

19. Kauplustel, kus õlut ainult väljaviimiseks müüakse, ei tohi sisemisi ühendusi elukorteritega olla.

20. Õlle müügikohtadel peavad sellekohased sildid sissekäigu kohal olema. Patent, äritunnistus ja luba peavad nähtaval kohal ülepandud olema.

21. Tarvitajatel on keelatud kohaltarvitamiseks avatud õllemüügi kohtadesse kangeid jooke kaasa tuna ja tarvitada.

V. m. P. p. 19—21 on kaotatud rahaministri määrusega 29. okt. 1927. a. Vta ptk. II.

Õllevabrikute ja õllemüügi kohtade omanikud on kohustatud aktsiisiringkonna valitsusele teada andma, kes on vabrikutes või müügikohtades vastutavad isikud.

7. juulil 1921. a.

Rahaminister: G. Westel.

Aktiisivalitsuse juhataja: A. Thomson.

VII. Pärimi valmistamine ja müük.

Nr. 42. Ajutise Valitsuse poolt 11. märtsil 1919. a. vastu võetud

Seadus pärimi kohta.

(„R. T.“ 1919. a. nr. 16.)

1. Pärimi valmistamise kohta hakkavad Eesti vabariigi piirides 12. märtsist, pärimi alalhoidmise, veo ja müügi kohta

aga 20. märtsist 1919. a. sellekohased end. Vene riigi aktsiisiseadused maksma (end. Vene riigi seaduste kogu, V köide, 1901. a. väljaanne, täienduste ja parandustega, mis kuni 24. okt. 1917. a. olnud).

2. Endise Vene riigi 1916. a. 5. augusti seaduses nimetatud aktsiisimaksu asemel võetakae:

a) sisemaal tehtud pärimi pealt neli (4) marka ja

b) väljamaalt sisse toodud pärimi pealt viis (5) marka aktsiisi naela pealt.

V. m. § 2 on muudetud seadusega nr. 50. Vta käesolev ptk.

Ühtlasi kaotab Saksa sõjaväevalitsuse poolt välja antud määrus presspärimi kohta oma maksvuse („Branntweinordnung“, Verordnungsbl. für die baltischen Lande № 38 — 1918, Ziff. № 417).

Peaminister: K. Päts.

Rahaminister: J. Kukk.

A. v. asjade valitseja k. t.: Th. Käärrik.

Nr. 50. Ajutise valitsemise korra § 12-a põhjal Vabariigi Valitsuse poolt 18. jaanuaril 1920. a. vastu võetud

Seadus mõnesuguste kaudsete maksude tõstmise kohta.
(„R. T.“ nr. 12/13 — 1920. a.)

Väljavõte.

II. Aktsiisimaksu võetakse press-pärimi pealt 10 marka naela pealt, 2 mk. 50 p. veerand-naela pealt.

14. Rahaministeeriumile antakse õigus eesoleva seaduse maksmapanemise korda ja aega ära määrata.

Peaministri eest kohtuminister: J. Jaakson.

Rahaminister: Joh. Kukk.

Vab. Val. asjade valitseja: K. Terras.

Rahaministeeriumi määrus Vabariigi Valitsuse poolt 18. jaanuaril 1920. aastal kinnitatud mõnesuguste kaudsete maksude tõstmise seaduse maksmapanemise aja ja korra kohta.

(„R. T.“ nr. 16/17 — 1920. a.)

Väljavõte.

I.

1. Määrán tähtjaks, millal kõrgendatud aktsiisimaks pärmi ja paberossikestade pealt maksuma pannakse: a) pärmi-, paberossikestade- ja tubakavabrikutes ja paberossitehastes esimese veebruari 1920. a. b) kauplustes, kus ülemalnimetatud kaubad müügil, esimese märtsi 1920. a.

Märkus: Teel olevate saaduste pealt maksab kõrgendatud aktsiisimaksu nende saaja.

II.

1. Pärmi tagavara ja pärmi panderollide arv, mis 1. veebruariks 1920. a. vabrikutesse jäänud, tehakse aktsiisiametnikkude poolt kindlaks ja tembeldatakse panderollid ära, kusjuures nende eest täiendav aktsiisimaks renteisse p. I 2. nimetatud tähtjani peab ära tasutama.

2. Renteis tembeldatakse peale 31. jaanuari 1920. a. väljaantavad pärmipanderollid ja arvatakse uue hinna järele ümber (1 naela jaoks 10 mrk., $\frac{1}{4}$ naela jaoks 2 marka 50 penni).

29. jaanuaril 1920. a.

Rahaministri eest, ministri abi: Vares.
Aktsiisivalitsuse juhataja: A. Thomson.

V. m. 1) Patendimaksumäärad vta ptk. XIV.
2) 29. jaanuari 1920. a. määruse I osa on täielikult leida peatükis IX.

VIII. Tubaka ja tubakasaaduste valmistamine ja müük.

Nr. 194. Vabariigi Valitsuse poolt ajutise valitsemise korra § 12-a põhjal 10. apr. 1920. a. vastu võetud

Tubakamaksu seadus.

(„R. T.“ nr. 65/66 — 1920. a.)

I. Üldised määrused.

1. Tubaka pealt võetakse riigi kasuks järgmisi makse:

a) aktsiisimaks valmistatud tubaka ja tubakasaaduste pealt;

b) patendimaks tubakavabrikutelt, paberossitehastelt, tubakaladudelt ja tubakakauplustelt;

c) tollimaks väljamaalt sisse toodava tubaka ja tubakasaaduste pealt.

2. Valmistatud tubakas on: pargitud lehttubakas, lõigatud või peenekshõõrutud tubakas, piibu- ja ninatubakas. Tubakasaadused on: paberossid, sigarid, sigaretid (sigarillod), kõrssigaretid (pahitos) jne.

Tä h e n d u s: Paberossid valmistatakse peenekslõigatud tubakast, mis paberist kestadesse on topitud. Sigaretid on peenekslõigatud tubakast, millele tubakaleht ümber pandud.

3. Tubaka ja tubakasaaduste valmistamine võib ainult sellekohastes vabrikutes sündida; paberosside valmistamine panderollitud tubakast ja panderollitud kestadest peale selle ka paberossitehastes.

Märkus 1: Tubakakasvatajatele lubatakse omakasvatatud tubakast enese ja oma pere tarvituseks tubakat valmistada ja lõigata ilma masinateta.

Märkus 2: Kodune paberosside, sigarite ja sigarettide valmistamine iseenele tarvitamiseks omakasvatatud tubakast on lubatud. Isikud, kes tubakat ei kasvata, võivad oma tarvituseks paberosse valmistada ainult panderollitud tubakast.

4. Aseaineid võib tubakale või tubakasaadustele ainult rahaministeeriumi loaga juurde lisada, kusjuures aseainete nimetus ja tubaka sees sisalduv protsent pakkidele peale tähendatud peab olema.

5. Toorest parkimata lehttubakat võib ainult tubakavabrikutele ja -ladudele müüa, kellel tubaka ostmiseks sellekohane aktsiisivalitsuse luba olemas, või väljamaale välja vedada.

Märkus: Vabrikute ja tubakaladude esitajate volitused tubaka ostmiseks peavad olema aktsiisivalitsuse poolt kinnitatud.

6. Valmistatud tubakas pakitakse kotikestesse, pakidesse või karpidesse, millel vabriku nimi, asukoht ja tubaka kaal peale peab olema tähendatud.

7. Paberossil, sigaritel, sigarettidel jne. peab paki peal, peale vabriku või tehase nime ja asukoha, ka arv üles tähendatud olema.

8. Peale ülemalnõutud pealkirjade peab igal tubakaja tubakasaaduste pakil olema paki müügihind ja selgelt loetavas kirjas järgmine pealkiri: Tubakat ja tubakasaadusi ei tohi kallima hinnaga müüa kui paki peale tähendatud.

Märkus: Paragrahvides 5—8 nõutud pealkirju võib ka siltidena pakkidele kleepida. Panderoll kleebitakse sel korral üle sildi ääre, nõnda et silti ilma panderolli vigastamata ära ei saa võtta ja panderoll kirja ära ei kata.

9. Igapähele on õigus kauplustest tubakat ja tubakasaadusi osta, nende eest pakkidel tähendatud hinda makstes. Kauplejatel ei ole õigust ettekäänat teha, nagu oleks need juba kellelegi müüdnud.

10. Tubakavabrikute avamiseks on rahaministeeriumi luba tarvilik.

11. Tubakavabrikute ja paberossitehaste ruumid peavad tervishoiu nõuetele vastama, mis kohaliku tervishoiuasutise poolt tunnustatakse.

Töötajateks neis ei tohi isikuid pidada, kes külgehakkavaid haigusi põevad.

12. Tubakavabrikutel, tubakaladudel, paberossitehastel ja tubakakauplustel peab olema sellekohane silt sissekäigu kohal. Patent ja äritunnistus peavad neis asutistes nähtaval kohal üles pandud olema.

13. Vabrikutes ja tehastes peetakse aktsiisivalitsuse poolt välja antud vormi järele ja riigikontrolli poolt kinnitatud raamatuid. Tubakaladudes peetakse raamatuid, mis kohaliku aktsiisiringkonna-valitsuse kinnitatud.

14. Iga kuu 10-aks päevaks saadetakse aktsiisivalitsusele ärakirjad raamatutest eelmise kuu kohta.

15. Vabrikute ja tehaste arveraamatud pannakse eeloleva aasta jaoks mitte hiljem kui 10. detsembriks aktsiisivalitsusele kinnitamiseks ette. Möödaläinud aasta arveraamatud antakse ühes nende juurde käivate dokumentidega mitte hiljem kui järgmise aasta 20. jaanuariks aktsiisiringkonna valitsusele ära.

16. Tubakalõikamise masinad, mille alalhoidmiseks aktsiisivalitsuse luba puudub, konfiskeeritakse riigi kasuks.

Märkus: Vabrikutesse ja tehastesse ülesseata-
vatest masinatest peab vähemalt üks nädal enne üles-
seadmist aktsiisivalitsusele teatama nimekirja üles-
võtmiseks.

17. Vabrikutes ja tehastes peavad tembeldatud kaalud ja pommid 5 grammist — 10 kilogrammini või 1 solotnikust kuni 20 naelani olema.

18. Aktsiisi- ja politseiametnikkudel on luba vabrikuid, tehaseid, kauplusi, nende juurde kuuluvaid aitasid ja ladusid ja nendega ühenduses olevaid ruumisid, niisama ka vabrikute ja tehaste omaniku, juhataja ja teenijate ruumisid, kui nad on vabrikutega või tehastega ühe katuse all, järele vaadata.

19. Rahaministeeriumil on õigus käesoleva seaduse piirides tarvitsi määrusi ja juhatuskirju välja anda.

II. Tubaka kasvatus ja vedu.

20. Kõik, kellel üle 200 taime tubakat istutatud, on kohustatud kuni 1. juulini linnades aktsiisivalitsusele, alevites

alevivalitsusele ja maal kohalikule vallavalitsusele kirjalikult üles andma: 1) tubaka all oleva maapinna suuruse, 2) tubakataimede arvu ja 3) tubakatarvitajate arvu oma perekonnas.

21. Tubakat ei ole luba teiste taimedega segamini kasvatada.

22. Juuli ja augusti kuu jooksul vaatavad ülemalnimeetatud ametkohtade poolt volitatud isikud istandused üle ja võrdlevad neid ülesantud teadetega, kusjuures eksiteated parandada tulevad ja meelega valeteadete andjad seaduslikule vastutusele võetakse. Sealjuures täiendatakse ülesandmisi teadetega tubakalehtede arvust.

23. Aktsiisi- ja politseiametnikkudel on õigus igal ajal teateid kontrollida.

24. Kõik saadud tubakas, mis tubakakasvataja enese ja tema pere tarvituseks ei lähe, peab järgmise aasta 31. märtsini ära müüdama § 5. ettenähtud asutistele või isikutele, või maalt välja veetama. 1. aprilliks müümata jäänud tubakas konfiskeeritakse riigi kasuks.

Märkus: Igas tubakakasvatuses loetakse kasvataja enese ja tema pere tarvitamiseks 200 taime.

25. Eelmises § nimetatud tähtajani on tubakakasvataval luba tubakat istanduste juures või selle tarvis asutatud ladudes alal hoida, kusjuures ladudesse antud ja väljaviidud tubaka üle arveraamatut peetakse.

26. Toorest lehttubakat võib ainult § 20. tähendatud asutiste poolt välja antud veotunnistustega ühest kohast teise vedada, välja arvatud veod istanduste juures olevatesse aitadesse ja ladudesse alalhoidmiseks. Veotunnistuse duplikaat saadetakse selle aktsiisiringkonna valitsusele, kelle piirkonda tubakas viiakse.

27. Tubakaistanduste juures olevatest ladudest või aitadest ei lubata vähem kui üks puud tubakat korraga välja viia.

28. Ilma veotunnistuseta veetav tubakas konfiskeeritakse riigi kasuks, nende eranditega, mis § 26. tähendatud.

29. Alevi- ja vallavalitsustele on lubatud iga väljantava veotunnistuse pealt, peale seadusliku tempelmaksu, kaks marka oma kasuks võtta.

30. Raudteed ja laevad kui ka kõik asutised, kes kaupade vedu toimetavad, ei tohi ilma veo- ehk tollivalitsuse tunnistusega toorest lehttubakat riigi piirides vedamiseks vastu võtta.

31. Väljamaale saatmise korral peab väljasaadetava tubaka või selle saaduste hulk aktsiisiametniku poolt kindlaks tehtama ja saadetakse aktsiisiametniku pitseri all tolliametisse, kus kohalejõudnud tubaka hulk kontrollitakse, sellekohane tunnistus välja antakse ja väljasaatmisest aktsiisivalitsusele teatatakse.

32. Aktsiisiametnikkudel on õigus raudteejaamades ja sadamates kui ka teel tubaka- ja tubakasaaduste saadetisi kontrollida ja vastavates asutistes peetavatest raamatutest tarvilisi väljavõtteid teha.

III. T u b a k a v a b r i k u d .

33. Tubakavabrikud võivad ühest hoonest või mitmest ühel õuel olevast hoonest koos seista. Neil hoonetel ei tohi sisemisi ühendusi olla muuks otstarbeks tarvitavate ruumidega, peale niisuguste, kus karbikesi või kastikesi tehakse valmistubaka ja tubakasaaduste pakkimiseks.

34. Vabrikul tohib tarvitamiseks ainult üks ainus väljakäik olla uulitsale, kas otsekohe või õue kaudu, kui õuel teiste õuedega või hoonetega ühendust ei ole. Kõik teised ukSED uulitsale peavad olema lukus ja aktsiisiametniku pitseriga või plommiga kinnitatud. Aktsiisi peavalitsusel on õigus nõuda, et akendele raudvõred ette pandaks.

35. Vabriku omanik peab enne vabriku avamist aktsiisivalitsusele vabriku plaani ja tema kirjelduse kahes eksemplaris andma.

36. Kirjelduses peab olema tähendatud, mis otstarbeks mingit ruumi tarvitatakse ja missugused masinad neis üles on seatud.

37. Lehttubaka alalhoidmiseks peab vabriku juures iseäraline ait (laoruum) olema, millel sisemist ühendust vabrikuga ei tohi olla.

38. Tubakavabrikud võivad aktsiisivalitsuse looga tubaka kokkuostmise jaoks teistes linnades või alevites ladusid avada.

39. Panderollimata tubaka ja tubakasaaduste alalhoidmiseks määratud ruumid peavad nõnda olema sisse seatud, et neid kinni võib pitseerida.

40. Aktsiisiametnikkude tarvitamiseks peab vabriku juures maksuta ametiruum olema tarvilise mööbli, kütte ja valgustusega vabriku poolt.

Märkus: Aktsiisi peavalitsusel on õigus maal-asuvate vabrikute juures vabrikuomanikkudelt ametniku jaoks ka eluruume nõuda.

41. Panderollitud tubaka ja tubakasaaduste hoidmise ja müügi jaoks on vabriku omanikul luba ühte ladu ilma selle jaoks patenti võtmata pidada. Ladu, mis aktsiisivalitsuses registreeritakse, võib olla vabrikust lahus või vabriku juures. Laol ei tohi olla sisemist ühendust vabriku ruumidega ega vabriku õuega.

42. Võõrastele on vabrikus käimine ilma aktsiisiametniku loata keelatud.

43. Tööde seisujal peavad vabriku ruumid, milles panderollimata tubakas ja tubakasaadused hoiul, olema lukus ja vabrikandi ja aktsiisiametniku pitseri all.

44. Vabrikusse sissetuleval tubakal peab seaduslik veo- ehk tollivalitsuse tunnistus kaasas olema.

45. Sissetulnud tubakas kaalutakse aktsiisiametniku juuresolekul ja kirjutatakse aidaraamatusse sissetulekuks.

46. Aidast vabrikusse võetav tubakas kaalutakse aktsiisiametniku juuresolekul, kirjutatakse aidaraamatust välja ja vabrikuraamatusse sisse.

47. Lehttubaka kuivamise kaomäära alalhoidmise ja veo juures määrab kindlaks rahaministerium.

48. Kao eest, mis üle lubatud määra, makstakse aktsiisimaks, kõige hiljem kaks nädalat pärast kao kindlaks-tegemist, renteisse, kusjuures aluseks võetakse viimase kuu jooksul vabrikust müügile läinud kõige kallima tubaka hind.

49. Kadu tubaka ja tubakasaaduste valmistamise juures vabrikus ei tohi olla üle 5%. Kao juures, mis üle selle, tuleb eelmise paragrahvi järele käia. Aktsiisimaks, mis

määratud tähtjaks ei ole ära makstud, nõutakse sunni-
teel sisse.

50. Valmispakitud tubaka juures on kaaluvahe ühele
või teisele poole kuni 5°/₁₀ lubatud.

51. Kõlbmatuks läinud tubaka võib kahe aktsiisi-
ametniku juuresolekul ära hävitada, kusjuures sellekohane
akt tehakse, mille juures aktsiisimaks võib maha jäetud saada.

52. Tubakaekstrakti valmistamiseks võib tarvitada
tubakat, tubakavabriku tööstuse jätiseid, tubakavarsi ja lehe-
rootsusid, mille juures nende eest aktsiisimaksu ei võeta.

53. Tubakaekstrakti valmistamiseks ei ole patenti
vaja. Tööstuse tunnistus lunastatakse üldisel alusel.

54. Ekstrakti valmistamiseks sisse tulnud ja ära tarvita-
tud tubaka ja tubakajätiste üle peetakse sellekohast aktsiisi-
valitsuse poolt kinnitatud raamatut.

55. Tubaka vastuvõtmine, leotamine ja ekstraktiks
ümbertöötamine sünnib aktsiisiametniku valve all.

56. Tubakaekstrakti valmistamisest järele jäänud jätised
hävitatakse aktsiisiametniku juuresolekul.

57. Tubakat ja tubakasaadusi võib ilma aktsiisimaksuta
maalt välja vedada, kusjuures väljaveetava tubaka ja tubaka-
saaduste hulk aktsiisiametniku poolt kindlaks tehakse ja
aktsiisiametniku pitseri all tollivalitsusse saadetakse. Tolli-
valitsuse poolt vaadatakse tubakas ja tubakasaadused uuesti
üle ja teatatakse väljaviimise üle aktsiisivalitsusele.

58. Panderollitud tubaka ja tubakasaaduste väljaveo
juures aktsiisimaksu tagasi ei maksta.

59. Tubakavabrikutes peetakse järgmisi raamatuid:

a) aidaraamat sissetulnud ja väljaläinud tubaka
kohta;

b) arveraamat vabrikusse ümbertöötamiseks võe-
tud tubaka ja valmistatud tubakasaaduste kohta;

c) panderollide raamat.

60. Tubakavabrikud peavad aastas kõige vähem
20.000 marka aktsiisi maksuma. Vabrik, kes esimeses pool-
aastas 10.000 marka ära ei ole maksnud, pannakse kinni ja
ei või seda sellesama aasta jooksul enne avada kui kogu
aasta peale määratud maks on õiendatud.

61. Panderollid valmistatakse riigikassa peavalitsuse korraldusel ja saadetakse renteidesse nende nõudmiste peale.

62. Panderollisid müüakse renteidest ainult aktsiisivalitsuse poolt välja antud tunnistuse järele, ostjatel ei ole luba panderollisid edasi anda.

63. Tollivalitsusele antakse panderollisid avansina välja-
maa tubaka ja tubakasaaduste panderollimiseks.

64. Panderollid tembeldatakse kohe peale vabrikusse või tehasesse jõudmist vabriku või tehase templiga.

65. Panderollimine peab sel kujul sündima, et panderollitud pakist võimatu on sisu välja võtta ilma panderolli vigastamata.

66. Tubakavabriku kinnipanemise puhul peavad vabrikusse jäänud tubakas ja tubakasaadused kolme kuu jooksul ära müüdnud olema.

Peale seda tähtaega müüakse järelejäänud tubakas, tubakasaadused ja masinad aktsiisivalitsuse poolt vabrikuomaniku arvel enampakkumisel ära.

Panderollimata tubakas ja tubakasaadused lähevad riigi omanduseks, kui vabrikuomanik ennast aktsiisimaksu maksimisest lahti ütleb.

IV. P a b e r o s s i t e h a s e d .

67. Peale tubakavabrikute võib paberosse müügi tarvis ainult tehastes valmistada, kes selleks aktsiisipeavalitsuselt loa saavad.

68. Tehastes võib paberosse ainult panderollitud tubakast ja panderollitud kestadest teha.

69. Valmispaberossid pakitakse karpidesse või pakidesse 5, 10, 25, 100 või 250 kaupa ja panderollitakse.

70. Ilma panderollita ja ilma §§ 6—8 nõutud peal-
kirjadeta paberossid konfiskeeritakse riigi kasuks.

71. Ilma patendita leitud tehastes konfiskeeritakse leitud tubakas, kestad, valmispaberossid ja masinad.

72. Paberossitehased peavad aastas vähemalt 2000 marka aktsiisi maksma. Tehas, kes esimeses poolaastas 1000 marka ära ei ole maksnud, pannakse kinni ja ei või

seada sellesama aasta jooksul enne avada kui kogu aasta peale määratud maks on õiendatud.

73. Tehastel ei tohi sisemist ühendust olla muude ruumidega, peale nende, mis tubaka või valmistatud paberosside alalhoidmiseks määratud.

74. Panderollimata tubakasaaduste alalhoidmiseks määratud ruumid peavad kindlate akende ja ustega olema, kusjuures ukсед nõnda peavad olema sisse seatud, et nende kinnipitseeerimine võimalik on.

V. Tubaka ja tubakasaaduste müük.

75. Valmistatud tubakas ja tubakasaadused võivad ainult panderollitud kujul müügile tulla, niisama tohib neid kauplustes ainult panderollitult alal hoida, ümber vedada, ümber kanda või saata. Panderollimata valmistubakas ja tubakasaadused konfiskeeritakse riigi kasuks.

Panderollimata tubaka saatmiseks võib aktsiisivalitsus tarbekorral loa anda.

76. Kauplustega ühenduses olevates eluruumides ei tohi lahtiselt alal hoida üle $\frac{1}{4}$ naela tubakat, üle 10 sigari ja 25 paberossi.

77. Reisijatel võib oma tarvituseks lahtiselt kuni $\frac{1}{4}$ naela tubakat, kuni 100 sigarit või 250 paberossi kaasas olla.

78. Raudtee ja sadamate valitsustele ja kõikidele asutistele ja isikutele, kes kaupade vedu toimetavad, tehakse kohuseks kõikide nendele vedamiseks antud panderollimata valmistubaka ja tubakasaaduste üle aktsiisivalitsusele teatada.

79. Tubakaga kauplemine on lubatud ainult sellekohase patendiga.

80. Kauplustes ei tohi lahtisi pakkisid tubakaga või tubakasaadustega alal hoida, niisama on neis keelatud alal hoida tühje karpisid tubakasaaduste alt.

VI. Tubakavalmistamise ja müügi patendid.

81. Tubakavabrikute, ladude ja paberossitehaste patendid antakse renteidest välja aktsiisi peavalitsuse loa, tu-

baka ja selle saaduste müügipatendid äritunnistuse ettenäitamisel.

82. Patendid on aastased ja poolaastased. Poolaastasi patente antakse ainult aasta poole jaoks.

83. Tubaka ja tubakasaaduste valmistamise kohti võib ainult aktsiisivalitsuse loaga üle viia.

84. Tubakakaupluste üleviimisest tuleb kohalikule aktsiisivalitsusele mitte hiljem kui ühe nädala jooksul üleviimise päevast arvates teatada.

85. Tubaka patentisid ei ole lubatud kauplustest lahus teistele isikutele üle anda.

86. Kaupluste üleandmise korral ühes patendiga peab aktsiisivalitsusel patendi peale sellekohane märkus teha lastama.

87. Patentide hinnad on järgmised :

- A) tubakavabrikutelt aastas:
- a) põhimaks . . . . . 500 marka
  - b) lisamaks iga sissetuleva 100 puuda tubaka või selle osa pealt . . . . . 100 "
- B) tubakaladudelt, mis tubakakasvatavad istandustest lahus asutavad, niisama ladudelt, mis tubakavabrikud tubaka kokkuostmiseks avavad aastas . . . . . 250 "
- C) Paberossitehastelt aastas:
- a) põhimaks . . . . . 100 "
  - b) lisamaks iga miljoni paberossi või selle osa pealt . . . . . 100 "
- D) Tubaka ja tubakasaadustega kauplemise eest:
- a) kauplustelt, einelaudadelt, kioskidelt jne. aastas . . . . . 100 "
  - poolaastas . . . . . 50 "
  - b) ümberkandmise teel aastas . . . . . 50 "
  - poolaastas . . . . . 25 "
  - c) laastadel, pidudel, näitemüükidel jne., mitte üle kolme päeva kestvuse, iga päeva eest . . . . . 5 "

V. m. § 87 on kaotatud seadusega nr. 128. Vta pkt. XIV.

VII. Tubaka ja tubakasaaduste pealt võetav aktsiisimaks.

88. Aktsiisimaks valmistatud tubaka ja tubakasaaduste pealt võetakse protsentuaalselt nende müügi hinnast.

Märkus: Tubakale juurdelisatud aseainete pealt niisama palju aktsiisimaksu kui tubaka pealt.

89. Aktsiisimaks võetakse vabrikutes ja tehastes, väljamaalt sisetoodava ja müügile mineva valmistatud tubaka ja tema saaduste pealt tolliametites, või aktsiisivalitsuse poolt selleks määratud kohtades.

90. Väljamaalt sisse tulnud tubaka ja selle saaduste kohta peab saaja tollivalitsusele teada andma, mis hinnaga ta sissetulnud kaupa tahab müüa ja ühtlasi tubaka hulga vastava arvu siltisid (§ 8) sisse andma, mille järele tollivalitsus aktsiisimaksu summa kindlaks teeb ja selle summa äramaksmise järele kaupasid panderollida laseb. Panderollimine sünnib saaja abinõudega või selle kulul tollivalitsuse ruumides tolliametniku juuresolekul või teistes aktsiisivalitsuse poolt selleks sündsaks tunnustatud ruumides aktsiisiametniku juuresolekul.

Tubakavabrikutele antakse väljamaalt sisse tulnud ümbertöötamiseks minev tubakas tollivalitsusest välja ilma aktsiisimaksu sissenõudmata.

91. Rahaministril on õigus ära määrata, missuguste tolliametite kaudu tubakat ja tubakasaadusi võib sisse tuua.

92. Aktsiisimaks tubaka ja selle saaduste pealt võetakse järgmisel määral protsentides müügi hinnast:

a) valmistatud tubaka pealt	30%
aga mitte vähem kui 15 mrk. naela pealt,	
b) sigarite ja sigarettide pealt	40%
aga mitte vähem kui 15 penni tüki pealt,	
c) vabrikutes valmistatud ja väljamaalt sisse toodavate paberosside pealt	35%
d) paberossitehastes panderollitud tubakast ja panderollitud kestadest valmistatud paberosside pealt	5%
aga mitte vähem kui 5 penni tüki pealt.	

VIII. Tubakaseaduste rikkumise eest vastutusele võtmise kord.

93. Protokollid, mis tubakaseaduste rikkumise kohta tehtud, saadetakse aktsiisipeavalitsusele, kes nad tarbekorral aktsiisi- või politseiametnikkude kaudu täiendada laseb.

94. Aktsiisipeavalitsus saadab protokollid trahvi suuruse ettepanekuga rahukohtunikule süüdlase vastutusele võtmiseks.

95. Kohtuotsusest antakse aktsiisivalitsusele teada, kes tarvilisel korral otsuse üle edasi võib kaevata.

96. Revideerimiste juures leitud väljamaalt salakaubana sisse toodud tubaka ja selle saaduste kohta tehakse eriti protokoll, mis ühes leitud salakaubaga tollivalitsusele saadetakse.

IX. Trahvid tubakamaksu seaduste rikkumise eest.

97. Rahatrahviga 50 margast kuni 200 m., või vangistusega 3 päevast kuni 7 päevani karistatakse:

a) vabrikute ja tehaste omanikke, kes ülesseatud masinatest õigel ajal ei teata (§ 16), kaalusid ja kaalupommisid, kus tarvilik. ei pea (§ 17), raamatuid ega nende äärkirjasid õigel ajal ei esita (§§ 14, 15);

b) vabrikute, tehaste, ladude ja kaupluste omanikke, kes tarvilisi siltisid üles ei pane ja patenti nähtavasse kohta üles ei sea (§ 12);

c) tubakakaupluste omanikke, kes kaupluste üleviimisest või üleandmisest õigel ajal ei teata (§ 84);

d) kõikide teiste tubakamaksude seaduste rikkumiste eest, mille eest suuremat karistust ei ole määratud.

98. Rahatrahviga 200 margast kuni 1000 margani või vangistusega 7 päevast kuni 7 nädalani karistatakse:

a) vabrikute, ladude ja tehaste omanikke, kes tubakale aseaineid ilma sellekohase loata ja pealkirjata juurde lisavad (§ 4), tarvilikke raamatuid ei pea (§§ 13, 25);

b) vabrikute ja tehaste omanikke, kes seal, kus see keelatud, ühendust teiste ruumidega võimaldavad (§§ 33, 34, 37, 41, 73) või vabrikuid ja tehaseid ilma loata teisale viivad (§ 83);

c) isikuid, kes tubakat ja tubakasaadusi kallima hinna eest müüvad kui pakil tähendatud, kes parkimata lehttubakat neile müüvad, kellel selle ostmiseks luba ei ole, või seda

ilma loata veavad (§§ 5, 26, 30), niisama, kes seda ilma loata ostavad, kes tubaka istandusi õigel ajal üles ei anna (§ 20), kes tubakat kauplustes või nendega ühenduses olevates ruumides panderollimata kujul, niisama ka lahtistes karpides või pakkides, mis panderollitud olnud, alal hoiavad, müüvad, ümber veavad, ümber kannavad või saadavad (§§ 75, 76, 80), kes tubakat teiste taimedega segamini kasvatavad (§ 21), kes panderollitud tubakast paberosse väljastpool tehaseid müügi jaoks valmistavad (§ 67), kes ilma aktiisivalitsuse loata tubakalõikamise masinat alal hoiavad.

99. Rahatrahviga 1000 margast kuni 10.000 margani või vangistusega 7 nädalast kuni ühe aastani karistatakse isikuid, kes tubakat või tubakasaadusi müügi jaoks ilma sellekohase loata valmistavad (§§ 3, 10), kes oma tubaka istanduste üle meelega valetateid annavad (§ 22), panderollisid järele teevad, või järeletehtud panderollisid tarvitavad, või kord tarvitatud panderollisid uuesti tarvitavad ja kes ametnikke takistavad nende ametikohuseid täitmast tubakamaksude seaduse järele valvamisel.

100. Isikud, kes ilma patendita tubaka ja tubakasaadustega kauplevad või neid kauplustes alal hoiavad, niisama isikud, kes paberossitehaseid, tubakavabrikuid ja ladusid ilma patendita avavad, maksavad aastase patendihinna ja peale selle trahvi patendihinna kahekordses suuruses.

101. Käesoleva seaduse rikkumise eest karistatakse süüdlasi iga süüteo eest eraldi, ilma et trahvisid kokku liidetaks.

102. Sissetulnud trahvirahast antakse $\frac{1}{5}$ süüdistuse algatajatele tasuks.

103. Käesolev seadus hakkab maksma üks kuu pärast tema väljakuulutamist „Riigi Teatajas“.

Ühes sellega kaotavad maksvuse Saksa sõjaväevalitsuse poolt välja antud :

a) paberossimaksuseadus (Zigarettenordnung für Liv- und Estland, Ausführungsbestimmungen zur Zigarettenordnung ja Verordnung über die Nachversteuerung von Feinschnitt-Zigarettenabak, Verordnungsblatt für Liv- und Estland, Nr. 29—1918. Ziff. 328 ja 329).

Aktsiisi peavalitsuse poolt kinnitatud
 Kavad Vabariigi Valitsuse poolt 10. aprillil 1920. a. vastu võetud tubakamaksu sea-
 duse §§ 20 ja 26 juurde. („R. T.“ nr. 111/112—1920. a.)

I. Tubakaistanduste ülesandmise teadaanne (§ 20)

Teadaanne.

Tubakaistanduse omanik: (ees- ja perekonnanimi)

Istanduse asukoht (linna, alevi, maakonna, valla, küla, ja koha nimetus, tänav, maja, nr.)

Tubaka all oleva maapinna suurus ruutsüldades	Tubaka- taimede arv	Tubaka tarvitajate arv pere- konnas		Kontrollimise tagajärjed			Tähendused
				Taimede arv	Lehtede arv 100 taime küljes	Üldine leh- tede arv	
1	2	3	4	5	6	7	8

..... 192..... a.
 Istanduse omanik:

Kontrollimine pandi toime
 ..... 192..... a.
 ..... ametnik .....

II. Lehttubaka veotunnistus (§ 26).

9

Veotunnistuse talon nr. ....
 Lehttubaka vedamiseks
 ..... päralt olevast
 ja ..... maakonnas
 ..... vallas
 ..... krundil asuvast
 tubakaistandusest.
 Lehttubakas 192... a. lõi-
 kuse saagist saadetakse
 .....
 vabrikusse või .....
 tollivalitsusse väljamaale
 viimiseks.
 Üldine raskus (brutto).
 Tubaka puhaskaal .....
 .....
 „.....“ ..... 192... a.
 Allkirjad: .....
 (Templikoht)

V E O T U N N I S T U S

Veotunnistuse ärakiri (duplikaat)
 nr. ....
 Lehttubaka vedamiseks .....
 päralt olevast ja .....
 ..... maakonnas .....
 vallas ..... krundil
 asuvast tubakaistandusest.
 Lehttubakas 192... a. lõikuse
 saagist saadetakse .....
 vabrikusse või tollivalitsusse
 väljamaale viimiseks.
 Üldine raskus (brutto). Tu-
 baka puhaskaal .....
 .....
 „.....“ ..... 192... a.
 Allkirjad: .....
 (Templikoht)

V E O T U N N I S T U S

Veotunnistuse nr. ....
 Lehttubaka vedamiseks .....
 ..... päralt olevast
 ja ..... maakonnas
 ..... vallas
 ..... krundil asuvast
 tubakaistandusest.
 Lehttubakas 192... a. lõi-
 kuse saagist saadetakse
 .....
 vabrikusse või .....
 tollivalitsusse väljamaale
 viimiseks.
 Üldine raskus (brutto).
 Tubaka puhaskaal .....
 .....
 „.....“ ..... 192... a.
 Allkirjad: .....
 (Templikoht)

Tallinnas, 17. juulil 1920. a.

Aktiisiivalitsuse juhataja: A. Thomson.
 Sekretär: (allkiri)

b) mahorka, šilka ja ninatubaka maksuseadus (Machorka-Rauchtabak, Schilka- und Schnupftabakordnung für Liv- und Estland, sealsamas, Ziff. 330);

c) Verordnung, betreffend den Anbau von Tabak (Verordnungsblatt für die baltischen Lande Nr. 38—1918, Ziff. 419).

Ajutise Valitsuse poolt 8. jaanuaril 1919. a. vastu võetud määrus tubakamüügi ja müügilubade (patentide) väljandmise korra kohta („Riigi Teatajas“ Nr. 2—1919).

Peaminister: J. Tõnisson.

Rahaminister: Joh. Kukk.

V. V. asjade valitseja: K. Terras.

10. aprillil 1920. a. vastu võetud tubakamaksu seaduse §§ 19 ja 47 põhjal rahaministri poolt välja antud määrused.

(„R. T.“ nr. 125 — 1923. a.).

1) Alevi- ja vallavalitsused on kohustatud iga aasta mitte hiljem kui 15. juulil kohalikele aktsiisiringkonna valitsustele nimekirja saatma tub. sead. § 20. põhjal üles antud istanduste kohta, ära tähendades istanduse omaniku nime ja asukohta ja tubakataimede arvu.

Tub. sead. § 20. ette nähtud kirjalikud teadaanded tulevad peale võrdlemist (§ 22) saata aktsiisiringkonna valitsusele sellekohaste märkustega võrdluse tagajärgede üle mitte hiljem kui 15. septembril.

2) Tubakavabrikute omanikud on kohustatud kohalikele aktsiisiringkonna valitsusele andma töökava kahes eksemplaris.

Töökava peab sisaldama:

- 1) vabriku või tehase asukohta,
- 2) omaniku nime ja eesnime,
- 3) missugustel päevadel ja tundidel tööd tehakse,
- 4) millal valmisaadusi välja antakse,
- 5) vabriku või tehase vastutava juhataja nime.

Üks eksemplar töökavast antakse kinnitatult tagasi ja pannakse vabrikusse või tehasesse nähtavasse kohta üles, teine eksemplar jääb ringkonna valitsusesse.

Märkus: Töökavad käivad tempelmaksu alla üldise korra järele.

3) Valmispaberossid pakitakse vabrikutes karpidesse või pakkidesse 10-, 20-, 25-, 50- või 100- kaupa, sigarid 2-, 5-, 10-, 50 või 100- kaupa, sigaretid 10-, 20- või 100-kaupa ja tubakas $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$ või $\frac{1}{2}$ naela kaupa ja panderollitakse.

4) Tubakavabrikutest ei ole luba alla 2000 paberossi, 200 sigari või sigareti ja alla 5 naela tubakat korraga välja lasta. Iga väljaandmine kirjutatakse viibimata raamatusse.

5) Tubakavabrikutes ei ole lubatud teiste tubakavabrikute valmissaadusi alal hoida.

6) Tubakaseaduse § 8-ga nõuetav müügihind ja pealkiri peab sildikeste, karpide või pakkide peale trükitama.

Märkus: Väljaveetaval tubakal ja tubakasaadustel ei tarvitse ülemaltähendatud müügihinda ja pealkirja olla.

7) Lehttubaka kuivamise kaomäär veo ja alalhoidmise juures ladudes ei tohi üle 5⁰/₀ aastas tõusta.

8) Aasta jooksul tubakaladudes ja vabrikutes kaduma läinud tubaka ja tubakasaaduste hulga lõpulik kindlakstege mine ja aktsiisimaksu väljaarvamine kao ülemäära pealt sünnib aasta lõpul, kuna kuu revideerimistel ilmsiks tulnud kadu väljaminekusse kirjutatakse ilma aktsiisimaksu üles tähen damata.

Märkus 1. Kallima tubakahinna väljaarvamiseks tubakasaaduste ülemäära kao puhul võetakse viimase kuu jooksul nendes sisalduva tubaka keskmine kaal.

Märkus 2. Tegevuse lõpetamise puhul vabrikutes ja ladudes tehakse kadu kindlaks nende asutiste likvideerimisel.

9) Panderollid antakse Eesti panga osakondadest aktsiisiringkonna valitsuse loaga välja, kusjuures nende eest 5 penni valmistushinda riba eest võetakse.

10) Eesti panga osakonnast välja võetud panderollid

kontrollitakse peale tembeldamist vabriku templiga (tub. sead. § 64) aktsiisiametniku poolt ja hoitakse alal viimase pitseri all. Nende väljavõtmine pealekleepimiseks sünnib tarviduse järele, kuid mitte enne aktsiisimaksu tasumist Eesti Panga osakonda.

11) Valmistubaka ja tubakasaaduste müügihind on panderollide peale trükitud.

12) Panderollid trükitakse järgmiste müügihindadega: 05, 10, 15, 20, 25, 30, 35, 37,⁵, 45, 50, 60, 75, 90, 100, 125, 150 ja 200 marka.

13) Tubakavabrikud, kes teiste hindadega kui p. 12 tähendatud, tubakasaadusi soovivad välja lasta, peavad aktsiisi peavalitsusele tellimise panderollide peale kaks kuud ette sisse andma.

14) Panderollitud tubaka ja tubakasaaduste etikettidele mahutatud müügihind ei tohi kõrgem olla kui panderolli peale trükitud.

15) Vajaduse korral, kui panderollidest neid väljaandvates asutistes puudus, on lubatud ka mitu panderolli ühe mahutise peale kleepida, kuid panderollide peale trükitud hinnad kogusummas ei tohi vähemad olla kui tubaka ja selle saaduste müügihind.

16) Aktsiisimaks arvatakse tubakamaksu seaduse § 92 põhjal protsentuaalselt panderollile trükitud tubaka ja selle saaduste müügihinnast.

17) Panderollide kao puhul tasutakse aktsiisimaks tubakale vastaval määral protsentuaalselt panderollile trükitud müügihinnast kõige hiljem kaks nädalat pärast kao kindlakstegemist Eesti Panga osakonda.

18) Panderollide rikkimineku puhul jäetakse aktsiisimaks ainult sel juhtumusel maha, kui rikkiläinud panderolli tükid, millel müügihind selgesti näha, alal hoitakse ja vähemalt kahele aktsiisiametnikule revideerimisel ette näidatakse, kes nad ära hävitavad, raamatutesse sellekohast sissekirjutist tehes. Vastasel korral talitatakse eelmise punkti järele.

Märkus. Panderollide eest makstud valmistushinda tagasi ei anta.

19) Tubakavabrikutes peetavate raamatute vormi määrab aktsiisi peavalitsus.

20) Andmete sissekandmine raamatusse sünnib tubakavabrikute juhatuste poolt peale tubaka, paberosside ja sigarite valmistamise kohta peetavate abiraamatute, millesse tehakse sissekanded aktsiisiametniku poolt tema ja vabriku vastutava isiku allkirjadega peale pakkide ja karpide panderollimist.

21) Arvestamine raamatutes peab korralikult, nendele vormidele vastavalt sündima ilma mingisuguste puhastamiseta. Eksituste puhul tuleb vale sissekirjutis läbi tõmmata ja parandus vabriku vastutava juhataja allkirjaga niiviisi teha, et eksikombel kirjutatut võib läbitõmmatult lugeda.

22) Panderollitud ja raamatutesse sisse kantud tubaka ja selle saaduste mahutised peab panderollimatutest eraldi ruumis alal hoitama.

23) Tubaka ja selle saaduste väljaveo korral tubakaseaduse § 57 põhjal tehakse aktsiisiringkonna valitsuse jaoskonna juhataja poolt sellekohane akt kolmes eksemplaris, ära tähendades vabriku omanikku ja asukohta, maad kuhu kavatsetakse välja vedada ja saaduste hulk mahutiste järele liigitatult. Üks eksemplar aktist jääb vabriku dokumentide juurde, kuna kaks tollivalitsusele ühes väljaveetavate saadustega lähevad. Väljaveo puhul teeb tollivalitsus sellekohase märkuse aktidele ja saadab ühe eksemplari aktsiisiringkonna valitsusele, kes aktsiisimaksu mahajätmiseks vastava korralduse teeb.

24) Kõik sisseveetav valmistubak ja tubakasaadused panderollitakse tollivalitsuses ja tembeldatakse viimase poolt niiviisi, et osa templi äratõmbest sildi ja osa panderolli peale jääb.

25) Eelmises punktis näidatud tubak ja tubakasaadused lastakse tollivalitsusest sellekohase kaaskirja juures välja, mille duplikaat saaduste saaja elukoha järele asuvasse aktsiisiringkonna valitsusse saadetakse.

26) Käesolevate määruste maksmapanemisega on tu-

bakasaadusi lubatud ainult panderollidega, millele müügihind peale trükitud, varustada.

Märkus 1. Eelmises punktis näidatud tähtajaks järele jäänud ilma müügihinnata panderollid vahetatakse Eesti Panga osakondades ilma valmistushinda nõudmata uute vastu ümber.

27) Käesolevate määruste maksmahakkamisega kaotavad maksvuse järgmised rahaministeeriumi poolt tubakamaksu seaduse põhjal välja antud määrused:

- 1) 27. maist 1920. a. („R. T.“ nr. 79/80 — 1920. a.;
  - 2) 19. novembrist 1921. a. („R. T.“ nr. 104 — 1921. a.) ja
  - 3) 29. jaanuarist 1923. a. („R. T.“ nr. 20 — 1923. a.)
- ühes õiendusega 9. veebruarist s. a. („R. T.“ nr. 23 — 1923. a.).

Tallinn, 20. oktoobril 1923. a.

Rahaministri eest: K. Rosendorff.
Aktsiisi peavalitsuse juhataja: Thomson.

Töö-hoolekandeministri poolt välja antud

Sundmäärus tubakatööstustele.

(„R. T.“ nr. 167/168 — 1925. a.)

22. juunil 1917. a. vastu võetud seaduse (Vene seaduste ja valitsuse määruste kogu art. 1016) ja suur-, kesk-, ja väiketööstuse seaduse („R. T.“ nr. 28 — 1920. a.) § 6 märkuse põhjal.

§ 1. Allpooljärgnevate sundmääruste alla kuuluvad kõik Vabariigis töötavad tubakavabrikud, paberossi ja sigarite valmistamise ja sorteerimise töötoad.

§ 2. § 1 tähendatud asutiste tööstusruume ei tohi tarvitada elu-, magamise-, söögivalmistamise- ja söögitagavara hoidmise ruumideks.

§ 3. Tubaka lõikamiseks peab olema vabrikus ainult selleks otstarbeks tarvitatav eriruum, samuti ka tubaka kuivatamiseks. Lõikamismasinad tulevad varustada tolmuimejatega.

§ 4. Iga tööstus- kui ka laoruumis peab olema tarvilist õhupuhastust võimaldav õhupuhastuse sissesead.

§ 5. Tööstusruumid peavad vastama järgmistele nõuetele:

a) põrand võib kõige rohkem $\frac{1}{2}$ meetrit maapinnast madalam olla; kui töötoad otsekohe katuse all asuvad, siis peavad nad vooderdatud või krohvitud olema;

b) tööruumide kõrgus ei tohi alla 3 meetri olla;

d) põrandad peavad kindlad ja tihedad olema;

e) ruumide aknad peavad oma arvu kui ka suuruse poolest õhu ja valguse juurdepääsu tarvilikul määral igale töötamise kohale võimaldama, aknad peavad nii ehitatud olema, et vähemalt pool nende pinnast lahti käiks;

g) iga töölise jaoks peab tööruumis vähemalt 7 kantmeetrit õhuruumi olema;

h) käigud töötubadest laosse, kuivatusruumidesse ja tubakalõikamise ruumidesse peavad automaatselt kinni langetatavate tihedate ustega varustatud olema.

Märkus. Praegu olemas olevate tubakavabrikute kokkukõllasse viimine punkt a, b, e, ja g-ga on sünduslik vabriku kapitaalremondi puhul.

§ 6. Ruumid ühes sisseseadega, eriti seinad, laed, simsid tulevad vähemalt kaks korda aastas põhjalikult puhastada. Põrandatelt ja töölaudadelt tuleb tolmu vähemalt kord päevas ära pesta ja märja lapiga ära pühkida.

§ 7. Töölise pealisriiete hoidmiseks peab olema eriruum. Tööruumides võib pealisriideid ainult täiesti kindlates kappides hoida.

§ 8. Tööruumides peab olema tööliste arvule vastav pesemise sissesead ühes tarvilise arvu käterätikute ja seebiga.

§ 9. Asutistes, kus 10 või enam töölisi ametis, peavad mees- ja naistöölisele eraldatud ja erasissekäikudega väljakäigukohad olema; niisama tulevad mees- ja naistöölisele sellekohased riietevahetamise ruumid eraldi sisse seada.

§ 10. Töö juures peavad töölised kandma puhtaid pestavast riidest bluusi ja mütsi.

§ 11. Iga viie töölise jaoks peab ruumis iga päev korralikult puhastatav veega süljekauss olema. Põrandale sülgamine tööstusruumides kui ka töö juures sõrmede niisutamine süljega on keelatud.

§ 12. Tubaka- ja paberossivabrikud ja töökojad, mis oma sisseseade poolest nendele määrustele ei vasta, tulevad ühe aasta jooksul, käesoleva sundmääruse väljakuulutamise päevast arvates, vastavalt ümber ehitada.

§ 13. Isikutel, kes külgehakkavaid haigusi põevad, on tubakavabrikutes ja paberositöökodades töötamine keelatud.

Märkus: Vabrikute juhatused on kohustatud vähemalt üks kord kuus kõiki asutises töötavaid isikuid külgehakkavate haiguste suhtes arsti poolt läbi vaadata laskma. Järelevaatuse tagajärjed kantakse arsti poolt selleks sisse seatud raamatusse, iga üksiku töölise ja teenija kohta eraldi.

§ 14. Käesolev sundmäärus astub jõusse ühe kuu pärast peale tema välja kuulutamist „Riiigi Teatajas“.

Lisamärkus § 13 juurde.

..... tööliste arstlise järelevaatuse raamat.

Järjek. nr.	Järelevaatuse aeg, aasta, kuu ja päev.	Töölise nimi ja liignimi.	Vanadus.	Arsti märkused tervislike seisukorra kohta.	Arsti allkiri.

Töö-hoolekandeminister: Chr. Kaarna.
Tervishoiu peaval. juhataja: dr. Mõttus.
Töökaitse osakonna juhataja abi: Joh. Sonin.

IX. Paberossikestade ja paberossipaberi valmistamine ja müük.

Nr. 50. Ajutise valitsemise korra § 12-a põhjal Vabariigi Valitsuse poolt 18. jaanuaril 1920. a. vastu võetud

Seadus mõnesuguste kaudsete maksude tõstmise kohta.
(„R. T.“ nr. 12/13—1920. a.).

Väljavõte.

I. Aktsiisimaksu võetakse paberossikestade ja valmistatud ja lahtikäristamiseks perforeeritud paberossipaberi pealt järgmisel määral:

- 1) Paberossikestade pealt 1 penn kesta pealt.
- 2) Paberossipaberi pealt $\frac{1}{2}$ penni lehe pealt, kusjuures ühe lehe jaoks 30 ruutsentimeetrit arvatakse.

14. Rahaministeeriumile antakse õigus eesoleva seaduse maksmapanemise korda ja aega ära määrata.

Peaministri eest kohtuminister: J. Jaakson.

Rahaminister: Joh. Kukk.

Vab. Val. asjade valitseja: K. Terras.

Rahaministeeriumi määrus Vabariigi Valitsuse poolt 18. jaanuaril 1920. aastal kinnitatud mõnesuguste kaudsete maksude tõstmise seaduse maksmapanemise aja ja korra kohta.

(„R. T.“ nr. 16/17—1920. a.)

Väljavõte.

I.

1. Määratud tähtajaks, millal kõrgendatud aktsiisimaks pärmi ja paberossikestade pealt maksta pannakse: a) pärmi-, paberossikestade- ja tubakavabrikutes ja paberossitehastes esimese veebruari 1920. a. b) kauplustes, kus ülalnimetatud kaubad müügil, esimese märtsi 1920. a.

Märkus: Teel olevate saaduste pealt maksab kõrgendatud aktsiisimaksu nende saaja.

2. Paberossikestade, paberossipaberi ja panderollide tagavarad p. 1. nimetatud kohtades tehakse aktsiisiametnikkude poolt asutiste omanikkude juuresolekul kindlaks, mille üle kirjutatakse akt 2 eksemplaris.

Leitud tagavarade pealt tuleb täiendav aktsiisimaks vastavate panderollide pealekleepimisega viie päeva jooksul, tagavarade kindlakstegemise päevast arvates, ära maksta.

3. Kauplustes ja mujal müügiks määratud tagavarade eest peab täiendav aktsiisimaks esimeseks märtsiks 1920. a. ära tasutama, kusjuures vastav osa panderollisid kohaliku aktsiisiringkonna valitsuse loaga renteist võib müüdnud saada

4. Eelmises punktis nimetatud tagavarad antakse kohaliku aktsiisiringkonna juhatajale kirjalikult teada.

Märkus: Teadaanne ei käi tempelmaksu alla.

5. Kõik tagavarad, mille eest eelpool nimetatud tähtaegadeks kõrgendatud aktsiisimaks ära ei ole tasutud, konfiskeeritakse riigi kasuks.

6. Kuni uute panderollide trükkimiseni, mis kõrgendatud aktsiisimaksule vastavad, antakse renteidest panderollid paberossikestade jaoks, kõrgendatud maksule vastavalt, kahekordsel arvul välja (100 kesta jaoks 2 panderolli, kokku ühe marga väärtuses, 250 kesta jaoks 2 panderolli, kokku 2 marga 50 p. väärtuses ja 500 kesta jaoks 2 panderolli, kokku 5 marga väärtuses).

29. jaanuaril 1920. a.

Rahaministri eest, ministri abi: Vares.
Aktsiisivalitsuse juhataja: A. Thomson.

Nr. 139. Ajutise valitsemise korra § 12-a põhjal Vabariigi Valitsuse poolt 9. apr. 1920. a. vastu võetud

Määrus mõnesuguste aktsiisiseaduste muutmise, täiendamise ja ärakaotamise kohta.

(„R. T.“ nr. 53/54—1920. a.)

Väljavõte.

II. Käesoleva väljakuulutamisega pannakse maksma end. Vene riigi aktsiisiseaduste (Sead. kogu V köide

1901. a. väljaanne ja 1912. a. järg) §§ 1035—1057, 1256—1270 (tulitikkude kohta), 1057¹ —1057³⁴, 1270¹ —1270¹³ ja seaduse 16. juunist 1913. a. II osa (paberrossikestade kohta) nende muudatustega, mis Vabariigi Valitsuse poolt 18. jaan. 1920. a. vastu võetud seadusega aktsiisimaksu ja patendi hinna suuruse kohta tehtud, mille juures § 1036 juurde kuuluv esimene märkus muudetakse järgmiselt: „Aktsiisimaksu võetakse tulitikkude pealt: 6 penni iga toosi eest, mis sisaldab eneses kuni 75 tikku, 12 penni iga toosi eest kuni 150 tikuga, 18 penni — kuni 225 tikuga ja 24 penni — kuni 300 tikuga.“

Ühes sellega kaotavad maksuvuse Saksa sõjaväevalitsuse poolt tulitikkude ja paberrossikestade kohta välja antud maksuseadused (Verordnungsblatt für Liv- und Estland nr. 29 — 1918. a. Ziffer 331, 332, 328, 329).

V. m. Selle lit. (II) osa, niipalju kui see puutub tulitikumaksu seadusse, on kaotatud seadusega nr. 91. Vta selle raamatu ptk. X.

Peaminister: J. Tõnisson.

Rahaminister: Joh. Kukk.

Vabariigi V. asjade valitseja: K. Terras.

V. m. Patendimaksumäärad vta peatükk XIV.

X. Tulitikkude valmistamine ja müük.

Nr. 91. Riigikogu poolt 4. augustil 1923. a. vastu võetud

Tulitikumaksu seadus.

(„R. T.“ nr. 107 — 1923. a.)

§ 1. Sisemaal valmistatud kui ka väljamaalt sisse toodud tulitikkude pealt võetakse riigi kasuks aktsiisimaksu käesoleva seaduse alusel.

§ 2. Aktsiisimaksu sisemaal valmistatud tulitikkude pealt võetakse kogusummas 3.500.000 marka aastas, millise maksusumma tulitikuvabrikandid omavahel ära jaotavad vastavalt sisemaale müügile saadetud hulga.

Märkus 1. Kui tulitikuvabrikandid maksujaotamisel ühisele otsusele ei jõua, jaotab aktsiisi peavalitsus maksu nende vahel ära.

Märkus 2. Tegevuse lõpetamise puhul mõnes töötavas vabrikus või uue vabriku avamise puhul jääb selles paragrahvis nimetatud summa muutmata.

§ 3. Tuli tikuvabrikandid maksavad alates 1924. aastast eelmises paragrahvis nimetatud summa Eesti Panga osakondadesse järgmiselt: $\frac{1}{4}$ osa kuni 15. aprillini, $\frac{1}{4}$ — kuni 15. juulini, $\frac{1}{4}$ — kuni 15. oktoobrini ja $\frac{1}{4}$ — kuni järgmise aasta 15. jaanuarini.

§ 4. Aktsiisimaksu tasumist peavad tuli tikuvabrikandid vastavate tagatistega kindlustama. Peale seadustes ette nähtud tagatiste võivad kindlustuseks olla rahaministri loal ka pankade garantiid.

Märkus 1. Kindlustused esitatakse terve aasta peale, mitte hiljem kui eelmise aasta 20. detsembriks.

Märkus 2. Kui tuli tikuvabrikandid kindlustussumma jaotamisel kokkuleppele ei jõua, siis määrab aktsiisi peavalitsus, missuguses summas iga vabrikant kindlustuse peab andma.

§ 5. Kui § 3. näidatud tähtjaks aktsiisimaks tasutud ei ole, siis kaetakse aktsiisimaks antud kindlustusest.

Sarnasel korral tuleb vabrikandil järgmiseks maksutähtajaks kindlustussumma nõutava suuruseni täiendada. Kui vabrikant seda ei tee, siis pannakse vabrik kinni ja antakse luba vabriku uuesti avamiseks ainult peale kindlustussumma vastavat täiendamist.

§ 6. Väljamaale saadetavad tuli tikud on aktsiisimaksust vabad.

§ 7. Väljamaalt sissetoodud tuli tikikude pealt võetakse aktsiisimaksu 20 penni iga toosi pealt sisaldusega kuni 75 tikku, ja 80 penni toosi pealt sisaldusega 76-st kuni 300 tikuni.

Maks tasutakse panderollide pealekleepimise teel.

§ 8. Väljamaalt sissetoodavad tuli tikud panderollitakse tollivalitsuses, kusjuures iga üksiku toosi peale panderoll nii kinnitatakse, et ilma viimase vigastamata võimatu on sisu välja võtta.

Märkus. Panderollitult väljaveetavate tuli tikikude eest aktsiisimaksu tagasi ei maksta.

§ 9. Väljamaalt sissetoodavaid tulitikke ei ole lubatud panderollimata kujul müügile saata.

§ 10. Sisemaal valmistada ja väljamaalt sisse vedada on lubatud ainult tulitikke, mille valmistamise juures valget vosvorit ei tarvitata. Valget vosvorit tulitikuvabrikus hoida on keelatud.

§ 11. Tulitikke lubatakse valmistada ainult vabrikutes, mille avamisest rahaministeeriumile on teatatud ja kui vabrikandi poolt § 4-das nimetatud kindlustused esitatud.

§ 12. Tulitikuvabrikutes peetakse tikkude valmistamise ja müügi kontrollimiseks aktsiisi peavalitsuse poolt välja antud vormi järele nõorraamatuid. Ärakirjad raamatutest iga kuu eest esitatakse aktsiisivalitsusele.

§ 13. Siseturule müügile saadetavatel tikutoosidel peab vabriku nimetus ja asukoht ära tähendatud olema. Rahaministril on õigus määrustega korraldada tikkude pakkimise viisi.

§ 14. Väljaveoks valmistatud etikettidega toosides ei ole luba tulitikke siseturule müügile saata. Sarnastes toosides võib tulitikke vabrikus hoida ainult sellekohastes ruumides, väljaspool vabrikut aga ainult aktsiisi peavalitsuse kaaskirja juures.

§ 15. Käesoleva seaduse § 10. ja § 11. rikkumise eest karistatakse süüdlasi rahatrahviga kuni 20.000 margani. Peale selle konfiskeeritakse riigi kasuks valge vosvor ja seadusevastaselt valmistatud või sisseveetud tulitikud.

§ 16. Panderollimata väljamaa tulitikkude hoidmise ja müügi eest karistatakse süüdlasi tolliseaduste põhjal kui salakauba hoidjaid ja müüjaid.

§ 17. Käesoleva seaduse § 12. ette nähtud raamatute korratu pidamise ja ärakirjade tähtjaks ette panemata jätmise eest kui ka tarvilikkude tõendavate dokumentide mitteesitamise eest, samuti ka § 13. ja § 14. rikkumise eest, ja § 13. põhjal rahaministri poolt välja antud määruste rikkumise eest karistatakse süüdlasi rahatrahviga kuni 5.000 margani.

§ 18. Tulitikkudega kauplejaid, kes on süüdi panderollide rikkumata kujul tikutoosidelt äravõtmises ja nende panderollide uuesti pealekleepimises või alahoidmises, karistatakse rahatrahviga kuni 5.000 margani, kuna leitud pan-

derollid hävitamiseks ära võetakse ja toosid tulitikkudega, millelt panderollid ära võetud või millele nad uuesti peale kleebitud, riigi kasuks langevad.

§ 19. Tulitiku panderollide edasiandmise ja müümise eest, samuti nende omandamise eest eraisikutelt, karistatakse süüdlasi: müüjaid ja edasiandjaid rahatrahviga müüdnud või edasiantud panderollide hinna kolmekordses suuruses, kuid mitte vähem kui 5.000 margaga, omandajaid rahatrahviga panderollide hinna kahekordses suuruses, kuid mitte vähem kui 2.500 margaga.

§ 20. Aktsiisi- või politseiametnikkude takistamise eest tulitikkude valmistamise ja müügi järelevalve teostamisel karistatakse süüdlasi peale nende karistuste, mille alla nad langevad süütegude eest, mida nad varjata püüdnud, veel vangimajaga kuni kuue kuuni või arestiga kuni kolme kuuni või rahatrahviga kuni 30.000 margani.

§ 21. Käesoleva seaduse rikkumise eest ette nähtud rahatrahvid, konfiskeerimised ja aktsiisimaksu ühe või mitmekordsel määral sissenõudmised määratakse eraldi iga süüteo eest, mis veel ei ole aegunud, ilma karistuste koostamiseta.

§ 22. Käesoleva seaduse rikkumise eest on järgmised isikud vastutavad: 1) vabrikant kõigil kordadel, kui seaduserikkumine on toime pandud tema enese poolt või kellegi teise poolt, kuid tema nõusolekul või teadmisel; 2) vabriku juhataja neil kordadel, kui seaduserikkumine on toime pandud tema enese poolt või kellegi teise poolt, kuid tema nõusolekul või teadmisel ilma vabrikandi nõusolekuta ja teadmisseta; 3) teised vabriku teenijad ja töölised, kui seaduserikkumine on korda saadetud nende eneste poolt või nende kaastegevusel kõrvaliste isikute poolt, ilma vabrikandi või vabriku juhataja nõusolekuta ja teadmisseta; 4) tulitikkudega kaupleja — kui seaduserikkumine on tema enese poolt toime pandud või kellegi teise poolt tema nõusolekul või teadmisseta; 5) tulitikkudega kauplejad — äriteenijad ja abilised — kui seaduserikkumine on toime pandud nende eneste poolt või kellegi teise poolt nende kaastegevusel, ilma kaupleja nõusolekuta ja teadmisseta.

§ 23. Kui kahe nädala jooksul peale kohtuotsuse seadusjõusse astumist eelmise § p. p. 2, 3. ja 5. nimetatud isikud neile määratud rahatrahvi ei ole ära tasunud, siis nõutakse $\frac{3}{4}$ trahvisummast vabrikandilt või kauplejalt sisse, kuna $\frac{1}{4}$ süüdlaselt sisse nõutakse või nende maksujõetusel nuhtluse-seaduse § 84 järele isiklikuks kinnipidamise karistuseks ümber muudetakse.

§ 24. Käesoleva seaduse rikkumises otsekohe süüdlaste vabrikantide ja kauplejate peale pandud rahatrahvid, kui nad eelmises paragrahvis ette nähtud tähtajaks makstud ei ole, nõutakse sisse tähendatud isikute varandusest. Kui varandust selleks ei jätku, muudetakse trahv nuhtluse-seaduse § 84. järele isiklikuks kinnipidamise karistuseks.

Märkus. Käesolev paragrahv ei käi nende juhtumuste kohta, kus rahatrahvid vabrikantidelt või kauplejatelt käesoleva seaduse § 25. põhjal sisse nõutakse.

§ 25. Vabrikutes ja kauplustes ette tulnud tulitikumaksu seaduse rikkumise eest ühe- või mitmekordselt määratud aktsiisimaksud nõutakse sisse vabrikandilt või kauplejalt selle peale vaatamata, kes § 22. nimetatud isikutest süüdlaseks on tunnustatud.

§ 26. Vabrikant või kaupleja, kes §§ 23. ja 25. põhjal rahatrahvi ja aktsiisimaksud seaduserikkumiste eest, milles tema teenijaid süüdi mõistetud, on ära maksnud, võib makstud summad süüdlaste käest tsiviilkohtupidamise korras tagasi nõuda.

§ 27. Kui käesoleva seaduse rikkumises mitu isikut süüdlaseks tunnustatud, siis määratakse rahatrahv kõigile süüdlastele kogusummas, seda nende vahel ühetasa ära jaotades.

§ 28. Käesoleva seaduse maksmahakkamisega kaotavad maksvuse end. Vene riigi aktsiisiseaduse (sead. kogu V köide 1901. a. väljaanne ja 1912. a. järg) §§ 1035—1057 ja 1256—1270, Vabariigi Valitsuse poolt 18. jaanuaril 1920. a. mõnesuguste kaudsete maksude tõstmise kohta vastu võetud seaduse („Riigi Teat.“ nr. 12/13 — 1920. a. sead. nr. 50) lit III p. 1 ja Vabariigi Valitsuse poolt 9. aprillil 1920. a. mõnesuguste aktsiisiseaduste muutmise, täiendamise ja ära-

kaotamise kohta vastu võetud määruse („R. T“ nr. 53/54 — 1920. a. sead. nr. 139) lit. II esimene osa, niipalju kui need viimased puutuvad tulitikumaksu seadusse.

§ 29. Käesolev seadus hakkab maksma 1. jaanuaril 1924. a. Seaduse maksmahakkamise päevaks tulitikuvabrikutesse jäänud tarvitamata, samuti ka karpidele peale kleebitud panderollide hind arvatakse maha vabriku esimese veerandaasta aktsiisimaksust.

§ 30. Rahaministril on õigus selle seaduse piirides juhatuskirju ja määrusi välja anda.

Algkirjale alla kirjutatud

Riigikogu esimees: J. Tõnisson.

Abisekretär: J. Vain.

Riigikogu poolt 4. augustil 1923. a. vastu võetud tulitikumaksu seaduse §§ 13 ja 30 põhjal rahaministri poolt välja antud määrused.

(„R. T.“ nr. 2. — 1924. a.)

1. Isikud, kes tulitikuvabrikut avada soovivad, peavad sellest vähemalt 7 päeva enne avamist aktsiisi peavalitsusele teatama, kusjuures peavad esitama vabriku ruumide plaani, kirjelduse, linna- või maakonnaavalitsuse tervishoiu osakonna tunnistuse, et ruumid tervishoidliselt kõlbulikud, vabrikus tarvitavate masinate nimekirja ja aktsiisimaksu kindlustuseks nõutavad tagatised.

2. Esitatud tagatiste vastuvõetavaks tunnistamise puhul teatab aktsiisi peavalitsus sellest vabriku avajale, samuti ka vabriku avamisest teistele tulitikuvabrikantidele.

3. Avatakse tulitikuvabrik aasta kestel, siis on vabrikant kohustatud aktsiisimaksu kindlustuseks tagatist esitama mitte vähemas kui teotsevate vabrikute poolt esitatud suurima üksiku tagatise suuruses.

4. Tulitikuvabrikul peab tema tegevusele vastav silt sissekäigu kohal olema.

5. Uuesti üles seatavatest aparaatidest ja masinatest on tulitikuvabrikandid kohustatud aktsiisivalitsusele teatama

enne ülesseadmist, niisama aparaatide ja masinate väljaheitmise ühe nädala jooksul peale väljaheitmist.

6. Aktsiisimaksu kindlustuseks esitatakse aktsiisi peavalitsusele seaduse § 4-ga nõutavad tagatised, kogusummas 3 500 000 marga suuruses, kusjuures selle summa jaotamisel vabrikute vahel võetakse arvesse möödaläinud 11 kuu jooksul sisemaal müügile saadetud tulitikkude hulk.

7. Iga möödnud veerandaasta osa aktsiisimaksu jaotamisest kohustatakse tulitikuvabrikante aktsiisi peavalitsusele mitte hiljem kui tasumise tähtkuude 10. päevaks teatama.

8. Tulitikuvabriku tegevuse lõpetamise puhul on vabrikant kohustatud aktsiisi peavalitsusele sellest mitte hiljem kui kolme päeva jooksul, lõpetamisest arvates, teatama.

9. Tulitikuvabriku tegevuse lõpetamisel on teotsevad vabrikud 10 päeva jooksul, aktsiisi peavalitsuselt sellekohase teadaande saamisest arvates, kohustatud täiendavaid tagatisi esitama tegevust lõpetanud vabriku kindlustuse suuruses.

10. Tulitikut pakitakse toosidesse sisaldusega kuni 75, 150, 225 ja 300 tikuni. Toosid koondatakse pakkidesse, viimased kastidesse.

11. Sise- ja välisturu jaoks valmistatud tulitikkude tagavarad hoitakse vabrikutes selleks määratud ruumides üksteisest lahus alal. Tagavarade paigutamine ruumides peab nõnda sündima, et tooside arvu kindlakstegemine igal ajal võimalik on ilma ümber ladumata.

12. Väljaveoks määratud tulitiku tooside etikettidest esitatakse enne tikkude väljasaatmist aktsiisi peavalitsusele igast liigist 25 eksemplari.

13. Tulitiku vabrikutest ei ole lubatud vähem kui 1000 toosi sisaldusega kuni 75 tikuni või 100 toosi sisaldusega üle 75 tiku välja saata.

14. Tulitiku vabrikutes peetakse järgmisi raamatuid:

a) arveraamatut tikkude valmistuse ja väljamineku kui ka aktsiisimaksu tasumise kohta;

b) inventariraamatut masinate, aparaatide ja muude abinõude ülesseadmise ja väljaheitmise kohta;

c) kaaskirjaraamatut väljamaale veetavate tulitikkude kohta.

15. Päeva jooksul valmistatud ja tagavararuumi üle antud tulitikkudega tooside arv kantakse arveraamatusse iga päev peale töö lõpetamist, kuna nende väljaminek tagavararuumist viibimata peale väljaminekut arveraamatusse kirjutatakse.

16. Raamatud valmistatakse vabrikantide ülesandel ja kulul. Arve- ja kaaskirjaraamatud esitatakse eeloleva aasta jaoks mitte hiljem kui 10. detsembriks aktsiisi peavalitsusele kinnitamiseks.

Märkus. Inventariraamatut vahetatakse tema täitumisel ja ei kuulu kinnitamisele.

17. Möödunud aasta arve- ja kaaskirjaraamatud ühes maksu ja väljaveo tõendusdokumentidega esitatakse tulitiku- vabrikantide poolt kõige hiljem 25. jaanuariks aktsiisiringkonna valitsusele, kes nad 15. veebruariks aktsiisi peavalitsusele saadab.

18. Aktsiisiametniku poolt õigeks tunnistatud ärakiri arveraamatust esitatakse vabrikandi poolt aruandekuu eest mitte hiljem kui järgneva kuu 5. päevaks aktsiisiringkonna valitsusele, kes selle sama kuu 10. päevaks aktsiisi peavalitsusele saadab.

19. Tulitikkude väljaveo puhul seatakse vabrikandi poolt saadetisele vastav kaaskiri kokku, milles ära tähendatakse kuhu, kellele ja missuguse tollivalitsuse kaudu tikud välja saadetakse, niisama ka kastide ja tooside arv. Saadetist võrreldakse aktsiisiametniku poolt kaaskirjas näidatud andmetega, viimasele sellekohast märkust tehes, ja kindlustatakse tema poolt. Peale seda saadetakse tikud kaaskirja juures ühes selle duplikaadiga tollivalitsusele.

V. m. § 19 on osaliselt muudetud rahaministri määrusega 10. nov. 1924. a. nr. 6407^a. Vta käesolev ptk.

20. Tulitikkude väljaveo järele tähendab tollivalitsus kaaskirjal ja selle duplikaadil, millal ja kuhu tikud saadetud,

märkides laeva nime või vaguni nr., milles tikud välja saadetud, ja saadab peale seda duplikaadi vastava aktsiisiringkonna valitsusele, kes korralduse teeb duplikaadi vabriku dokumentide juurde lisamiseks ja arveraamatusse tõenduse sissekandmiseks, et tikud riigi piiridest välja veetud.

21. Panderollid väljamaalt sisse toodavate tulitikkude jaoks valmistatakse riigikassa korraldusel ja antakse Eesti Panga osakondadest tollivalitsuse nõudmiste peale tarvilisel hulgal välja.

22. Eesti Panga osakondadest on lubatud tollivalitsustele tulitiku panderolle avansina kuni 5000 margani välja anda.

23. Panderollid tembeldatakse tollivalitsuse templiga.

24. Vabrikandid on kohustatud aktsiisivalitsusele teatama, kes on tulitikuvabrikutes vastutavateks juhajateks, niisama ka muudatustest tähendatud isikute koosseisus.

Tallinnas, 20. detsembril 1923. a.

Rahaministri eest: K. Rosendorff.

Aktiisi peavalitsuse juh.: Thomson.

Rahaministri määrus tulitikumaksu põhjal antud määruse § 19 osaliseks muutmiseks.

(„R. T.“ nr. 138 — 1924. a.)

20. dets. 1923. a. ja „Riigi Teatajas“ nr. 2 — 1924. a. avaldatud määruse § 19-nes ette nähtud väljaveoks määratud tulitiku saadetiste kindlustamine aktsiisiametniku poolt jäetakse ära.

Tallinnas, 10. nov. 1924. a. Nr. 6407^a.

Rahaminister: O. Strandmann.

Aktiisi peavalitsuse juhataja: Thomson.

XI. Limonaadi, kvassi, mõdu ja kalja valmistamine.

Nr. 139. Ajutise valitsemise korra § 12^a põhjal
Vabariigi Valitsuse poolt 9. apr. 1920. a. vastu
võetud

Määrus mõnesuguste aktsiisiseaduste muutmise, täiendamise ja ärakaotamise kohta.

(„R. T.“ nr. 53/54 — 1920. a.)

Väljavõte.

IV. Limonaadi, kvassi, mõdu ja kalja müügi otstarbeks valmistamise eest ilma patendita karistatakse süüdlasi peale patendi lunastamise või tema hinna maksmise veel rahatrahviga kahekordses patendihinna suuruses.

Peaminister: J. Tõnisson.

Rahaminister: Joh. Kukk.

V. V. asjade valitseja: Terras.

V. m. Patendimaksumäärad vta ptk. XIV.

XII. Aether'i ja collodiumi müük.

Tervishoiu peavalitsuse määrus aether'i ja collodiumi asjus.

(„R. T.“ nr. 60 — 1919. a.)

Tervishoiu peavalitsus teatab sellega, et aether'i ja collodiumi sissevedu Eesti vabariigi piiridesse on keelatud.

Aether'i ja collodiumi ainumüük ja väljamüük on aktsiisivalitsuse käes ja sünnib tervishoiu peavalitsuse normeermise järele.

Tervishoiu peavalitsuse juhataja: Dr. Konik.

Apteegi osakonna juhataja: A. Schnicker.

XIII. Karistused loata viinapõletamise ja väärtegade eest alkoholjookidega kaubitsemise alal.

Nr. 31. Riigikogu poolt 26. aprillil 1921. a.
vastu võetud

Seadus ilma loata viinapõletamise ja viina- ja piirituse- müügi kohta.

(„R. T.“ nr. 40 — 1921. a.)

§ 1. Vabariigi Valitsuse poolt ajut. val. korra § 12^a põhjal 12. apr. 1920. a. vastu võetud seadus ilma loata viinapõletamise ja põletisviina ja piiritusega kauplemise kohta („R. T.“ nr. 63/64 — 1920) ühes täiendusega 4. sept. 1920. a. („R. T.“ nr. 145/146. — 1920) kaotab oma maksvuse.

§ 2. Salaviinapõletajate ja viina ja piiritusega kauplejate vastutuse ja karistatavuse kohta pannakse maksma määrused, mis sisalduvad Aktsiisi-seaduse §§ 1058—1154 (Sead. Kogu V k. 1913. a. väljaanne) ühes 10. juuli 1915. a. seaduse I—VI, VIII, IX, XI ja XII jaos ette nähtud muudatusega (Val. seadl. ja korrald. kogu nr. 204 — 1915. a. § 1064).

Märkus: Rahatrahvid, mis aktsiisiseaduse järele otsekohe (ilma vahendita) teatava summana on määratud, kõrgendatakse 10. aprilli 1920. a. seaduse põhjal („R. T.“ nr. 55/56 — 1920. a.) kahekümnekordseks, kuna kõik need rahatrahvid, mille suurus teatavatest asjaoludest, nagu patendimaksust, aktsiisimaksust, valmistootatud piirituse hulgast jne. rippuvaks on tehtud, nimetatud kõrgenduse alla ei käi.

V. m. Trahvid suurendatakse sajakordseks. Vta seadus nr. 129 sama peatükk.

§ 3. 12. apr. 1920. a. seaduse nr. 185 § 6 tähendatud iseäralised komisjonid lõpetavad oma tegevuse ja saadavad kõik lõpetatud ja lõpetamata asjad kohalikkudele rahukogudele edasi.

§ 4. Lõpetamata asjadele antakse rahukogu poolt seaduslik käik alluvuse järele harilikus kohtukorras.

§ 5. Käesolev seadus on maksev ka nende lõpetamata süüteoasjade kohta, mis enne selle väljakuulutamist olid korda saadetud, kui karistus uue seaduse järele endistest raskem ei ole.

Algkirjale alla kirjutanud:

Riigikogu abiesimees: K. Virma.

Abisekretär: J. Bergman.

Nr. 32. Riigikogu poolt 13. mail 1921. a. vastu võetud

Täiendav seadus ilma loata viinapõletamise ja viina- ja piiritusemüügi kohta.

(„R. T.“ nr. 40—1921. a.)

§ 1. Riigikogu poolt 26. aprillil 1921. a. vastu võetud seaduse ilma loata viinapõletamise ja viina- ja piiritusemüügi kohta § 2 nimetatud rahatrahvidest läheb $\frac{1}{8}$ karskustöö edendamiseks Eesti Karskusseltside Keskoimkonna kaudu, $\frac{1}{3}$ spordi toetamiseks Spordi Liidu kaudu ja $\frac{1}{3}$ jagatakse pooleks kuriteo ülesandja ja ülesleidja vahel.

§ 2. § 1 nimetatud summad makstakse välja Riigirentei kaudu.

Algkirjale alla kirjutanud:

Riigikogu abiesimees: K. Virma.

Abisekretär: J. Bergman.

Nr. 129. Vabariigi Valitsuse poolt ajutise valitsemise korra § 12-a põhjal 30. sept. 1921. a. vastu võetud

Seadus rahatrahvide kõrgendamise kohta kohtu- ja administratiiv- asjus.

(„R. T.“ nr. 86 —1921. a.)

§ 1. Rahatrahve, mis Eesti vabariigis maksivad Vene seadused eneses sisaldavad ja mis kohtuotsuste järele või administratiivvõimude poolt peale pannakse, tuleb sajakordselt suurendada ja markades lugeda.

§ 2. Sajakordselt kahekümne korra asemel kõrgenda-
takse ka neid rahatrahve, mis 26. aprillil 1921. a. seaduses
ilma loata viinapõletamise ja viina- ja piiritusemüügi kohta
(„R. T.“ nr. 40—1921. a.) § 2. märkuses kahekümnekord-
seks on tõstetud.

§ 3. Selle seaduse maksmapanekuga kaotab Vaba-
riigi Valitsuse poolt 10. aprillil 1920. a. vastu võetud sea-
dus nr. 143 („R. T.“ nr. 55/56—1920. a.) oma jõu.

§ 4. See seadus hakkab maksma tema vastuvõtmisega.

Riigivanem: K. Päts.

Kohtuminister: J. Reichmann.

Riigisekretär: K. Terras.

Nr. 55. Ajutise valitsemise korra § 12-a põh-
jal Vabariigi Valitsuse poolt 15. juunil 1921. a.
vastu võetud

**Seadus piirituse ja alkoholsete jookide sisse- ja läbi-
veo kohta.**

(„R. T.“ Nr. 53/54—1921. a.)

Rahaministril on õigus piirituse ja alkoholsete jookide
sissevedu Eestisse ja nende väljalaadimist Eesti territoori-
umil, niisama nende läbivedu Eestist ja ümberlaadimist
Eesti territoriaalvetes keelata ja selle kohta sunduslikke
määrusi välja anda, järeldusega, et rahaministri keelu ja
määruste rikkumisel süüdlased vastutusele võetakse kui sa-
lakauba vedajad salakauba sisseveo kohta käivate mäa-
ruste järele.

Riigivanem: K. Päts.

Rahaminister: G. Westel.

Riigisekretär: K. Terras.

a) Väljavõtted Aktsiisiseadusest.

(Sead. kogu V köide, 1901. a. väljaanne hilisemate muuda-
tustega.)

§ 1068. Aktsiisimaksustatud jookide valmistamise eest
väljaspool vabrikuid (par. 135)¹⁾ karistatakse süüdlasi, peale

¹⁾ Selle par. redaktsioon¹⁾ kuni²⁾ on 10. juuli 1915. a. seaduse järele
(„R. T.“ nr. 40 — 1921. a.).

kõikide olemasolevate salaja valmistatud jookide äravõtmise riigile ühes nende valmistamiseks alal leiduvate tagavarade ja materjalidega, aga ka nende jookide salavalmistamisel tarvitatud kõige nõustiku ja kõikide sisseseadete äravõtmise ärarahvitamiseks ja põhipatendi kolmekordse hinna tasumise :

esimest korda — rahatrahviga ühe tuhandest kuni kolme tuhande rublani, vangistusega neljast kuni kaheksa kuuni ja igavesti aktsiisimaksu alla käivate jookide valmistamise õiguse kaotamisega, millest pealinna ja kohalikkudes kubermanguajalehtedes kuulutatakse ;

teist korda — sama rahatrahviga ja vangistusega kaheksast kuust kuni ühe aasta ja nelja kuuni ;

kolmat korda — sama rahatrahviga ühes parandusearestimajja saatmisega Nuhtluseseaduse (sead. kogu k. XV, 1912. a. järg) § 31. neljanda astme järele ja eris- ja eesõiguste kaotamisega, mis süüdimõistetule omastunud isiklikult, seisuse või kutsega.

Sama vastutusele alluvad süüdlased peenviinade¹⁾ salajase valmistamise eest väljaspool aktsiisivalvele ülesantud vabrikuid.

Kui tõestub, et kolmekordne aktsiisiumma väljaspool vabrikuid valmistatud jookide pealt või väljaspool aktsiisivalvele ülesantud vabrikuid valmistatud peenviinade pealt ulatub üle kõrgeima selles punktis (4) nimetatud rahatrahvi, kolme tuhande rubla, siis maksavad süüdlased selle asemel tähendatud aktsiisiumma kolmekordses suuruses²⁾.

§ 1068. За выдѣлку обложенныхъ акцизомъ питей въ заводъ (ст. 135), виновные, сверхъ отобранія въ казну всѣхъ находящихся въ наличности тайно выдѣланныхъ питей, вмѣстѣ съ оказавшимися налицо припасами и матеріалами для ихъ выдѣлки, а также отобранія, для уничтоженія, всей посуды и всѣхъ приспособленій, служившихъ для тайнаго приготовленія сихъ питей, и уплаты тройной цѣны основнаго патента, подвергаются :

въ первый разъ — денежному взысканію отъ одной тысячи до трехъ тысячъ рублей, тюремному заключенію на время отъ четырехъ до восьми мѣсяцевъ и лишенію навсегда права выдѣлывать напитки, подлежащіе оплатѣ акцизомъ, съ опубликованіемъ о томъ въ столичныхъ и мѣстныхъ губернскихъ вѣдомостяхъ ;

¹⁾ Napsid ja liköörid üldnimega — peenviinad.

во второй разъ — тому же денежному взысканію и тюремному заключенію на время отъ восьми мѣсяцевъ до одного года и четырехъ мѣсяцевъ ;

въ третій разъ — тому же денежному взысканію и отдачѣ въ исправительныя арестантскія отдѣленія по четвертой степени статьи 31 уложения о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ (св. зак. т. XV, по прод. 1912 г.), съ лишеніемъ всѣхъ особенныхъ правъ и преимуществъ, лично и по состоянію или званію осужденнаго ему присвоенныхъ.

Той же отвѣтственности подлежатъ виновные въ тайной выдѣлкѣ водочныхъ издѣлій внѣ заводовъ, заявленныхъ акцизному надзору.

Если будетъ доказано, что тройная сумма акциза, причитающагося за питія, выдѣланныя внѣ заводовъ, или за водочныя издѣлія, выдѣланныя внѣ заводовъ, заявленныхъ акцизному надзору, превышаетъ наибольшій размѣръ назначеннаго по настоящей (4) статьѣ денежнаго взысканія въ три тысячи рублей, то, взамѣнъ сего взысканія, виновные подвергаются денежному взысканію втрое противъ суммы означеннаго акциза.

§ 1103. Kroonu monopolijookide müügi raiooni (v. par. 524) piirituse, viina ja peenviinade salajase sissetoimetamise eest (nagu seda on näiteks: piirituse, viina ja peenviinade sissevedu ja ületoomine kroonu monopolijookide müügi raiooni väljaspoolt seda raiooni olevatest kohtadest, aga ka salajane, ilma kroonu teadmata, nimetatud ainete väljalaskmine vabrikutest, mis asuvad kroonu monopolijookide müügi raionis, nii hästi sellesse raiooni mitteõieti sisse veetud või sisse toodud kui ka vabrikutest välja lastud jookide omandamine, hoidmine ja edasitoimetamine jne.) karistatakse süüdlasi rahatrahviga mitteõieti sissetoimetatud jookide eest seaduserikkumise ajal kohalmaksva kroonu müügihinna kolmekordses suures ja vangistusega :

esimest korda — kahest kuni nelja kuuni ;

teist korda — neljast kuni kaheksa kuuni ;

kolmat ja järgneval korral — kaheksast kuust kuni ühe aasta ja nelja kuuni.

Peale selle konfiskeeritakse salaja sisse toimetatud joo- gid, aga edasitoimetatute eest nõutakse sisse nende väärtus kohaliku kroonu müügihinna järele, mis seaduserikkumise ajal kohapeal maksis.

Isikud, kes ei teotse alkoholjookide valmistamise või nende müügi alal, peale määratud rahatrahvi ja jookide

konfiskeerimise või nende väärtuse tasumise, ei lange vangi, kui selles paragrahvis nimetatud seaduserikkumised on nende poolt korda saadetud esimest korda; teist korda aga langevad need isikud, peale määratud rahatrahvi ja jookide konfiskeerimise või nende väärtuse tasumise, vangi kahest kuni nelja kuuni, aga kolmat ja järgneval korral — neljast kuni kaheksa kuuni.

Vabapalgalised kroonu monopolijookide müügi alal, kes selles paragrahvis nimetatud seaduserikkumistes süüdi, peale määratud rahatrahvi ja jookide konfiskeerimise või nende väärtuse tasumise, langevad vangi neljast kuni kaheksa kuuni ja kaotavad igavesti alkoholjookide müügi õiguse.

§ 1103. Въ районѣ казенной продажи питей (ср. ст. 524) за тайное водвореніе спирта, вина и водочныхъ издѣлій (какъ, напри- мѣръ, ввозъ и проносъ спирта, вина и водочныхъ издѣлій въ районѣ казенной продажи питей изъ мѣстностей, находящихся внѣ этого района, а также тайный, помимо казны, выпускъ означенныхъ пред- метовъ съ заводовъ, расположенныхъ въ районѣ казенной продажи питей, приобрѣтеніе, храненіе и сбытъ въ семь районѣ, какъ не- правильно ввезенныхъ или внесенныхъ, такъ и выпущенныхъ съ за- водовъ нанитковъ и т. п.), виновные, сверхъ денежнаго взысканія за неправильно водворенные напитки втрое противъ мѣстной казенной продажной цѣны, существовавшей во время совершения нарушенія, подвергаются тюремному заключенію:

въ первый разъ — на время отъ двухъ до четырехъ мѣсяцевъ,
во второй разъ — на время отъ четырехъ до восьми мѣсяцевъ,
въ третій и послѣдующіе разы — на время отъ восьми мѣся-
цевъ до одного года и четырехъ мѣсяцевъ.

Сверхъ сего, тайно водворенные напитки конфискуются, а за сбытые — взыскивается ихъ стоимость по мѣстной казенной продажной цѣнѣ, существовавшей во время совершения нарушенія.

Лица, не занимающіяся выдѣлкою крѣпкихъ напитковъ или торговлею оными, сверхъ установленныхъ денежнаго взысканія и конфискаціи питей или уплаты стоимости оныхъ, не подвергаются тюремному заключенію, если означенныя въ сей статьѣ нарушенія совершены ими въ первый разъ; во второй же разъ лица сіи, сверхъ установленныхъ денежнаго взысканія и конфискаціи питей или стои- мости оныхъ, подвергаются тюремному заключенію на время отъ двухъ до четырехъ мѣсяцевъ, а въ третій и послѣдующіе разы — на время отъ четырехъ до восьми мѣсяцевъ.

Служаще по вольному найму по казенной продажѣ питей, виновные въ нарушеніяхъ, означенныхъ въ сей статьѣ, сверхъ уста- новленныхъ денежнаго взысканія и конфискаціи питей или уплаты стоимости оныхъ, подвергаются тюремному заключенію на время отъ

четырехъ до восьми мѣсяцевъ и лишенію навсегда права на торговлю
кѣпкими напитками.

§ 1107. Aktsiisimaksustusest varjatud jookide transporditeerimise eest karistatakse süüdlasi, peale nende jookide konfiskeerimise, rahatrahviga nende jookide müügihinna kahekordses suuruses.

§ 1107. За провозъ сокрытыхъ отъ оплаты акцизомъ питей виновные, сверхъ конфискаціи сихъ питей, подвергаются: денежному взысканію вдвое противъ продажной тѣхъ питей цѣны.

§ 1108. Kroonu monopolijookide müügi raionis (v. par. 524) monopolijookide müügikohtadest omandatud piirituse, viina ja peenviinade transpordi- ja hoiureeglite, nõndasama rahaministri poolt piirituse, viina ja peenviinade transiit-transpordi kohta antavate reeglite rikkumise eest, kui seejuures aset ei leidnud nende jookide salajane sissetoimetamine kroonu müügi raiooni, karistatakse süüdlasi rahatrahviga mitte üle saja rubla.

§ 1108. Въ районѣ казенной продажи питей (ср. ст. 524) за нарушение правилъ о передвиженіи и храненіи спирта, вина и водочныхъ издѣлій, приобрѣтенныхъ изъ мѣстъ казенной продажи питей, а равно устанавливаемыхъ Министромъ Финансовъ правилъ о транзитномъ передвиженіи спирта, вина и водочныхъ издѣлій, когда при этомъ не было водворенія сихъ напитковъ въ районѣ казенной ихъ продажи, виновные подвергаются:

денежному взысканію не выше ста рублей.

Nr. 97. Riigikogu poolt 13. novembril 1925. a.
vastu võetud

Aktiisiseaduse §§ 1110 ja 1111 muutmise seadus.

(„R. T.“ nr. 183/184 — 1925. a.)

I.

Aktiisiseaduse (Sead. kogu V köide) §§ 1110 ja 1111 muudetakse järgmiselt:

§ 1110. Süüdlast alkoholiliste jookide müümisel ilma sellekohase loata või patendita karistatakse: rahatrahviga viiest tuhandest kuni kahekümne tuhande margani. Süüteo kordamisel karistatakse süüdlast: rahatrahviga kümnest tuhandest kuni viiekümne tuhande margani.

§ 1111. Süüdlast ilma sellekohase loata või patendita alkoholiliste jookide müümises, kui see tal äriasjaks oli, karistatakse rahatrahviga kahekümne tuhandest kuni viiekümne tuhande margani või vangistusega kahest kuust kuni kuue kuuni või mõlematega koos. Peale selle nõutakse temalt sisse patendihind vastavalt patendimaksu seaduses tähendatud müügikohtade liikide määradele, piirituse- ja viinamüügi puhul aga patendihind kõigi alkoholiliste jookide müügi õiguse eest.

II.

Käesolev seadus hakkab maksuma 1. jaanuaril 1926. a.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu esimees: A. Rei.

Sekretär: J. Holberg.

§ 1112. Kroonu monopolijookide müügi raionis (v. par. 524) monopolijookide müügikohtadest omandatud piirituse, viina ja peenviinade ilma sellekohase loata müügi eest karistatakse süüdlasi:

1) nimetatud jookide müügi korral nõudes rikkumata pitserite, plombide, panderollide, etikettide jne. all — rahatrahviga mitte üle kolmekümne rubla ja

2) nimetatud jookide müügi korral seesjoomiseks, või kui ka väljaviimiseks, kuid pitserdamata nõudes, aga ka nõudes, millel rikutud või järeletehtud pitserid, plommid, panderollid, etiketid jne. — vangistusega neljast kuni kaheksa kuuni.

Peale selle konfiskeeritakse müüjatelt kinnipeetud joo- gid, kuigi nad ostjatele juba edasi antud, kuid ruumist, kus müük sündis, veel välja viimata.

Kroonu jookide müügi alal teenivaid vabapalgalisi, kes süüdi kroonu päralt olevate jookide müümises seesjoomiseks (või kui ka väljaviimiseks), kuid pitserdamata nõudes, aga ka rikutud või järeletehtud märkide või etikettidega nõudes, peale jookide konfiskeerimise, karistatakse selle paragrahvi punkt 2. määratud vangistusega, ja nad kaotavad igavesti alkoholjookidega kauplemise õiguse.

§ 1112. Въ районѣ казенной продажи питей (ср. ст. 524) за продажу, безъ надлежащаго разрѣшенія, спирта, вина и водочныхъ издѣлій, приобрѣтенныхъ изъ мѣстъ казенной продажи питей, виновные подвергаются:

1) въ случаѣ продажи означенныхъ напитковъ въ посудѣ съ ненарушенными печатями, пломбами, бандеролями, этикетками и т. п. денежному взысканію не свыше тридцати рублей, и

2) въ случаѣ продажи означенныхъ напитковъ распивночно или хотя и на выносъ, но въ посудѣ неопечатанной, а также въ посудѣ съ нарушенными или поддѣльными печатями, пломбами, бандеролями, этикетками и т. п., — тюремному заключенію на время отъ четырехъ до восьми мѣсяцевъ.

Сверхъ сего, конфискуются задержанные у продавцевъ напитки, хотя бы сіи послѣдніе оказались переданными уже покупателямъ, но еще не унесенными изъ помѣщенія, гдѣ произведена продажа.

Служащіе по вольному найму по казенной продажѣ питей, виновные въ продажѣ принадлежащихъ казнѣ напитковъ распивночно или хотя и на выносъ, но въ посудѣ неопечатанной, а также въ посудѣ съ нарушенными или поддѣльными знаками или этикетками, сверхъ конфискаціи напитковъ, подвергаются установленному въ пунктѣ 2. сей статьи тюремному заключенію и лишаются навсегда права на торговлю крѣпкими напитками.

§ 1113. Alkoholjookidega kauplemise eest selleks sisse seatud asutistes võõra või mõõdunud patendi järele või mittekokkukõlas patendiga (peale juhu, mis paragrahv 1133. ette nähtud), või mitte selles kohas, kuhu patent antud, peale kohustuse maksta patenditasuks isesumma paragrahv 1111. juurde lisatud kava järele, karistatakse süüdlasi:

esimest korda — rahatrahviga mitte üle viiekümne rubla; teist korda — rahatrahviga mitte üle saja rubla; kolmat korda rahatrahviga mitte üle saja rubla ja arestiga mitte üle ühe kuu.

Мѣркус: Selles paragrahvis (1113) määratud karistuse alla langevad ka süüdlased alkoholjookide hoiu eest igasugustes kaubaärides, millel patent puudub või mille patent ei õigusta kaubelda asutises leitud jookidega.

§ 1113. За производство торговли крѣпкими напитками въ заведеніяхъ, для того устроенныхъ, но патенту чужому, или просроченному, или несогласно съ патентомъ (кромѣ случая, указаннаго въ статьѣ 1133), или же не въ томъ мѣстѣ, на которое патентъ выданъ, — виновные,

сверхъ уплаты особой суммы въ возмѣщеніе патентнаго сбора на основаніи расписанія, приложеннаго къ статьѣ 1111, подвергаются:

въ первый разъ — денежному взысканію въ размѣрѣ не свыше пятидесяти рублей,
во второй разъ — денежному взысканію въ размѣрѣ не свыше ста рублей, и
въ третій разъ — денежному взысканію въ размѣрѣ не свыше ста рублей и аресту не свыше одного мѣсяца.

Примѣчаніе. Наказаніямъ, въ сей (1113) статьѣ опредѣленнымъ, подвергаются, также виновные въ храненіи крѣпкихъ напитковъ во всякаго рода торговыхъ заведеніяхъ, не имѣющихъ патентовъ, или въ которыхъ взяты патенты не даютъ права торговли напитками, найденными въ сихъ заведеніяхъ.

§ 1114. Kroonu monopolijookide müügi raionis (v. par. 524) kroonu müügikohtadest omandatud piirituse, viina ja peenviinade hoidmise eest igasugustes kaubaärides, kus vastav luba jookide müügiks puudub, karistatakse süüdlasi:

1) juhul, kui tähendatud joogid hoitakse nõudes, mille pitserid, plommid, panderollid, etiketid jne. rikkumata, — rahatrahviga mitte üle kolmekümne rubla, ja

2) juhul, kui tähendatud joogid hoitakse mitte nendes nõudes, milles nad välja anti, või nõudes rikitud või järeletehtud pitseritega, plombidega, panderollidega, etikettidega jne., või nõudes, mille etiketil hind muudetud:

esimest korda — rahatrahviga mitte üle kolmesaja rubla;

teist korda — rahatrahviga mitte üle viiesaja rubla;

kolmat ja järgmistel kordadel — peale rahatrahvi mitte üle tuhande rubla vangistusega kahest kuni nelja kuuni.

Peale selle konfiskeeritakse joogid, mis leiti mitte nendes nõudes, milles nad välja anti, aga ka nõudes rikitud, järeletehtud või muudetud märkidega.

Kroonu jookide müügi alal teenivaid vabapalgalisi, kes süüdi kroonu päralt olevate jookide hoidmises mitte nendes nõudes, milles nad välja lasti, või nõudes, millel rikitud või järeletehtud pitserid, plommid, panderollid, etiketid jne. peal, karistatakse, peale jookide konfiskeerimise, vangistusega neljast kuni kaheksa kuuni ja nad kaotavad igavesti alkoholjookidega kauplemise õiguse.

§ 1114. Въ районѣ казенной продажи питей (ср. ст. 524) за храненіе спирта, вина и водочныхъ издѣлій, приобретенныхъ изъ мѣсть казенной продажи питей, во всякаго рода торговыхъ заве-

деніяхъ, не имѣющихъ надлежащаго разрѣшенія на торговлю питьями, виновные подвергаются:

1) въ случаѣ храненія означенныхъ напитковъ въ посудѣ съ ненарушенными печатями, пломбами, бандеролями, этикетками и т. п. — денежному взысканію не свыше тридцати рублей, и

2) въ случаѣ храненія означенныхъ напитковъ не въ той посудѣ, въ которой они были отпущены, или въ посудѣ съ нарушенными или поддѣльными печатями, пломбами, бандеролями, этикетками и т. п., или въ посудѣ съ измѣненною на этикетѣ цѣною:

въ первый разъ — денежному взысканію не свыше трехсотъ рублей,

во второй разъ — денежному взысканію не свыше пятисотъ рублей,

въ третій и послѣдующіе разы — сверхъ денежнаго взысканія не свыше тысячи рублей, тюремному заключенію на время отъ двухъ до четырехъ мѣсяцевъ.

Сверхъ сего, напитки, оказавшіеся не въ той посудѣ, въ которой они были отпущены, а также въ посудѣ съ нарушенными, поддѣльными или измѣненными знаками, конфискуются.

Служащіе по вольному найму по казенной продажѣ питей, виновные въ храненіи принадлежащихъ казнѣ напитковъ не въ той посудѣ, въ которой они были отпущены, или въ посудѣ съ нарушенными или поддѣльными печатями, пломбами, бандеролями, этикетками и т. п., подвергаются, сверхъ конфискаціи напитковъ, тюремному заключенію на время отъ четырехъ до восьми мѣсяцевъ и лишенію навсегда права на торговлю крѣпкими напитками.

§ 1115. Alkoholjookide müügi eest jaekaupa vabrikutest või vabrikute keldritest karistatakse süüdlasi, peale kobustuse võtta toimetatud kauplemise liigi järele aastapatent või maksta selle väärtus kõikide patendiosstuga ühenduses olevate maksudega:

esimest korda — rahatrahviga, mis võrdne patendi poolaastase hinnaga;

teist korda — rahatrahviga, mis võrdne patendi aastase hinnaga, ja

kolmat korda — sama rahatrahviga, mis teist korda, ja peale selle vangistusega kahest kuni nelja kuuni ja alkoholjookide müügi õiguse kaotamisega.

1115. За раздробительную торговлю крѣпкими напитками изъ заводовъ, или заводскихъ подваловъ, виновные, сверхъ обязанности взять годовой патентъ по роду торговли, которую производили, или уплатить его стоимость, со всѣми соединенными со взятіемъ патента сборами, подвергаются:

въ первый разъ — денежному взысканію, равному половинѣ цѣны годового патента,

во второй разъ — денежному взысканію, равному цѣнѣ годового патента, и

въ третій разъ — такому-же денежному взысканію, какъ во второй разъ, и, сверхъ того, заключенію въ тюрьмѣ на время отъ двухъ до четырехъ мѣсяцевъ и лишенію права на производство торговли крѣпкими напитками.

§ 1117. Kroonu monopolijookide müügi raionis (v. par. 524) eraisikute poolt peetavates alkoholjookide müügi asutistes piirituse, viina ja peenviinade müügi eest pitserdamata nõudes või kallimalt kui see etiketil tähendatud, peale juhu, kus selleks vastav luba saadud, karistatakse süüdlasi rahatrahviga mitte üle saja rubla.

Kroonu jookide müügi alal teenivad vabapalgalised, kes süüdi piirituse, viina ja peenviinade müügis kallima hinnaga kui etiketil tähendatud, langevad selles paragrahvis ettenähtud rahatrahvi alla ja peale selle kaotavad igavesti alkoholjookide müügi õiguse.

§ 1117. Въ районѣ казенной продажи питей (ср. ст. 524) за продажу спирта, вина и водочныхъ издѣлій въ заведеніяхъ для торговли крѣпкими напитками, содержимыхъ частными лицами, въ незапечатанной посудѣ или по цѣнѣ выше той, которая означена на этикетѣ, кромѣ случая, когда на сіе получено надлежащее разрѣшеніе, виновные подвергаются денежному взысканію не свыше ста рублей.

Служащіе по вольному найму по казенной продажѣ питей, виновные въ продажѣ спирта, вина и водочныхъ издѣлій по цѣнѣ выше той, которая означена на этикетѣ, подвергаются указанному въ сей статьѣ денежному взысканію и, сверхъ сего, лишаются навсегда права на торговлю крѣпкими напитками.

§ 1121. Määratud kangusest nõrgema viina ja piirituse müügi või hoidmise eest vabrikute keldrites, suurladudes ja jookide detailmüügi-asutistes karistatakse süüdlasi: esimest korda — rahatrahviga, mis võrdne aastapatendi neljandiku hinnaga; teist ja kolmat korda — rahatrahviga, mis võrdne aastapatendi poole hinnaga, aga neljat ja järgnevatel kordadel — rahatrahviga, mis võrdne aastapatendi hinnaga.

Igatahes need trahvid ei või ulatuda alla kahekümneviie ja üle kolmesaja rubla. Seejuures nõrgaprooviliseks osutunud viin täiendatakse kuni määratud kanguseni.

Märkus: Määratud kangusest nõrgemate jookide hoidmise või müügi eest niisuguste vabrikute keldrites, kus patendimaksu määratakse nõustiku suurusel järele, arvatakse rahatrahvid suurladude patendi hinna järele selles kohas, kus vabrik asub.

§ 1121. За продажу или хранение въ заводскихъ подвалахъ, оптовыхъ складахъ и заведеніяхъ для раздробительной торговли питьями вина и спирта, крѣпостью ниже установленной, виновные подвергаются :

въ первый разъ — денежному взысканію, равному четвертой части цѣны годового патента;

во второй и третій разъ — денежному взысканію, равному половинѣ цѣны годового патента, а

въ четвертый и послѣдующіе разы — денежному взысканію, равному цѣнѣ годового патента.

Размѣръ сихъ взысканій, во всякомъ случаѣ, не можетъ быть ниже двадцати пяти и выше трехсотъ рублей. При этомъ оказавшееся низкопробнымъ вино слабивается до установленной крѣпости.

Примѣчаніе. Денежныя взысканія за хранение или продажу питей ниже установленной крѣпости въ подвалахъ тѣхъ заводовъ, въ которыхъ патентный сборъ опредѣляется по размѣру посуды, исчисляются по цѣнности патента на оптовые склады въ той мѣстности, гдѣ заводъ находится.

§ 1126. Alkoholjookide müügi-asutistes jookide müügi või hoidmise eest mitmes toas, kus see seadusega keelatud, aga ka ukse lahtijätmise eest asutisest peremehe või selli korterisse või selles korteris võõrastel jookisid juualaskmise eest karistatakse süüdlasi: rahatrahviga mitte üle viiekümne rubla.

§ 1126. За продажу или хранение питей въ нѣсколькихъ комнатахъ въ тѣхъ заведеніяхъ для торговли крѣпкими напитками, гдѣ это воспрещено закономъ, а также за оставленіе дверей изъ заведенія въ квартиру хозяина или сидѣльца незапертыми или за допущеніе распитія въ этой квартирѣ напитковъ посторонними лицами, виновные подвергаются :

денежному взысканію не свыше пятидесяти рублей.

§ 1127. Alkoholjookisid juualaskmise eest kaubanduslises asutises, mis ei ole varustatud seatud patendiga, karistatakse süüdlasi: rahatrahviga, mis § 1126 määratud.

§ 1127. За допущеніе распитія крѣпкихъ напитковъ въ торговомъ заведеніи, не снабженномъ установленнымъ патентомъ, виновные подвергаются :

наказанію, въ статьѣ 1126 опредѣленному.

§ 1133. Alkoholjookide müügi eest seesjoomiseks asutistes, kust jooke ainult välja müüakse, karistatakse süüdlasi: arestiga mitte üle ühe kuu või rahatrahviga mitte üle saja rubla. Alkoholjookide detailmüügi asutise pidaja teistkordsel süüdimõistmisel selle par. põhjal, võetakse asutiselt patent ära.

§ 1133. За продажу крепких напитков распивочно из заведений для торговли питьями только на выносъ, виновные подвергаются: аресту не свыше одного мѣсяца, или денежному взысканію не свыше ста рублей. При осужденіи, на основаніи сей статьи, во второй разъ содержателя заведенія для раздробительной торговли крепкими напитками, патентъ на заведеніе отбирается.

§ 1134. Aktsiisi- või politseiametnikkude takistamise eest nende ametikohuste täitmisel aktsiisiseadustele alluvate jookide ja viina- ja piiritusetehtiste valmistamise ja müügi järelevalve alal karistatakse süüdlasi: vangistusega ühest kuni kaheksa kuuni või arestiga kolmest nädalast kuni kolme kuuni¹⁾.

§ 1134. За недопущеніе должностныхъ лицъ Акцизнаго Управленія или полицейскихъ чиновниковъ къ исполненію ихъ обязанностей по надзору за выдѣлкою и продажею питей и издѣлій изъ вина и спирта, на которыя распространяется дѣйствіе Устава о Питейномъ Сборѣ, виновные подвергаются:

заключенію въ тюрьмѣ на время отъ одного до восьми мѣсяцевъ или аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ.

§ 1135. Kroonuvalitsuse poolt jookidega nõude peale pandavate pitserte, plombide, panderollide, etikettide ja teiste sarnaste märkide järeletegemise eest karistatakse süüdlasi, peale järeletehtud märkidega varustatud jookide konfiskeerimise: mõnede isiklikult ja seisusega omastunud eris- ja eesõiguste äravõtmisega ja vangistusega ühest aastast neljast kuust kuni kahe aastani.

Juhul, kui kroonu pitseri, plommi, panderolli, etiketi ja teise sarnase märgi võltsimises süüdlane ei ole neid miksiks tarvitanud, karistatakse teda vangistusega neljast kuni kaheksa kuuni; tunnistab aga süüdlane oma vääртеo õigel ajal üles, mille läbi võltsimise igasugune kahjulik tagajärg kõrvaldub, karistatakse teda ainult arestiga seitsmest päevast kuni kolme nädalani.

¹⁾ 10. juuli 1915. a. seaduse redaktsioonis.

§ 1135. За поддѣлку печатей, пломбъ, бандеролей, этикетовъ и т. п., налагаемыхъ казеннымъ управленіемъ на посуду съ питьями, виновные, сверхъ конфискаціи питей съ поддѣльными знаками, подвергаются:

лишенію нѣкоторыхъ особенныхъ, лично и по состоянію присвоенныхъ, правъ и преимуществъ и заключенію въ тюрьмѣ на срокъ отъ одного года и четырехъ мѣсяцевъ до двухъ лѣтъ.

Въ случаѣ, если виновнымъ въ составленіи фальшивой казенной печати, пломбы, бандероли, этикета и т. п. не сдѣлано никакого изъ оныхъ употребленія, то онъ подвергается тюремному заключенію на время отъ четырехъ до восьми мѣсяцевъ, а принесшій благовременно повинную въ своемъ преступленіи и тѣмъ предотвратившій всякое вредное послѣдствіе подлога, подвергается лишь аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль.

§ 1136 (1906. а. järg). Süüdlasi selles, et muutsid etikettidel jookide kroonu müügihinna, karistatakse, peale jookide konfiskeerimise etikettidel muudetud hinnaga:

1) juhul, kui kroonu kahju kolmesajast rublast vähem — vangistusega neljast kuni kaheksa kuuni, ja

2) juhul, kui kroonu kahju suurem kui kolmsada rubla — esimest korda — kõikide isiklikult ja seisusega omastunud eris- ja eesõiguste äravõtmisega ja paranduse-arestimajja määramisega ühest kuni poolteise aastani (Nuhtluseseadus, par. 31, V järg);

teist korda — määramisega paranduse-arestimajja poolteisest kuni kahe ja poole aastani (Nuhtluseseadus, par. 31, IV järg), ja

kolmat korda — määramisega parandusarestimajja kolmest ja poolest kuni nelja aastani (Nuhtluseseadus, par. 31, I järg).

§ 1136 (по прод. 1906. г.). За измѣненіе на этикетахъ казенной продажной цѣны напитокковъ, виновные, сверхъ конфискаціи напитокковъ съ измѣненною на этикетахъ цѣною, подвергаются:

1) въ случаѣ причиненія казнѣ убытка на сумму менѣе трехсотъ рублей — тюремному заключенію на время отъ четырехъ до восьми мѣсяцевъ, и

2) въ случаѣ причиненія казнѣ убытка на сумму свыше трехсотъ рублей: въ первый разъ — лишенію всѣхъ особенныхъ, лично и по состоянію присвоенныхъ, правъ и преимуществъ и отдачѣ въ исправительныя арестантскія отдѣленія на время отъ одного до полутора года (Улож. Наказ., ст. 31, V по прод.); во второй — отдачѣ въ исправительныя арестантскія отдѣленія на время отъ полутора года до двухъ съ половиною лѣтъ (Улож. Наказ. ст. 31, IV по прод.), а

въ третій — отдачь въ исправительныя отдѣленія на время отъ трехъ съ половиною до четырехъ лѣтъ (Улож. Наказ., ст. 31, I по прод.).

b) Väljavõtted 10. juuli 1915. a. seadusest (val. seadl. ja korrald. kogu nr. 204 — 1915. a. § 1604).

II. Piirituse valmistamiseks kohase destilleerimisnõu, aga ka niisuguse nõu ülemise katte sisseseadmise, soetamise või hoidmise eest, ilma et sellest aktsiisivalvele oleks teada antud, karistatakse isikuid, kes destilleerimis-aparaatide valmistamise ja müügi alal ei teotse: rahatrahviga viiekümnest kuni kahesaja rublani.

III. Denatureeritud piirituse, laki, polituuri või teiste joomise otstarbeks mittemääratud piiritust sisaldavate ainete puhastamise, lahutamise, kurnamise, segamise ja igasuguse muul viisil ümbertöötamise eest eesmärgiga, eraldada nendest piiritust või vähendada nendele ainetele omaseid maitseid, lõhna või värvi, karistatakse süüdlasi, peale kõikide tähendatud ümbertöötamisel olemasolevate produktide, aga ka nimetatud ümbertöötamise juures tarvitatavate nõustiku, abinõude ja materjalide äravõtmise:

esimest korda — rahatrahviga kolmesajast kuni viiesaja rublani ja vangistusega kahest kuni nelja kuuni;

teist korda — rahatrahviga viiesajast kuni tuhande rublani ja vangistusega neljast kuni kaheksa kuuni;

kolmat korda — peale rahatrahvi, nagu teisel korral, vangistusega kaheksast kuust kuni ühe aasta nelja kuuni.

Süüdlased selles (III) jaos nimetatud ümbertöötamise produktide müügis, kuid mitte ärilisel otstarbel, langevad samasuguste trahvide ja nuhtluste alla, kusjuures niisuguse ümbertöötamise produktid ära võetakse.

II. За устройство, приобретёніе или храненіе перегоннаго куба, приспособленнаго въ выдѣлкѣ спирта, а также шлема отъ такого куба, безъ заявленія о томъ акцизному надзору, лица, занимающіяся выдѣлкою и продажею перегонныхъ кубовъ, подвергаются: денежному взысканію отъ пятидесяти до двухсотъ рублей.

III. За перегонку, отгонку, отцѣживаніе, смѣшеніе и всякую иную переработку денатурированнаго спирта, лака, политуры или другихъ не предназначенныхъ для потребленія въ качествѣ питей спирто-содержащихъ веществъ, въ цѣляхъ выдѣленія изъ нихъ спирта или

ослабленія свойственныхъ этимъ веществамъ особыхъ вкуса, запаха или цвѣта, виновные, сверхъ отобранія всѣхъ оказавшихся въ наличности продуктовъ означенной переработки, а также посуды, приспособленій и матеріаловъ, служившихъ для этой переработки, подвергаются:

въ первый разъ — денежному взысканію отъ трехсотъ до пятисотъ рублей и тюремному заключенію на время отъ двухъ до четырехъ мѣсяцевъ;

во второй разъ — денежному взысканію отъ пятисотъ до одной тысячи рублей и тюремному заключенію на время отъ четырехъ до восьми мѣсяцевъ;

въ третій разъ — сверхъ денежнаго взысканія, какъ во второй разъ, тюремному заключенію на время отъ восьми мѣсяцевъ до одного года и четырехъ мѣсяцевъ.

Тѣмъ-же взысканіямъ и наказаніямъ подвергаются виновные въ продажѣ, однако не въ видѣ промысла, продуктовъ означенной въ настоящемъ (III) отдѣлѣ переработки, причемъ оказавшіеся въ наличности продукты такой переработки отбираются.

IV. Juhul, kui eelnäidatud (III) jaos ümbertöötamist toimetatakse eesmärgiga, ta saadusi lasta müügile, siis selles süüdi isikuid karistatakse, peale kõikide alal osutavate selle ümbertöötamise saaduste, aga ka sellel ümbertöötamisel tarvitatud nõustiku, abinõude ja materjalide äravõtmise:

1) Kui seaduserikkumine avalikuks tehtud aktsiisivalvele ülesantud vabrikutes:

esimest korda — rahatrahviga kahe tuhandest kuni kuue tuhande rublani ja vangistusega kaheksast kuust kuni ühe aasta nelja kuuni;

teist korda — sama rahatrahviga, parandusearestimajja mõistmisega Nuhtluseseaduse § 31 neljanda astme järele (Seaduste kogu, köide XV, 1912. a. järg), kõikide isiklikult, seisuse või kutsega omastunud eris- ja eesõiguste äravõtmisega ja aktsiisivalvele alluvate jookide valmistamise õiguse kaotamisega igavesti, millest kuulutatakse pealinna ja kohalikkudes kubermangu lehtedes;

kolmat korda — sama rahatrahviga ja parandusearestimajaga Nuhtluseseaduse par. 31 kolmanda astme järele (Sead. kogu, k. XV, 1912. a. järg).

2) Kui seaduserikkumine avalikuks tehtud salavabrikutes:

esimest korda — põhipatendi kolmekordse hinna sissenõudmisega, rahatrahviga kahe tuhandest kuni kuue tuhande rublani, vangistusega kaheksastkuust kuni ühe aasta nelja kuuni ja aktsiisimaksualuste jookide valmistamise õiguse äravõtmisega igavesti, millest kuulutatakse pealinna ja kohalikkudes kubermangu lehtedes;

teist korda — sama hinna sissenõudmisega, sama rahatrahviga, parandusearestimajaga Nuhtluseseaduse par. 31 neljanda astme järele (Sead. k., k. XV, 1912. a. järg) ja kõikide isiklikult, seisuse või kutsega süüdimõistetule omastunud eris- ja eesõiguste äravõtmisega;

kolmat korda — sama hinna sissenõudmisega, sama rahatrahviga, parandusearestimajaga Nuhtluseseaduses par. 31 kolmanda astme järele (Sead. k., k. XV, 1912. a. järg).

3. Kui seaduserikkumine avalikuks tehtud väljaspool vabrikuid:

põhipatendi kolmekordse hinna sissenõudmisega, rahatrahviga ühest tuhandest kuni kolme tuhande rublani ja nuheldakse selle (IV) jaos punkt 2. näidatud piirides.

Isikud, kes süüdi III jaos tähendatud ümbertöötamise saaduste müügis äriajamise otstarbel, langevad selles (3) punktis näidatud nuhtluse ja trahvi alla, kusjuures niisuguse ümbertöötamise saadused, mis alal osutuvad, ära võetakse.

V. Kalja ja teiste sarnaste jookide valmistamise eest müügiks alkoholisisaldusega poolteist või rohkem protsenti (kraadi) Trallese järele, aga ka nendele jookidele mitteomaste uimastavate või tervisele kahjulikkude, nagu näiteks tubakasulatis, kalgani, pipra ja teiste sääraste ainete juurdelisamise eest karistatakse süüdlasi, peale kõikide niisuguste leitud jookide äravõtmise hävitamiseks:

esimest korda — rahatrahviga viiekümnest kuni saja rublani ja arestiga kahest nädalast kuni ühe kuuni;

teist korda — rahatrahviga sajast kuni kahe saja rublani ja arestiga ühest kuni kahe kuuni;

kolmat korda — rahatrahviga kahesajast kuni neljasaja rublani ja vangistusega kahest kuni nelja kuuni.

IV. Въ случаѣ производства указанной въ предшествующемъ (III) отдѣлѣ переработки, съ цѣлью обращенія ея продуктовъ въ про-

дажу, виновныя въ томъ лица, сверхъ отобрания всѣхъ оказавшихся въ наличности продуктовъ означенной переработки, а также посуды, приспособленій и матеріаловъ, служавшихъ для этой переработки, подвергаются :

1) Если нарушение обнаружено на заявленныхъ акцизному надзору заводахъ :

въ первый разъ — денежному взысканію отъ двухъ тысячъ до шести тысячъ рублей и тюремному заключенію на время отъ восьми мѣсяцевъ до одного года и четырехъ мѣсяцевъ ;

во второй разъ — тому же денежному взысканію, отдачѣ въ исправительныя арестантскія отдѣленія по четвертой степени статьи 31 уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ (св. зак., т. XV, по прод. 1912 г.), съ лишеніемъ всѣхъ особенныхъ правъ и преимуществъ, лично и по состоянію или званію осужденнаго ему присвоенныхъ, и лишенію навсегда права выдѣлывать напитки, подлежащіе оплатѣ акцизомъ съ опубликованіемъ о томъ въ столичныхъ и мѣстныхъ губернскихъ вѣдомостяхъ ;

въ третій разъ — тому же денежному взысканію и отдачѣ въ исправительныя арестантскія отдѣленія по третьей степени статьи 31 уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ (св. зак., т. XV, по прод. 1912 г.).

2) Если нарушение обнаружено на тайно существующихъ заводахъ : въ первый разъ — уплатѣ тройной цѣны основного патента, денежному взысканію отъ двухъ тысячъ до шести тысячъ рублей, тюремному заключенію на время отъ восьми мѣсяцевъ до одного года и четырехъ мѣсяцевъ и лишенію навсегда права выдѣлывать напитки, подлежащіе оплатѣ акцизомъ, съ опубликованіемъ о томъ въ столичныхъ и мѣстныхъ губернскихъ вѣдомостяхъ ;

во второй разъ — уплатѣ той же цѣны, тому же денежному взысканію и отдачѣ въ исправительныя арестантскія отдѣленія по четвертой степени статьи 31 уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ (св. зак., т. XV, по прод. 1912 г.), съ лишеніемъ всѣхъ особенныхъ правъ и преимуществъ, лично и по состоянію или званію осужденнаго ему присвоенныхъ ;

въ третій разъ — уплатѣ той же цѣны, тому же денежному взысканію и отдачѣ въ исправительныя арестантскія отдѣленія по третьей степени статьи 31 уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ (св. зак., т. XV, по прод. 1912 г.).

3) Если нарушение обнаружено внѣ заводовъ :

уплатѣ тройной цѣны основного патента, наказаніямъ, указаннымъ въ пунктѣ 2 настоящаго (IV) отдѣла, и денежному взысканію отъ одной тысячи до трехъ тысячъ рублей.

Наказаніямъ и взысканію, указаннымъ въ семъ (3) пунктѣ, подвергаются также виновные въ продажѣ, въ видѣ промысла, продуктовъ означенной въ отдѣлѣ III переработки, причемъ оказавшіеся въ наличности продукты такой переработки отбираются.

V. За изготовленіе для продажи кваса и тому подобныхъ напитковъ съ содержаніемъ въ полтора процента (градуса) и болѣе спирта по Траллесу или съ прибавленіемъ несвойственныхъ этимъ напиткамъ одуряющихъ или вредныхъ для здоровья веществъ, какъ, напримѣръ, настоя табака, калгана, перца и т. п., виновные, сверхъ отобранія, для уничтоженія, всѣхъ найденныхъ въ наличности такихъ напитковъ, подвергаются:

въ первый разъ — денежному взысканію отъ пятидесяти до ста рублей и аресту на время отъ двухъ недѣль до одного мѣсяца:

во второй разъ — денежному взысканію отъ ста до двухсотъ рублей и аресту на время отъ одного до двухъ мѣсяцевъ;

въ третій разъ — денежному взысканію отъ двухсотъ до чегырехсотъ рублей и заключенію въ тюрьмѣ на время отъ двухъ до четырехъ мѣсяцевъ.

VI. Mõdu, õlle ja virde keetmise eest aktsiisiseaduse par. 124. näidatud alustel mitte koduseks tarviduseks, vaid müügiks, langevad süüdlased selle seaduse V jaos määratud trahvi ja nuhtluse alla.

Sama trahvi ja nuhtluse alla kuuluvad süüdlased, kui nad rosinaviina valmistavad ilma sellekohase loata, olgugi mitte äritegemise otstarbel, aga ka nimetatud viina valmistamise, hoidmise ja müügilesaatmise reeglite korrast ülestujad.

VI. За вареніе на основаніяхъ, указанныхъ въ статьѣ 124 уставовъ объ акцизныхъ сборахъ (св. зак., т. V, изд. 1901 г.), меда, пива и браги не для домашняго обихода, а для продажи, виновные подвергаются взысканіямъ и наказаніямъ, определеннымъ отдѣломъ V сего положенія.

Тѣмъ же взысканіямъ и наказаніямъ подвергаются виновные въ выдѣлкѣ изюмнаго вина безъ надлежащаго разрѣшенія, однако не въ видѣ промысла, а также въ нарушеніи правилъ о порядкѣ производства, храненія и выпуска означеннаго вина.

d) Väljavõtted Rahukohtu Nuhtluse seadusest.
(XV köide, 1914. a. väljaanne):

§ 51⁶. Seesjoomise õigusega asutistes kangete jookide müügi eest võlgu, tulevase lõikuse peale, riietuse, nõude või teiste asjade pantimise vastu, nimetatud jookide vahetamise eest leivaviljaga või teiste põllusaadustega, aga ka võlakohustuste järele viinaga, raha asemel, tasumise korral karistatakse süüdlasi:

esimest korda — arestiga mitte üle kahe nädala või rahatrahviga mitte üle viiekümne rubla;

teist korda — arestiga mitte üle ühe kuu või rahatrahviga mitte üle saja rubla.

Samasuguste üleastumiste eest ainult väljamüügi õigusega asutistes karistatakse süüdlasi:

esimest korda — arestiga mitte üle seitsme päeva või rahatrahviga mitte üle kahekümne viie rubla;

teist korda — arestiga mitte üle kahe nädala või rahatrahviga mitte üle viiekümne rubla.

Kangete jookide jaetimüügikoha pidaja teistkordsel süüdimõistmisel selle paragrahvi järele võetakse patent asutiselt ära.

§ 51⁸. Kangete jookide jaetimüügi asutiste avamise eest lubamata ajal, nõndasama võimaldamise eest nendes lubamata lõbustusi või mängusid või ulakust ja korratusi, karistatakse süüdlasi:

esimest korda — rahatrahviga mitte üle kahekümne viie rubla;

teist korda — rahatrahviga mitte üle viiekümne rubla;

kolmat korda — rahatrahviga mitte üle saja rubla.

Kangete jookide jaetimüügikoha pidaja kolmatkordsel süüdimõistmisel selle paragrahvi järele võetakse patent asutiselt ära.

§ 5⁶. За продажу крѣпкихъ напитковъ изъ заведеній для распивочной торговли: въ долгъ, на счетъ будущаго урожая, подъ закладъ платья, посуды или иныхъ вещей, за промѣнъ означенныхъ напитковъ на хлѣбъ или другія сельскія произведенія, а также за платежъ виномъ, вмѣсто денегъ, по обязательствамъ или за произведенныя работы, виновные подвергаются:

въ первый разъ — аресту не свыше двухъ недѣль, или денежному взысканію не свыше пятидесяти рублей;

во второй разъ — аресту не свыше одного мѣсяца, или денежному взысканію не свыше ста рублей.

За совершеніе тѣхъ же проступковъ въ заведеніяхъ для торговли только на выносъ, виновные подвергаются:

въ первый разъ — аресту не свыше семи дней, или денежному взысканію не свыше двадцати пяти рублей;

во второй разъ — аресту не свыше двухъ недѣль, или денежному взысканію не свыше пятидесяти рублей.

При осужденіи, на основаніи сей статьи, во второй разъ содер-
жателя заведенія для раздробительной торговли крѣпкими напитками,
патентъ на заведеніе отбирается.

§ 51⁸. За открытіе заведеній для раздробительной торговли
крѣпкими напитками въ недозволенное время, а равно за допущеніе
въ нихъ недозволенныхъ увеселеній или игръ или же безчинствъ и
безпорядковъ, виновные подвергаются:

въ первый разъ — денежному взысканію не евыше двадцати
пяти рублей;

во второй разъ — денежному взысканію не свыше пятидесяти
рублей;

въ третій разъ — денежному взысканію не свыше ста рублей.

При осужденіи, на основаніи сей статьи, въ третій разъ содер-
жателя заведенія для раздробительной торговли крѣпкими напитками,
патентъ на заведеніе отбирается.

XIV. Patendimaksumäärad.

Nr. 128. Riigikogu poolt 20. detsembril 1923. a.
vastu võetud

Patendimaksu seadus¹⁾.

(„R. T.“ nr. 150 — 1923. a.)

§ 1. Patendimaksu võetakse riigi kasuks allnimetatud saaduste
valmistusettevõtetelt ja müügikohtadelt järgmisel määral, alates 1924. a.
jaoks lunastatavate patentidega.

Märkus. Enne käesoleva seaduse väljakuulutamist 1924. a.
jaoks lunastatud patentide eest vähemakstud summad tulevad
1. aprilliks 1924. a. ära maksta. Rohkemakstud summad maks-
takse tagasi.

A. Valmistusettevõtetelt.

1) piiritusevabrikutelt:	Mrk.
a) põhimaksu, mis õiguse annab hooaja jooksul kuni 200.000 ⁰ piiritust valmistada	2.000
b) lisamaksu iga järgmise samal hooajal valmistatava 20.000 ⁰ või selle osa pealt	200

1) **V. m.** See seadus kaotab maksvuse uue patendimaksu seaduse
maksmahakkamisega, mis detsembri kuus 1927. a. Riigikogus vastu võetud.
Vta sama ptk.

	Mrk.
2) piiritusepuhastuse vabrikutelt:	
a) põhimaksu, mis õiguse annab aasta jooksul puhastamiseks kuni 5.000.000 ⁰ toorest piiritust võtta, aastas	5.000
b) lisamaksu iga järgmise sama aasta jooksul puhastamiseks võetava 2.500.000 ⁰ või selle osa pealt	2.500
3) likööri- ja napsivabrikutelt:	
a) põhimaksu aastas	5.000
b) lisamaksu iga sama aasta jooksul sisse tulnud 5.000 ⁰ alkoholi või selle osa eest	1.600
4) Marja- ja puuviljaveini tehastelt aastas	2.000
5) õllevabrikutelt:	
a) põhimaksu, mis õiguse annab aasta jooksul kuni 3.000 või poolaasta jooksul kuni 1.500 puuda linnaseid tarvitada, aastas	5.000
b) lisamaksu iga järgmise sama aasta jooksul tarvitatava 1.000 puuda või selle osa linnaste pealt	5.000
6) Piirituselaki ja polituuri vabrikutelt:	
a) põhimaksu aastas	500
b) lisamaksu iga sama aasta jooksul sisse tulnud 5.000 ⁰ piirituse või piiritusejätiste või selle osa pealt	500
M ä r k u s. Vabrikud, kes piirituselakki ja polituuri enda tarviduseks valmistavad, on patendimaksust vabad.	
7) Kosmeetika, keemia ja farmatseutilistelt laboratooriumidelt ja sebittehastelt, kes alandatud hinnaga ostetud piiritust tarvitaavad, ja kõva põletispiirituse valmistamine tehastelt aastas	1.000
8) Presspärimi vabrikutelt hooaja pealt	5.000
M ä r k u s. Kui pärmivabrikus ka piiritust valmistatakse, võetakse peale ülemaltähendatud patendimaksu piirituse valmistamise eest patendimaksu p. 1. järele.	
9) Limonaadi, mõdu, kvassi ja muude karastavate jookide tehastelt aastas:	
a) Tallinnas ja Tartus	3.000
b) mujal	1.500
10) Tubakavabrikutelt ja paberossitehastelt:	
a) põhimaksu aastas	5.000
b) lisamaksu iga sama aasta jooksul vabrikusse laost sisse tulnud 100 puuda tubaka või selle osa eest	1.000
11) Paberossikestade ja paberossi-paberitehastelt:	
a) põhimaksu aastas	2.500
b) lisamaksu iga sama aasta jooksul valmistatava 1.000.000 kesta või selle osa pealt	100

B. Müügikohtadelt.

I. Napsi ja likööri ladudelt ja kauplustelt aastas:

1) ainult sisemaa jookide müügiga	10.000
2) väljamaa ja sisemaa jookide müügiga	20.000

II. Marja- ja puuviljaveini ladudelt ja kauplustelt aastas:

1) ainult sisemaa veinide müügiga	3.000
2) väljamaa ja sisemaa veinide müügiga	10.000

III. Õlle müügikohtadelt aastas:

1) ladudelt	3.000
2) kauplustelt ainult väljamüügiks	1.000

IV. Restoranidelt, asutiste, seltside, klubide, laevade ja raudteede einelaudadelt aastas:

1) kõikide alkoholiliste jookide müügiõiguse eest —	
a) Tallinnas	30 000
b) teistes linnades ja laevadel	20 000
c) mujal	15 000
2) ainult õllemüügi eest	10 000
3) ainult marja- ja puuviljaveinide müügi eest	3 000

Märkus: Ohvitseride kogud ja sõdurite kodud maksavad patendimaksu ainult sel juhtumusel, kui nad välja renditud.

V. Rahvusvahelistelt vagunitelt õllemüügi eest aastas

	1 000
--	-------

VI. Einelaudadelt näitustel ja heategeva ja üldkasuliku otsarbega toimepandavatel pidudel õllemüügi eest päevas

	500
--	-----

VII. Iseseisvatelt lehttubaka ladudelt aastas

	1 000
--	-------

VIII. Tubaka ja tubakasaadustega kauplemise eest:

1) kauplustelt, restoranidelt, einelaudadelt, kioskidelt j. t. kohtadelt aastas	500
2) ümberkandmise teel	250
3) laatadel ja pidudel mitte üle 3 päeva kestvusega, ja näitustel mitte üle 15 päeva kestvusega, päevas	50

§ 2. Aasta loetakse 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini, hooaeg aga 1. juulist kuni järgmise aasta 30. juunini.

§ 3. Kõik paragrahv esimeses loetletud aktsiisivalve alla kuuluvate saaduste valmistus- ja müügikohtade pidajad on kohustatud igal aastal või hooajal enne tegevuse algust patendimaksu aasta või hooaja peale ette ära tasuma, Eesti Panga osakonnast sellekohast patenti lunastades.

§ 4. Valmistus- ja müügikohad, mis aasta teise poole sees, arvates 1. juulist, tegevust algavad, maksavad patendimaksu poole aastamäärast suuruses.

Samal määral maksavad patendimaksu suvituskohtades asuvad restoranid, asutiste, seltside, klubide, laevade ja raudteede einelaud ja õllekauplused (§ 1 — osa B, lit. IV), kui nende tegevus ei alga enne 15. aprilli ega kesta kauem kui 14. septembrini.

§ 5. Patendimaksudid järgmise aasta, poolaasta või hooaja peale hakatakse Eesti Panga osakondades kõige hiljem üks kuu enne nimetatud ajajärgude algust vastu võtma;

a) aktsiisi peavalitsuse poolt alkoholiliste jookide kauplemiseks välja antud lubade ettenäitamisel, millel patendimaksu määr üles tähendatud;

b) tubaka ja tubaka saadustega kauplemiseks äritunnistuste ettenäitamisel ja

c) muudel juhtumustel aktsiisiametnikkude poolt välja antud maksutähtede põhjal.

§ 6. Patendid lunastatakse iga valmistuskoha ja iga müügikoha jaoks eraldi ja pannakse asutises, mille jaoks nad välja antud, nähtavasse kohta üles.

§ 7. Aasta või hooaja kestel välja antud patendid on maksvad ainult sama aasta või hooaja lõpuni.

§ 8. Patendid annavad valmistusettevõtjatele õiguse neis valmistatavate saaduste väljandmiseks valmistuskohtadest ja viimaste juures asuvatest keldritest ja ladudest.

§ 9. Rahaministril on õigus käesoleva seaduse piirides määrusi ja juhtnõore välja anda.

§ 10. Käesoleva seaduse maksmahakkamisega kaotavad maksvuse:

a) akts. sead. §§ 510—523 (Sead. Kogu V köide 1901. a. väljaanne ja 1912. a. järg);

b) Ajutise Valitsuse poolt 11. märtsil 1919. a. vastu võetud seadusest piirituse valmistamise kohta p. 4 („Riigi Teataja“ nr. 16—1919. a.);

c) Ajutise valitsemise korra § 12-a põhjal Vabariigi Valitsuse poolt 18. jaanuaril 1920. a. vastu võetud seadus mõnesuguste kaudsete maksude tõstmise kohta III osa („Riigi Teataja“ nr. 12/13—1920. a.);

d) Vabariigi Valitsuse poolt ajutise valitsemise korra § 12-a põhjal 10. apr. 1920. a. vastu võetud tubakamaksu seaduses § 87 („Riigi Teataja“ nr. 65/66—1920. a.);

e) Ajutise valitsemise korra § 12-a põhjal Vabariigi Valitsuse poolt 3. septembril 1920. a. vastu võetud seaduses marja- ja puuviljaveinide valmistamise ja müügi kohta p. 7 („Riigi Teataja“ nr. 145/146—1920. a.);

f) Ajutise valitsemise korra § 12-a põhjal Vabariigi Valitsuse poolt 3. sept. 1920. a. vastu võetud seadus piirituslaki ja polituuri valmistamise ja müügi kohta p. 9 („Riigi Teataja“ nr. 145/146—1920. a.);

g) Ajutise valitsemise korra § 12-a põhjal Vabariigi Valitsuse poolt 30. detsembril 1920. a. vastu võetud seadus kangete jookide patendimaksu kohta („Riigi Teataja“ nr. 2—1921. a.);

h) Ajutise valitsemise korra § 12-a põhjal Vabariigi Valitsuse poolt 4. aprillil 1921. a. vastu võetud seaduses õlle valmistamise ja müügi kohta § 28 („Riigi Teataja“ nr. 27—1921. a.);

i) Vabariigi Valitsuse poolt Vabariigi valitsemise ajutise korra § 12-a põhjal 6. sept. 1921. a. vastu võetud seaduses napside ja likööride valmistamise ja müügi kohta § 28 („Riigi Teataja“ nr. 81—1921. a.)

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu esimees: J. Tõnisson.

Sekretär: T. Kalbus.

Patendimaksu seadus¹⁾.

I.

§ 1. Patendimaksu võetakse riigi kasuks saaduste valmistamisettevõtetelt ja müügikohtadelt käesoleva seaduse juurde lisatud tariifi kohaselt.

§ 2. Kõigi käesoleva seaduse lisas loetletud valmistamis- ja müügikohtade pidajad on kohustatud enne tegevuse algust ette tasuma aasta või hooaja patendimaksu, lunastades Eesti Panga osakonnast sellekohase patendi.

§ 3. Aasta loetakse 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini, hooaeg aga — kui tariifis pole erimäärusi selle kestvuse kohta — 1. juulist kuni järgmise aasta 30. juunini.

§ 4. Lisapatendimaks makstakse ette vabrikute ja tehaste poolt Eesti Panga osakondadesse, kviitungite vastu.

§ 5. Valmistamise- ja müügikohad, mis tegevust algavad aasta teises pooles, arvates 1. juulist, maksavad patendimaksu aastamäära pooles suuruses.

§ 6. Järgmise aasta, poolaasta või hooaja patendimakse hakatakse vastu võtma Eesti Panga osakondades hiljemalt üks kuu enne nimetatud ajajärgude algust:

1) vabrikutele, tehastele ja ettevõtetele välja antud töötamislubade ettenäitamisel;

2) alkoholsete jookidega kauplemiseks aktsiisi peavalitsuse poolt välja antud lubade ettenäitamisel, millel tähendatud patendimaksu määrad;

---

1) **V. m.** See seadus võeti Riigikogu poolt detsembrikuus 1927. a. vastu. Et ta aga „Riigi Teatajas“ veel välja kuulutatud pole, siis võivad siin mõned väikesed puhtredaktsioonilised lahkuminekud ette tulla ligemas tulevikus „Riigi Teatajas“ ilmuva tekstiga, mida lahkesti võrreldes ära õiendada palume.

3) tubaka ja tubakasaadustega kauplemiseks äritunnistuste ettenäitamisel, ja

4) muudel juhtumustel aktsiisiametnikkude poolt välja antud maksutähtede põhjal.

Vabrikute, tehaste ja ettevõtete töötamisload, samuti alkoholsete jookidega kauplemiseks antud load kaotavad maksvuse, kui kahe kuu jooksul pärast loa kättesaamist, või aasta või hooaja algust pole lunastatud patenti nende järgi.

§ 7. Lisapatendimaksu võetakse Eesti Panga osakondades vabrikute ja tehaste teadaannete põhjal.

§ 8. Patendid lunastatakse iga valmistamis- ja iga müügikoha jaoks eraldi ja peavad nähtavale kohale üles pandama ettevõttes, mille jaoks nad välja antud.

§ 9. Kui ühes ettevõttes, milles müüakse alkoholseid jooke, mitu müügikohta, peab patent lunastatama iga müügikoha jaoks eraldi.

§ 10. Aasta või hooaja kestel välja antud patendid on maksvad ainult sama aasta või hooaja lõpuni.

§ 11. Patendid annavad valmistamisettevõtetele õiguse neis valmistatavate saaduste väljaandmiseks valmistamiskohadest ja viimaste juures asuvatest keldritest ja ladudest.

§ 12. Tubakapatendid antakse välja Eesti Panga osakondadest. Muude patentide jaoks lunastatakse patendilehed Eesti Panga osakondadest ja esitatakse täitmiseks kohaliku aktsiisiringkonna valitsusele või aktsiisijaoskonna juhatajale.

§ 13. Rahaministril on õigus anda käesoleva seaduse teostamiseks tarvilikke määrusi ja juhtnõore.

II.

§ 14. Patendimaksu käesoleva seaduse järgi hakatakse arvama 1. jaanuarist 1928. a., hooaja patendimaksu aga 1928. a. algavast hooajast alates.

§ 15. Enne käesoleva seaduse maksmahakkamist 1928. a. jaoks lunastatud patentide eest vähemmakstud summad tasutakse hiljemalt 1. aprilliks 1928. a. Rohkemmakstud summad makstakse tagasi.

§ 16. Käesoleva seaduse maksmahakkamisega kaotab maksvuse patendimaksu seadus („R. T.“ nr. 150 — 1923. a.).

Lisa : Patendimaksude tariif.

A. Valmistusettevõtetelt.

	Krooni.
1) Piiritusevabrikutelt:	
a) põhimaksu, mis annab õiguse valmistada hooaja jooksul kuni 200.000 ⁰ piiritust . . .	20. —
b) lisamaksu iga järgmise samal hooajal valmistatava 20.000 ⁰ või selle osa pealt	2. —
2) Piirituse puhastamise vabrikutelt:	
a) põhimaksu, mis annab õiguse võtta puhastamiseks aasta jooksul kuni 5.000.000 ⁰ toorest piiritust, aastas	50. —
b) lisamaksu iga järgmise, sama aasta jooksul puhastamiseks võetava, 2.500.000 ⁰ või selle osa pealt	25. —
3) Napsi- ja diköörivabrikutelt:	
a) põhimaksu aastas	50. —
b) lisamaksu iga sama aasta jooksul sisse tulnud 5.000 ⁰ alkoholi või selle osa eest	16. —
4) Marja- ja puuviljaveini tehastelt aastas	20. —
5) Õllevabrikutelt:	
a) põhimaksu, mis annab õiguse tarvitada linnaseid aasta jooksul kuni 3.000 puuda, 1. jaanuarist 1929. a. alates 50.000 kgr., või poolaasta jooksul kuni 1.500 puuda, 1. jaanuarist 1929. a. alates 25.000 kgr., aastas	100. —
b) lisamaksu iga järgmise, sama aasta jooksul tarvitatava 1000 puuda, 1. jaanuarist 1929. a. alates 20.000 kgr. või selle osa linnaste pealt	50. —
6) Piirituselaki- ja polituurivabrikutelt:	
a) põhimaksu aastas	5. —
b) lisamaksu iga sama aasta jooksul sisse tulnud 5.000 ⁰ piirituse või piiritusejätiste või selle osa pealt	5. —

Vabrikud, kus piirituselakki ja polituuri valmistatakse oma tarviduseks, on vabad patendimaksust. Samuti on vaba patendimaksust värviliste lak-

kide ja apretuuride valmistamine piirituselakist ja polituurist, mis ostetud laki- ja polituuri-ettevõtetest. Krooni.

- 7) Piiritust ja piiritusjäätiseid ümbertöötavatelt ja piiritust sisaldavaid aineid valmistavatelt ettevõtelt peale likööri- ja lakivabrikute ja apteekide aastas . . . . . 15.—
- 8) Presspärimi vabrikutelt hooaja pealt . . . . . 50.—
Kui pärmivabrikus valmistatakse ka piiritust, võetakse peale ülemaltähendatud patendimaksu piirituse valmistamise eest patendimaksu p. I järgi.
- 9) Limonaadi-, mõdu-, kalja- ja muude karastavate jookide tehastelt aastas:
- a) Tallinnas . . . . . 40.—
b) mujal . . . . . 30.—
- 10) Tubakavabrikutelt ja paberossitehastelt:
- a) põhimaksu aastas . . . . . 100.—
b) lisamaksu iga sama aasta jooksul vabrikusse sisse tulnud 100 puuda, 1. jaanuarist 1929. a. alates 2.000 kgr. tubaka või selle osa pealt 10.—
- 11) Paberossikestade ja paberossipaberitehastelt:
- a) põhimaksu aastas . . . . . 30.—
b) lisamaksu iga sama aasta jooksul valmistatava 1.000.000 kesta või selle osa pealt 1.—
Paberossipaberi valmistamise pealt ei võeta lisamaksu.

B. Müügikohtadelt:

I. Ladudelt, ainult väljaviimiseks, aastas:

- 1) Napsi- ja likööriladudelt:
- a) ainult sisemaa jookide müügiga . . . . . 100.—
b) sisemaa ja välismaa jookide müügiga . . . . . 250.—
- 2) Marja- ja puuviljaveinide ladudelt:
- a) ainult sisemaa veinide müügiga . . . . . 30.—
b) sisemaa ja välismaa veinide müügiga . . . . . 150.—
- 3) Õlleladulelt . . . . . 50.—

II. Kauplustelt aastas :

Krooni.

- 1) Napsi- ja liköörikauplustelt, ainult väljaviimiseks :
  - a) ainult sisemaa jookide müügiga . . . . . 100.—
  - b) sisemaa ja välismaa jookide müügiga . . . . . 250.—
- 2) Marja- ja puuviljaveinikauplustelt ja -keldritelt ainult väljaviimiseks :
  - a) ainult sisemaa veinide müügiga . . . . . 30.—
  - b) sisemaa ja välismaa veinide müügiga . . . . . 150.—
- 3) Marja- ja puuviljaveinide kauplustelt ja keldritelt seesjoomiseks ja väljaviimiseks :
  - a) ainult sisemaa veinide müügiga . . . . . 50.—
  - b) sisemaa ja välismaa veinide müügiga . . . . . 200.—
- 4) Ollekauplustelt :
  - a) ainult väljaviimiseks . . . . . 20.—
  - b) väljaviimiseks ja seesjoomiseks . . . . . 40.—

III. Restoranidelt, asutistelt, seltsidelt, klubidelt ja Göteburgi ühingutelt aastas :

- 1) 1. järgu müügikohtadelt, kõigi alkoholsete jookide müügi eest, viina-, napside- ja likööride müügi õigusega kohaltarvitamiseks ainult lahtiselt, kohustuseta neid kinniselt müüa :
  - a) Tallinnas . . . . . 300.—
  - b) teistes linnades . . . . . 200.—
  - c) mujal . . . . . 150.—
- 2) 2. järgu müügikohtadelt, kõigi alkoholsete jookide müügi eest, kohustusega müüa viina, napse ja likööre tarvitajate nõudmisel kinnistes pudelites kohaltarvitamiseks kui ka väljaviimiseks, kusjuures viinamüük peab sündima etikettidel tähendatud hindadega :
  - a) Tallinnas . . . . . 200.—
  - b) teistes linnades . . . . . 150.—
  - c) mujal . . . . . 100.—
- 3) 3. järgu müügikohtadelt, kõigi alkoholsete jookide müügi eest, kohustusega müüa viina, napse ja likööre kohaltarvitamiseks kui ka välja-

viimiseks ainult kinnistes pudelites, kusjuures viinamüük peab sündima etikettidel tähendatud hindadega: Krooni.

a) Tallinnas	100.—
b) teistes linnades	75.—
c) mujal	50.—

4) Ainult õlle- või veinimüügi eest:

a) Tallinnas	80.—
b) mujal	60.—

Ohvitseride, üleajateenijate ja politseinikkude kogud ja sõdurite kodud on vabad patendimaksust ainult sel juhtumusel, kui neist ei müüda jooke eraisikutele ja kui nad ei ole välja renditud.

IV. Suvirestoranidelt ja suvieinelaudadelt aja eest 15. maist kuni 15. oktoobrini:

1) Kõigi alkoholsete jookide müügi eest, viina-, napside- ja likööridemüügi õigusega kohaltartvitamiseks ainult lahtiselt, kohustuseta neid müüma kinniselt:

a) Tallinnas	150.—
b) teistes linnades	100.—
c) mujal	75.—

2) Õlle- või veinimüügi eest:

a) Tallinnas	40.—
b) mujal	30.—

V. Raudtee einelaudadelt õlle- ja veinimüügi eest aastas . . . . . 50.—

VI. Rahvusvahelistelt vagunitelt aastas:

1) Kõigi alkoholsete jookide müügi eest, viina-, napside- ja likööridemüügi õigusega ainult lahtiselt, kohustuseta neid müüa kinniselt . . . 40.—

2) Olle- või veinimüügi eest . . . . . 20.—

VII. Välismaa vahet sõitvate laevade einelaudadelt aastas:

1) Kõigi alkoholsete jookide müügi eest, viina-, napside- ja likööridemüügi õigusega ainult lahtiselt, kohustuseta neid müüa kinniselt	Krooni.	60.—
2) Õlle- või veinidemüügi eest		30.—
VIII. Rannasõidu laevade einelaudadelt õlle- ja veinimüügi eest laeva sõidu aja eest aastas		30.—
IX. Heategeva ja üldkasuliku otstarbega toimepandavate pidu ja näituste einelaudadelt õlle- ja veinimüügi eest päevas		10.—
X. Iseseisvatelt lehttubakaladudelt aastas		10.—
XI. Tubaka ja tubakasaadustega kauplemise eest :		
1) Kauplustelt, restoranidelt, einelaudadelt, kioskidelt j. t. kohtadelt aastas		5.—
2) Ümberkandmise teel aastas		2.50.
3) Laatadel ja pidudel mitte üle 3 päeva kestusega ja näitustel mitte üle 15 päeva kestusega, päevas		0.50.

Lisa I.

Väljamaalt sisse veetavate kaupade varustamine tollimärkidega.

Nr. 67. Riigikogu poolt 7. märtsil 1923. a. vastu võetud

Tolliseadustik.

(„R. T.“ nr. 45/46 — 1923. a.)

Väljavõte.

§ 262. Rahaministril on õigus mõnesuguste väljamaa kaupade juures väljalaskmise tingimuseks teha nende tollimärkidega varustamist, plombide, templite, pitsatite või panderollide kujul, et niisuguste kaupade äratollimist tõestada, niisuguse tembeldamise kohta üksikasjalikke juhtnõore välja anda ja maksu kindlaks määrata riigi kulude tasuks tähendatud tollimärkidega varustamise eest.

Määrus väljamaalt sisse veetavate kaupade tollimärkidega varustamise kohta tolliasutistes.

(„R. T.“ nr. 15 — 1926. a.)

§ 1. Tolliseadustiku § 262 põhjal pannakse maksma juuresolevas nimekirjas ära tähendatud väljamaalt sisse veetavate kaupade tollimärkidega varustamine: plombeerimine, panderollimine (banderollimine) ja pitseerimine.

§ 2. Tollimärkidega varustamisele kuuluvaid kaupu võib sisse vedada ainult Tallinna peatolliameti, Narva, Valga ja Pärnu tolliametite kaudu (Tollisead. §§ 16 ja 44 alusel).

§ 3. Kaupade tollimärkidega varustamine sünnib alljärgnevate juhtnööride järele.

§ 4. Tollimärkimise alla kuuluvad juuresolevas nimekirjas ära tähendatud kaubad, välja arvatud :

- a) asjad, mis ilma tollita välja lastakse isikutele ja asutistele, kellel Tolliseadustiku (§§ 350—364) või teiste määruste põhjal nende asjade tollita sissevedu lubatud;
- b) asjad, mis reisijate pagasi seas ja üldse isiklikuks tarvitamiseks sisse veetakse, kui nende omanikud allkirjaga tõendavad, et asjad müügile ei lähe;
- c) igasuguste materjalide ja teoste proovid, millel kaupade iseloomu ei ole;
- d) poolvalmis asjad või asjade osad, nagu: ainult parema või pahema käe kindad, saapad ühe jala jaoks jne.; teosed, mis enestest terveid või lõpulikult valmis asju ei kujuta; posamenti ja teised sarnased teosed, milles ei ole katkestamata kudet; lindid ja paelad alla 5 mm. laiad.

§ 5. Tollimärkimise eest võetava tasu määrad on näidatud juurdelisatud nimekirjas.

§ 6. Märgitud kaupade väljamaale tagasiveo puhul hävitatakse neile peale pandud tollimärgid ära. Märkimise eest võetud tasu aga jääb sealjuures tagasi maksmata ja nõutakse ka sisse, kui ta veel makstud ei ole, peale juhtumuste, kus postisaadetised adressaadi poolt vastuvõtmatult tagasi saadetakse (Tollisead. § 320).

§ 7. Seaduslikult sisse veetud kaupade tollimärkidega varustamist toimetatakse enne kauba tolliametist välja laskmist.

§ 8. Siseturu tarvituseks ära müüdnud konfiskeeritud kaupade tollimärkimist toimetatakse peale enampakkumise lõppu. Märkimise maksu tähendatud kaupade pealt võetakse ostjatelt eraldi, peale kauba eest pakutud hinna, mille peale ka enampakkumistel ostjate tähelepanu tuleb juhtida.

§ 9. Märkimine sünnib:

- a) plombide külgepanemise ja
- b) panderollide (banderollide) ja pitserite pealepanemise teel, nii kui juurdelisatud nimekirjas tähendatud.

§ 10. Plommid riputatakse otsekohe kaupade külge kolmevärvilise, riigi värvides, niidiga. Plommid valatakse seatinast, aukudega, niidi läbipanemiseks. Asja külge kinnitatud plomb pressitakse kokku plommitangidega, mille sees on kaks sakiliste äärtega templit, kusjuures pressitud plommid järgmise kaju saavad: ühel küljel ringi, ääre ligidal, on tolliameti nimetus ja keskel, väljapressitud kõrgemal kohal, riigivapp, ning teisel küljel ringi, ääre ligidal, plombeerimise aasta arv ja kaks täрни, ning keskel, sissepressitud kohal märgid:

- a) pressinumbrid — väljamaalt sisse toodud väljamaa kaupade jaoks;
- b) täht K äramüüdnud konfiskeeritud kaupade jaoks;
- c) täht E väljamaalt ületöötatult sisse toodud Eesti kaupade jaoks.

Plombeerimise niit ja plommitangide templid valmistatakse tollidirektori korraldusel, kusjuures viimased riigitrükikojas. Tellitud plombeerimise niiti ei või valmistaja ettevõtte muuks otstarbeks tarvitada.

§ 11. Iga plombeeritava asja külge kinnitatakse üks plomb, välja arvatud allpooltähendatud juhtumused:

- a) kinnaste ja sukkade plombeerimisel kinnitatakse iga paari külge üks plomb;
- b) ühetalisi väikseid ja kergeid asju, nagu: niie- ja silmkoetud pesu, iseäraldi nimetamata ihukatte asjad, rätikud, vuaalid, lindid ja paelad, sukad,

kindad, kraed, mansetid, vitselpaelad, pitsid, riide ilustised jne., lubatakse, kaubakäsitaja kirjalikul soovil, plombeerimiseks kolm või rohkem paari või tükki ühendada ühe niidi ja plommiga, või niiviisi, et igast tükist või paarist eraldi niit läbi tõmmatakse, mille otsade külge üks ühine plomb kinnitatakse;

- c) kaubaomaniku kirjalikul soovil võib manufaktuurkaupadele, mis suurtes tükkides sisse toodud, aga väikestes tükkides müügile lastakse, tarvilik arv plombe külge kinnitada.

§ 12. Kartongi peale keeratud või kerasse mässitud pitside, posamentitööde, kangaste ja teiste kaupade plombeerimisel on tarvis kindlaks teha, kas need asjad on terved tükid või üksikutest lõigetest kokku pandud. Viimasel juhtumusel pannakse plommid iga lõike külge, välja arvatud § 11-b nimetatud juhtumused.

§ 13. Kangaste ja teiste manufaktuurteoste plombeerimisel kinnitatakse plommid otse riide külge, aga mitte riide serva või narmaste ja ilustuste külge, kusjuures plommid tulevad kinnitada võimalikult asja ligidale.

§ 14. Plommi kinnitamisel asjade peale tuleb pärast niidi asjast läbitõmbamist niidile asja ääres teha sõlm, niidiotsad plommiaukudest läbi pista, siis teha teine sõlm ja viimane plommi sisse tõmmata, nii et niidiotsad välja jäävad, ja selle järele plomb tangidega välja pressida.

§ 15. Väljamaalt parfüümidega sissetoodavatele klaasnõudele tuleb kaubakäsitaja kulul kaela ja korgi ümber seemishahast või teisest sarnasest ainest kate teha (kui niisugust juba ei ole) ja läbi selle katte pistetud niit pudeli kaela keeru kohast mõne sõlmega tihedalt üksteise järele sõlmida, ning vabad niidiotsad plommiga kinnitada, nagu § 14 ette nähtud.

§ 16. Samasuguses korras (§ 15) lubatakse kaubakäsitaja kirjalikul soovil tolliametis ümber kallatud parfüümide plombeerimist, kusjuures nõude kaelal, plomminiidi all peab olema veel etikett pealkirjaga: ümber kallatud tollivalve all".

§ 17. Posamentrid, pitsid ja teised nende sarnased teosed, milles on katkestamata kude või osa, märgitakse ühe plommi kinnitamisega niisuguse osa külge, kusjuures, kui need teosed sedavõrt õhukesed on, et nendest plommi niiti raske on läbi tõmmata, siis pannakse nende ots õhukese puuvillariide (marli jne.) sisse ja õmmeldakse niisugusel kujul kaks korda plomminiidiga läbi, pärast seda niidiotsadele plommi kinnitades. Niisuguseid teoseid aga, mis üksikutest väikestest kokkuõmmeldud tükkidest valmistatud, ei tule plombeerida.

§ 18. Üksikud ihukatte asjad jne., kuigi nad (veo või müügi hõlbustamiseks) üksteisega on ühendatud, plombeeritakse iga asi ühel § 11 ära tähendatud kombel.

§ 19. Kübarate plombeerimisel tõmmatakse plommi niit kübara äärest läbi.

§ 20. Panderollid valmistatakse riigitrükihojas ja saadetakse kohalikkudesse Eesti Panga osakondadesse tolliametite varustamiseks, kusjuures tolli panderollid valmistatakse tollidirektori korraldusel. Kõik panderollid trükitakse lihtsale õhukesele paberile ja on järgmise kujutisega:

a) Panderoll tubakasaaduste panderollimiseks on sinisevärviline. Panderolli pikkus umbes 365 mm. ja laius umbes 11 mm. Pahemal otsal on nelinurkne raam põikjoontega ja sisetrükitud tähtedega: „vabr. tempel“. Järgmine osa, mis umbes 108 mm. pikk, kannab valge põhja peal pealkirja: „Tubakasaaduste panderoll“, ümbritsetud lehtornamentidega. Sõnade „tubakasaaduste“ ja „panderolli“ vahel on punases ruudus valge põhja peal punaste tähtedega ära tähendatud müügihind kolmes reas: „Müügihind —00— marka“. Viimane panderolli osa, umbes 242 mm. pikk, on kaunistatud peenikeste võrk-ornamentidega.

b) Panderoll tulitikkude panderollimiseks on helerohelise-värviline. Panderolli pikkus umbes 125 mm. ja laius umbes 11 mm. Keskspaigal valge kaheksanurk, millest pahemal pool pealkiri: „tuletiku“ ja paremal „panderoll“. Mõlemate otsade

peal kolmerealised pealkirjad: „kuni —75— tükki“. Pealkirjad on valge põhja peal, kuna panderolli põhi on kaunistatud romb-ornamendiga.

- e) Panderoll paberossikestade jaoks on: 100 kesta jaoks pruunivärviline ja 250 kesta jaoks pruunikaskollase-värviline. Panderolli pikkus umbes 380 mm. ja laius umbes 11 mm. Pahemal otsal on neljanurgeline raam, umbes 17 mm. pikk, valge ovaaliga; järgmine osa, mis umbes 185 mm. pikk, kannab pealkirja valge tähtedega: „Eesti Vabariik“ ja värviliste tähtedega valgel põhjal: „Paberossi kestade panderoll“ ja valges ovaalis kaherealine pealkiri: „100 tükile“ või „250 tükile“. Pealkirjad on ümbritsetud jooneliste ornamentidega. Viimane panderolli osa on värviliste sirgjoontega.
- d) Panderoll paberossipaberi panderolli-miseks on rohelisevärviline. Panderolli pikkus umbes 200 mm. ja laius umbes 10 mm. Kesksaigal ovaalis kolmerealine pealkiri: „kuni 200 lehte“. Ovaali ümbritseb nelinurk peenikeste ruuduliste joontega. Pahemal pool ovaalist pealkiri: „Eesti Vabariik“ ja paremal: „paberossipaberi panderoll“. Pealkirjad on valge põhja peal ja ümbritsetud võrk-ornamentidega. Panderolli otsade peal on peenikene võrk.
- e) Panderollid väljamaa veinide jaoks on: $\frac{1}{2}$ -liitriliste pudelite jaoks violettvärviline ja 1-liitriliste pudelite jaoks — kollasevärviline. Panderollide pikkus umbes 160 mm. ja laius umbes 12 mm. Kesksaigal valge põhja peal pealkiri: „väljamaa veini panderoll“, ümbritsetud kahe valge lainelise joonega. Mõlemate otsade peal leht-ornamentide vahel valgetel siltidel kaherealine pealkiri: „kuni — $\frac{1}{2}$ — lt.“ või kolmerealine pealkiri: „kuni—1—liiter“.
- f) Panderollid vahuveinide jaoks on:
I. Aktsiisi panderoll $\frac{1}{2}$ -liitriliste pudelite jaoks on punasevärviline ja 1-liitriliste pudelite jaoks — sinisevärviline. Panderollide pikkus umbes 163mm.

ja laius umbes 13 mm. Keskaigal ringis kahe-realine pealkiri: „— $\frac{1}{2}$ — liitrit“ või „—1— liiter“. Pahemal pool ringist pealkiri: „vahuveini“ ja paremal pool „panderoll“. Pealkirjad on valge põhja peal. Mõlemad otsad on kaunistatud leht- ja viinamarja-ornamentidega, peale selle on parema otsa ornamendi vahel valge romb.

II. Tollipanderoll on rohelisevärviline. Panderolli pikkus umbes 150 mm. ja laius umbes 12 mm. ning kannab pealkirja: „vahuveini tolli panderoll“. Pealkiri on üle terve panderolli, värvilise põhjaga sildil, valge tähtedega ning ümbritsetud leht- ja viinamarja-ornamendiga.

- g) Panderoll kangete jookide jaoks on oliivvärviline. Panderolli pikkus umbes 180 mm. ja laius 12 mm. Keskaigal kaunistatud rombis šrafeeritud tähed „E. V.“ valge põhja peal. Pahemal pool rombist, värvilise põhjaga sildil, valge tähtedega pealkiri: „tollid panderoll“. Pealkirjad ümbritsetud lill-ornamendiga.

§ 21. Pudelite pitseerimiseks on ümmargused metall- ja kummipitserid, mille kuju järgmine: keskkohal riigivapp, selle all aastaarv ja ringi ääre ligidal tolliameti nimetus ja sõnad „alkoh. joogid“. Metallpitserit tarvitatakse pudelitele lakkjäljendi panemiseks, kummipitserit aga nendele kleebitud panderollide märkimiseks. Pakkidele ja karpidele kleebitud panderollide märkimiseks on pikergused neljanurgelised kummipitserid, millel riigivapp (pahemal pool), tolliameti nimetus ja selle all aastaarv. Nimetatud pitserid valmistatakse tollidirektori korraldusel.

§ 22. Tubak ja tubakateosed panderollitakse järgmiselt: isik, kellele valmistubak, sigarid, paberossid jne. sisse on veetud, või tolliametitest müüdnud, teatab tolliametile, missugustes ümbrikkudes tema mainitud kaupa tolliametist soovib saada (paberist kottides, karpides või kastides), kusjuures ta ka sellekohased ümbrikud muretseb, kui kaup juba vastavates ümbrikkudes sisse ei ole toodud; ühtlasi teatab ka, mis hinnaga ta sissetoodud kaupa tahab müüa ja annab

sisse tubaka ja tubakateoste hulgale vastava arvu etikette (silte) trükitud müügihinna ja pealkirjaga: „tubakat ja tubakasaadusi ei tohi kallima hinnaga müüa kui paki peal tähendatud“, kui kauba ümbrikul neid andmeid ei ole. Panderoll kleebitakse üle etiketi ääre nõnda, et etiketti ilma panderolli vigastamata ära ei saa võtta ja panderoll kirja ära ei kata. Panderollil tähendatud müügihind peab vastama tubakasaaduse müügihinnale. Kui paki suuruse tõttu tema panderollimiseks tuleb tarvitada mitu panderolli, siis peab panderollidel tähendatud müügihindade kogusumma vastama tubakasaaduse müügihinnale. Kui panderolle on üle kahe, sünnib panderollimine niiviisi, et pakkidele kleebitakse üks panderoll pikuti keskpaika üle karbi ja teised panderollid põigiti. Plekk-karpidele tuleb enne panderollimist paber ümber panna, mille servad kinni kleebitakse. Tubaka ja tubakasaaduste pakkimist ja panderollide kleepimist toimetatakse tolliametis.

§ 23. Tuliikutooside peale kleebitakse panderollid niiviisi, et panderolli otsad üksteise peale tulevad ja toosi ilma panderolli vigastamata lahti ei saa võtta. Kuni 75 tikku sisaldava toosi peale pannakse üks panderoll ja 76-st kuni 300 tikku sisaldavale toosile vastav arv panderolle.

§ 24. Paberossipaber ja paberossikestad peavad niisugustesse ümbrikkudesse pakitud olema, et panderollimine võimalik oleks. Panderollimisel tuleb järgmiselt talitada:

- a) paberossikestade karpidele ja kastidele kleebitakse panderoll põiki üle ümbriku kaane ja põhja;
- b) pehmetele ilma põhjata ja kaanteta paberossikestade ümbrikkudele kinnitatakse põhjad ja kaaned umbes panderolli laiuse pabeririba abil, missugune tuleb kleepida üle ümbriku kaante ja põhjade, nõnda et tema otsad põhja või kaane peale kokku lähevad; risti üle pabeririba kleebitakse panderoll samuti üle ümbriku külgede ning kaane ja põhja, kusjuures panderoll pabeririba otsad ümbriku kaanel või põhjal kinni peab katma;
- c) paberossipaberi ümbrikkudele, mille üks äär teise peale ulatub, kleebitakse panderoll ümbrikule paral-

leelselt kontsale ümbrikule liitumise joone kohale; ümbrikud, millel ääred teineteise peale ei ulatu, peavad olema ümbrikkudest lehtede väljavõtmise ärahoidmiseks, põigiti või pikuti üle kleebitud umbes panderolli laiuse paberiribaga, nõnda et tema otsad ümbriku keskkohal ühinevad; ümbrikule kleebitakse panderoll risti üle pabeririba, kusjuures panderoll tingimata peab katma pabeririba ühinemise kohta.

§ 25. Panderollid tulevad üldse niiviisi pakkide ja karpide peale kleepida, et nendest ei saaks kaupa välja võtta ilma panderolli või kauba ümbriku rikkumata ja et panderolli otsad üksteise peale ulatuksid, kusjuures üleliigne panderolli ots, kui säärane olemas, ära lõigatakse. Pealekleebitud panderollidele märgitakse tolliameti pikerguse pitsariga (§ 21) värvijäljend niiviisi, et üks pool pitseri jäljendist panderolli ja teine kauba ümbriku peale tuleb.

§ 26. Kanged alkoholsed joogid ja veinid panderollitakse järgmiselt:

- a) kui sissetoodud kanged alkoholsed joogid ja veinid (peale vahuveinide) on nõudes müügi jaoks kõlvulise suurusega, siis kleebitakse panderoll üle pudeli korgi, nii et panderolli otsad pikuti pudeli kaela külgedele peale tulevad, korgi kohale panderolli peale pannakse tolliameti metallpitsariga (§ 21) lakkjäljend. Kui korgi peal on kapsel, siis tuleb see enne ülevalt ära lõigata ja niiviisi panderoll peale kleepida;
- b) veinid, mis teistsugustes nõudes sisse toodud kui p. a tähendatud, panderollitakse ainult peale pudelitesse ümber kallamist eelpooltähendatud korras, kusjuures pudelite kaelal peab olema veel toli panderolliga osalt kaetud etikett, pealkirjaga: „ümber kallatud tollivalve all“;
- c) vahuveinide pudelite peale pannakse kaks panderolli, üks nendest (aktsiisi panderoll) niiviisi, et panderoll üle pudeli korgi läheb ja panderolli otsad pikuti pudeli kaela külgedele peale tulevad, teine

(tolli panderoll) pannakse pudeli kaela ümber niiviisi, et tema üle esimese panderolli otsade läheb. Pealekleebitud panderoll märgitakse üksteisest üle minevate otsade kohalt tolliameti ümmarguse värvipitseriga (§ 21) ära niiviisi, et pitseri jäljend ühe ja teise panderolli otsad katab.

§ 27. Kaupu, mis üldises korras tollimärgimise alla käivad, kuid mille märkimine mingisugustel põhjustel võimatu, võib märkimisest vabastada tollinõukogu otsuse põhjal. Neil juhtumustel teevad tolliametid kaubakäsitajale väljaantava kviitungi peale märkuse, et kaup märkimata jäänud, ära tähendades põhjusi.

§ 28. Tollidirektori poolt tolliametitele üle antud presidest ja pitseritest tulevad valmistada: esimestest plombide vaotised ja teistest lakk- ja värvijäljendid, mis tolliametitele hoiule jäävad võrdluste tegemiseks tarvidust mööda. Vigastatud templid ja pitserid saadetakse kohe tollidirektorile parandamiseks, iga uue aasta alul aga saadetakse kõik tarvituselolnud templid ja pitserid tollidirektorile hävitamiseks tagasi. Viimaseid templeid ja pitsereid ei tohi milgi tingimusel tarvitada uuel aastal.

§ 29. Üksikasjalise kaupade tollimärkidega varustamise korra ja peetavate raamatute ja plankettide vormid määrab kindlaks tollidirektor.

§ 30. Tolliametitest käesoleva määruse järele tollimärkidega varustatult läbi lastud kaupu ei tohi müügile lasta või müügiks hoida ilma tähendatud märkideta, sest vastasel korral loetakse niisugused kaubad salakauba taolisteks, Tollisead. § 420 p. 8 ja märkuse põhjal. Ka ilma tollimärkideta selle määruse § 4 p. p. a ja b järele välja lastud asjad loetakse salakauba taolisteks nende leidmise korral kauplustes või üldse kauplemise otstarbeks määratutena Tollisead. § 420 p. 1 kohaselt.

Erandina lubatakse käesoleva määruse §§ 15 ja 16 järele plombeeritult läbi lastud parfüümidest kauplustes proovidena ilma tollimärkideta pidada väikseid pudeleid igast sordist mitte üle 3 grammi mahutusega.

Tollimärkidega varustatavate kaupade nimekiri.

Tariifi		Kaupade nimetus	Tembeldamise viis	Tollimärk. maks iga märgi eest	
§§	Punktid			Hind	Pealepan. eest
21	2	Tubakas peenendatud suitsetamise- ja ninatubakas, tubakas rullides, tahvlites ja karottides	Akts. panderoll tolli pikerguse pitseri värvijäljendiga	10 pn. (peale selle aktsiisimaks taksi järele)	50 pn.
21	3	Sigarid, sigarillod, sigaretid ja paberrossid	Akts. panderoll tolli pikerguse pitseri värvijäljendiga	10 pn. (peale selle aktsiisimaks taksi järele)	50 pn.
27	2	Kanged alkoholsed joogid	Tolli panderoll ümmarguse pitseri lakkjäljend.	Pand. 30 pn. lakkp. 50 pn.	1 mk.
28	2-a	Veinid, peale vahuveini	Akts. panderoll tolli ümmarguse pitseri lakkjäljendiga	Pand. 30 pn. tolliam. lakkpits. 50 pn.	1 „
	-b	Vahuveinid	1 akts ja 1 tolli panderoll tolli ümmarguse pitseri värvijäljendiga.	Akts. pand. 30 pn. tolliam. pand. 30 pn.	1 „
		Märkus. Veinid vaatides lastakse välja ainult aktsiisivalitsuse kaudu.			
57	4	Valmis nahkkindad	Plomb	2 mk.	1 „
119	2	Parfüümid	Plomb	2 mk.	2 „
123	—	Tulitikud	Akts pand tolli pikerg. pitseri värvijäljendiga	5p. (pealeselle aktsiisimaks taksi järele)	10 pn.
148	6	Kangad ja lindid kullast, hõbedast, litterkullast ja litterhõbedast	Plomb	2 mk.	2 mk.
177-st		Paberrossikestad	Akts. pand tolli pikerg pitseri värvijäljendiga	5 pn. (peale selle aktsiisimaks taksi j.)	50 pn.

Tariifi		Kaupade nimetus	Tembeldamise viis	Tollimärk. maks iga märgi eest	
§§	Punktid			Hind	Pealepan. eest
177-st		Paberossipaber raamatukestesvõi lehtedes mille suurus mitte üle 30 r -sentimeetri ei ole	Akts. pand. tolli pikerg. pitseri värvijäljendiga	5 pn. (peale selle aktsiisimaks taksi j.)	15 pn.
187—189 195—197 199—201		Kangad samet, plüüs tüll, rätikud, lindid, paelad, salvrätikud, audlinad, kardinaad, kaelasallid, pikad sallid, vööd, voodivaibad, pleedid ja teised sarnased teosed			
203		Villased vaibad	Plomb	2 mk.	2 m.
204	1 ja 2	Siidist ja poolsiidist silmkoetud ja heegeldatud teosed	Plomb	2 "	2 "
205	1	Siidist ja poolsiidist põimitud paelad ja lindid ja posamentritööd	Plomb	2 "	2 "
206		Tüll igasugune	Plomb	2 "	2 "
207		Pitsid ja pitsidest teosed	Plomb	2 "	2 "
208		Väljaõmbluse, tüll ja riie väljaõmmeldud	Plomb	2 "	2 "
209	2, 4, 5, 6 ja 7	Valmis ihupesu ja kanderiided, nais-terahva kübarad ja teised peakatted	Plomb	2 "	2 "

Märkus 1. Kui kaubakäsitaja soovil plommid paberisse keeratakse, siis võetakse peale selle nimekirjas tähendatud maksu veel iga plommi eest 25 pn.

Märkus 2. Kui kaubakäsitaja kirjalikul soovil plombeerimiseks kolm või rohkem kaubatükki või paari ühendatakse, niiviisi et igast tükist või paarist eraldi

niit läbi tõmmatakse, mille otsade külge üks ühine plomb kinnitatakse, siis võetakse pealepaneku eest iga kauba-tüki või -paari pealt 1 mark.

Märkus 3. Kui kaup tollimärkidega varustamiseks tuleb üle vedada ühest laost teise või kaubakäsutaja soovil aktsiisilaosse ja teistesse kohtadesse, siis kannab sellest tekkinud kulud kaubakäsutaja.

Märkus 4. Kõik kauba tollimärkidega varustamisel ümberpakkimise juures tarvis minevad materjalid muretseb kaubakäsutaja.

Märkus 5. Tollimärkimise eest võetav maks kantakse tolliameti deposiiti ja tarvitatakse tollimärgimise materjalide muretsemiseks ja tollimärkjatele tasumaksmiseks.

Käesoleva määrusega kaotavad maksvuse vastavad määrused, mis avaldatud „Riigi Teatajates“ nr. 41, 109/110 — 1922. a. ning nr. 120 ja 140 — 1923. a.

13. veebruaril 1926. a. Nr. 419.

Rahaministri eest: A. Tombach.

Tollidirektor: H. Jõudu.

Lisa II.

Nr. 117. Riigikogu poolt 4. detsembril 1923. a. vastu võetud

Ebaõigete kaubanimetuste keeluseadus.

(„R. T.“ nr. 145. — 1923. a.)

§ 1. Keelatud on sisse vedada, laos hoida ja välja vedada, välja töötada, müüa ja müügile lasta kaupasad, mis endal või oma lähemal ümbrikul või välispidisel pakkimisel kannavad kaupade päritolu, sordi, iseloomu või eriomaduste kohta otsekohe või kaudselt valenäiteid andvaid märkisid, nimesid või pealkirju.

Kauba päritolu kohta kaudselt valenäiteid andvaks ei loeta, kui kauba või selle kätte sisse või peale tehtud märk ei ole kauba päritolu koha keeles või märgi kujutis kauba päritolu kohale võõras.

§ 2. Kaupade peale, mille eriomadused ei olene maapinnast ega kliimast, ei laiendada § 1 ette nähtud keeldu:

1) kui teatavat kohta näitava märgiga, nimega või pealkirjaga tähendatakse kaubanduslise kombe järele ainult kauba sorti, valmistusviisi või muud säärast;

2) kui ebaõige märgi nime või pealkirja kõrval kergesti tähelepandaval kujul ja püsival viisil kauba õige päritolu või sort tähendatud.

Nende kaupade nimekiri, mille eriomadused maapinnast ja kliimast olenevad, ja selle nimekirja muutused määratakse kindlaks Vabariigi Valitsuse poolt kaubandus-tööstusministri ettepanekul ja avaldatakse „Riigi Teatajas“.

§ 3. Käesoleva seaduse § 1 ette nähtud keelu rikkujaid karistatakse nuhtluseseaduse § 1357² järele.

§ 4. Käesolev seadus hakkab maksma kolme kuu pärast peale tema avaldamist „Riigi Teatajas“.

Algkirjale alla kirjutanud

Riigikogu abiesimees: K. Virma.

Abisekretär: O. Köster.

Sisu järjekord.

Peatükk	Lehek.
„ I. Piirituse valmistamine	5
„ II. Alkohooljookide müük	9
„ III. Napside ja likööride valmistamine ja müük	28
„ IV. Marja- ja puuviljaveinide valmistamine ja müük	42
„ V. Piirituse müük ja tarvitamine tehnilisteks otstarveteks	51
„ VI. Õlle valmistamine ja müük	54
„ VII. Pärimi valmistamine ja müük	64
„ VIII. Tubaka ja tubakasaaduste valmistamine ja müük	67
„ IX. Paberossikestade ja paberossipaberi valmistamine ja müük	89
„ X. Tuliikkude valmistamine ja müük	91
„ XI. Limonaadi, kvassi, môdu ja kalja valmistamine	100
„ XII. Aether'i ja collodiumi müük	100
„ XIII. Karistused loata viinapõletamise ja väärtegede eest alkoholjookidega kaubitsemise alal	101
„ XIV. Patendimaksumäärad	122
Lisa I. Väljamaalt sisseveetavate kaupade varustamine tollimärkidega	132
„ II. Ebaõigete kaubanimetuste keeluseadus	144